

วารสารที่ดิน

ปีที่ ๖๔ ฉบับที่ ๒ เดือน มีนาคม-เมษายน ๒๕๖๑

กองแผนงาน กรมที่ดิน ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ กทม. ๑๐๒๑๐

คณะกรรมการอำนวยการ

อธิบดี	ประธานกรรมการ
ที่ปรึกษาด้านประสิทธิภาพ	กรรมการ
ที่ปรึกษาด้านวิศวกรรมสำรวจ	กรรมการ
รองอธิบดี	กรรมการ
ผู้อำนวยการสำนัก	กรรมการ
ผู้อำนวยการกอง	กรรมการ
เจ้าพนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร	กรรมการ
เลขาธิการกรม	กรรมการ
ผู้อำนวยการกองแผนงาน	กรรมการและเลขานุการ

กองบรรณาธิการ

บรรณาธิการ : นางสาวผ่องพรรณ นาเอก

ผู้ช่วยบรรณาธิการ : นางสาวพุทธไทย พักเหลือง
นางสาวอจรร่า สันติปริชาจิตต์ นางสาวนริศรา มัลลย์พงษ์
นางอภิวรรณ สวัสดิ์

กองบรรณาธิการ : นายณัฐพล ทิพยมนตรี
นางดวงรัตน์ จันทระประดิษฐ์ นายสงวน มณีรัตนศักดิ์
นายวัชร มาลัยมาตราช นายขวัญชัย อนันตานนท์
นางสาวอนงค์นาถ กาญจนเพ็ญ นายณัฐฐิพัฒน์ กุลเพิ่มทวีรัชต์
นางสมหมาย บุญธรรมชนะรุ่ง นายภิระ ยมวัน
นางสาวญาณารินทร์ แข็งแรง

ฝ่ายศิลป์ : นางสาวพัทยา มีสมมนต์
นางสาวกมลพร ทักษิณสถาพร นางสาวธนรัตน์ จ้างประเสริฐ

ฝ่ายจัดการ

นางสาวอจรร่า อุ่นใจ	นางสาวพรทิพย์ รัตนพันธ์
นางสาวชฎาธร ปการโรจน์	นางกณันท์ ภูคองน้ำ
นางสาวพนิดา เต็งทับทิม	นายชูเกียรติ พวงเงิน

คุยกับ บ.ก.

วารสารที่ดิน ปีที่ ๖๔ ฉบับที่ ๒ ประจำเดือน มีนาคม-เมษายน ๒๕๖๑ ฉบับนี้ จัดทำขึ้นตรงกับช่วงวันสงกรานต์ ซึ่ง “สงกรานต์” มาจากภาษาสันสกฤต หมายถึง วันขึ้นปีใหม่โดยทั่วไปจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๓-๑๕ เมษายน ตรงกับเดือนห้าตามจันทรคติ เป็นประเพณีที่สำคัญที่ยึดถือปฏิบัติสืบเนื่องกันมาแต่สมัยโบราณ เป็นขนบธรรมเนียมที่มีความงดงาม เป็นการแสดงความเคารพ โดยใช้น้ำเป็นสื่อในการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างกัน ไม่ว่าจะเป็นการสรงน้ำพระ รดน้ำขอพรผู้ใหญ่ และเล่นสาดน้ำกัน เป็นต้น

วารสารที่ดินฉบับนี้มีคอลัมน์ที่น่าสนใจหลายคอลัมน์ โดยเฉพาะการนำฉบับรูปแบบใหม่ที่สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร พระราชทานพระราชานุญาต ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยจัดพิมพ์และออกใช้เพื่อเป็นธนบัตรหมุนเวียนทั่วไป พร้อมทั้งได้อธิบายรายละเอียด การออกแบบธนบัตรโดยมีแนวคิดเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรีตามด้วยบทความเกี่ยวกับ “เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน” ที่ทุกหน่วยงานราชการต้องร่วมกันผลักดันให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ และนำประเทศไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว รวมถึงบทความเกี่ยวกับสาระสำคัญในการดำเนินคดีของศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ ว่าคดีใดบ้างที่อยู่ในเขตอำนาจศาล การอุทธรณ์ การฎีกา โดยวิธีพิจารณาคดีในศาลมีลักษณะพิเศษ คือ ใช้ระบบไต่สวนให้อำนาจศาลในการค้นหาความจริง และเป็นไปอย่างรวดเร็ว ส่วนคอลัมน์ความรู้คู่สุขภาพในครั้งนี้ได้นำเรื่องราวของโรคซึมเศร้าเป็นเรื่องที่สังคมต้องให้ความสำคัญ เพราะเป็นโรคที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมอย่างมาก และสาระดีๆ อีกมากมายที่ได้คัดสรรนำเสนอในวารสารฉบับนี้ เพื่อพี่น้องชาวดินและสมาชิกวารสารที่ดินไว้ใช้ประโยชน์ต่อไป

พบกันใหม่ฉบับหน้า
บ.ก.

“บทความหรือข้อคิดเห็นใดๆ ที่ปรากฏในวารสารที่ดิน
เป็นวรรณกรรมของผู้เขียนโดยเฉพาะ
กรมที่ดินและบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย”

CONTENT **สำหรับ**

ปีที่ ๖๔ ฉบับที่ ๒ เดือน มีนาคม - เมษายน ๒๕๖๑

เรื่องน่ารู้...

- ๓ ฉบับตรแบบใหม่ (แบบ ๑๓)
๓/ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
๒๐ สาระสำคัญการดำเนินคดีของศาลคดีอาญาทุจริต
และประพฤติมิชอบ
๒๔ ทำลาย ดัดแปลง เคลื่อนย้าย ถอดถอนหลักหมายเขต
หรือหมวดหลักฐานที่ดิน มีโทษทางอาญา

ข้อคิด...

- ## ๒๓/ หน้าที๒ของชีวิตแต่ละชีวิต

หลักกฎหมายจากคดีปกครอง...

- ๒๔ เรียนรู้กฎหมายที่ดินเพิ่มเติมจากคำพิพากษา ศาลปกครอง

คำคม...

- ### ๓๕ รักแท้

หนังสือเวียน ระเบียบ คำสั่งที่เกี่ยวข้อง...

- ๓๖ รูปแบบหลักเขตที่ดิน (ฉบับปรับปรุง)
๔๑ กฎบัตรการตรวจสอบภายใน
๔๖ บันทึกข้อตกลงว่าด้วยการเป็นแนวร่วมปฏิบัติของ
ภาคีรัฐขับเคลื่อนปีแห่งการอำนวยความสะดวก
ในการพิจารณาอนุมัติอนุญาตของทางราชการ
ต่อต้านการรับสินบนทุกรูปแบบ

หลานกวี...

- ### ๕๒ ทำวันนี้ให้ดีที่สุด

เปิดโลกทัศน์ไร้พรมแดน...

- ๕๓ ความเจริญแบบอนุรักษ์หมู่บ้านไร่ถนน
ในประเทศเนเธอร์แลนด์
- ๕๕ เทศกาลสงกรานต์ในเอเชีย (Songkran
Festival in Asia)

ความรู้คู่สุขภาพ...

- ๖๐ โรคซึมเศร้า
๖๕ อัลไซเมอร์เป็นโรคที่รักษาไม่ได้
แต่ป้องกันได้

ใต้ร่มธรรมะ...

- ๓/๑ ภาพเล่าเรื่อง... (ภาพผู้บริหาร)

ธนบัตรแบบใหม่ (แบบ ๑๗)

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร พระราชทานพระราชนุญาตให้ธนาคารแห่งประเทศไทยจัดพิมพ์และออกใช้ธนบัตรแบบใหม่ (แบบ ๑๗) ทุกชนิดราคา เพื่อใช้เป็นธนบัตรหมุนเวียนทั่วไป โดยธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้อธิบายรายละเอียดการออกแบบธนบัตรไว้ว่า ธนบัตรแบบ ๑๗ นี้ ได้กำหนดรูปลักษณะของธนบัตรโดยรวมมีความต่อเนื่องกับธนบัตรแบบ ๑๖ ที่ยังคงเน้นความสวยงาม รักษาเอกลักษณ์ไทย โดยมีแนวคิดเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี

ด้านหลังของธนบัตรแต่ละชนิดจะเชิญพระบรมสาทิสลักษณ์ของพระมหากษัตริย์ ๒ พระองค์ เรียงลำดับตามรัชกาลมาเป็นภาพประธาน โดยมีภาพประกอบเป็นหนึ่งในพระราชกรณียกิจสำคัญของแต่ละพระองค์โดยมีความโดดเด่นเป็นที่ประจักษ์และจารึกอยู่ในความทรงจำของพสกนิกรชาวไทย

ชนิดราคา ๒๐ บาท แสดงพระบรมสาทิสลักษณ์พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช พระปฐมบรมกษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี คู่กับพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย โดยมีภาพประกอบแสดงถึงพระราชกรณียกิจในรัชกาลที่ ๑ ที่ทรงสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์เป็นราชธานี จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้สร้างวัดพระศรีรัตนศาสดารามและพระบรมมหาราชวัง ภาพประกอบที่แสดงถึงพระราชกรณียกิจในรัชกาลที่ ๒ เป็นภาพจากบทละครเรื่องอิเหนา ซึ่งสะท้อนถึงพระปรีชาสามารถในด้านวรรณคดีและพระราชกรณียกิจที่ทรงทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมแต่ละสาขาให้เจริญรุ่งเรือง

ชนิดราคา ๕๐ บาท แสดงพระบรมสาทิสลักษณ์พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว คู่กับพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยมีภาพประกอบแสดงถึงพระปรีชาสามารถของรัชกาลที่ ๓ ในการส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศให้เจริญก้าวหน้า จนมีรายได้เข้าแผ่นดินเพิ่มมากขึ้น สำหรับภาพประกอบที่แสดงถึงพระราชกรณียกิจในรัชกาลที่ ๔ นั้น เป็นภาพหอซ็วาลเวียงชัย พระนครคีรี จ.เพชรบุรี ที่ทรงโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้สร้างขึ้น เพื่อเป็นหอสังเกตการณ์ทางดาราศาสตร์ สะท้อนถึงพระปรีชาสามารถในด้านวิทยาศาสตร์ และรากฐานความเจริญก้าวหน้าในแบบอารยประเทศ

ชนิดราคา ๑๐๐ บาท แสดงพระบรมสาทิสลักษณ์พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว คู่กับพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยมีภาพประกอบที่แสดงถึงพระราชกรณียกิจในรัชการที่ ๕ เมื่อครั้งเสด็จประพาสยุโรปเพื่อเจริญสัมพันธไมตรีกับนานาประเทศ ยังผลให้ประเทศไทยสามารถรักษาเอกราชได้สืบมา ทั้งได้ทรงนำวิทยาการสมัยใหม่จากต่างประเทศมาพัฒนาบ้านเมืองให้เจริญรุ่งเรืองด้วย สำหรับภาพประกอบที่แสดงถึงพระราชกรณียกิจในรัชกาลที่ ๖ นั้น เป็นภาพทรงฝึกกองเสือป่าที่ทรงสถาปนาขึ้น เพื่อสร้างความเข้มแข็งและความสามัคคีขึ้นในหมู่ราษฎรรวมทั้งเป็นกองกำลังสำรองในการป้องกันประเทศ

ชนิดราคา ๕๐๐ บาท แสดงพระบรมสาทิสลักษณ์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว คู่กับพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล โดยมีภาพประกอบที่แสดงถึงพระราชกรณียกิจในรัชการที่ ๗ ที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช ๒๔๗๕ ให้แก่ปวงชนชาวไทย สำหรับภาพประกอบที่แสดงถึงพระราชกรณียกิจในรัชการที่ ๘ เป็นภาพการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎร ที่ลำเพ็ญเพื่อเสริมสร้างความสมานฉันท์ให้คนไทยทุกเชื้อชาติอยู่ร่วมกันอย่างผาสุกกลมเกลียว

ชนิดราคา ๑,๐๐๐ บาท แสดงพระบรมสาทิสลักษณ์พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช คู่กับพระสาทิสลักษณ์สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร โดยมีภาพประกอบแสดงถึงพระราชกรณียกิจในรัชกาลที่ ๙ ขณะทรงรับคอกบัวจากราชบุรุษ สะท้อนถึงพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงอุทิศพระวรกายเสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรในท้องถิ่นทุรกันดารทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ เพื่อบำบัดทุกข์บำรุงสุขและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนตลอดรัชกาล สำหรับรูปภาพประกอบพระราชกรณียกิจ เป็นภาพขณะทอดพระเนตรแผนที่ระหว่างเสด็จเยี่ยมราษฎรบริเวณโครงการพัฒนาลุ่มน้ำบางนรา จ.นราธิวาส เพื่อพัฒนาแหล่งน้ำและบรรเทาภาวะน้ำท่วมในพื้นที่เพาะปลูก ซึ่งสะท้อนถึงการประกอบพระราชกรณียกิจเพื่อประโยชน์สุขของปวงพสกนิกรอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ก่อนเสด็จขึ้นทรงครองราชย์เป็นกษัตริย์จวบจนปัจจุบัน

ข้อมูล : เจาะความหมายของธนบัตรแบบ 17 แต่ละชนิดราคา, ธนาคารแห่งประเทศไทย

เข้าถึงได้จาก : <https://www.posttoday.com/finance/news/543681>

https://www.bot.or.th/Thai/Banknotes/HistoryAndSeriesOfBanknotes/Pages/Banknote_Series17.aspx , [Series17.aspx](#) ,

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

โดย นริสรา มาลัยพงษ์

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

กลุ่มแผนงานและยุทธศาสตร์ กองแผนงาน

ในช่วง ๒ ปีมานี้ หลายๆ ท่านคงได้ยินคำว่า “เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน” กันมาบ้างพอสมควรแล้ว ซึ่งเรื่องนี้นอกจากจะเกี่ยวพันกับประเด็นต่างๆ ในการปฏิบัติงานของทุกหน่วยงานราชการที่ต้องร่วมกันผลักดันให้บรรลุวัตถุประสงค์เป้าหมายที่วางไว้แล้ว ยังเข้ามามีส่วนเกี่ยวพันกับภารกิจของกรมที่ดินอีกด้วย ผู้เขียนจึงขอเรียบเรียงเรื่องนี้ โดยรวบรวมจากบทความต่างๆ ที่เผยแพร่ในเว็บไซต์ และจากเอกสารที่ได้ประชุมร่วมกับกระทรวงมหาดไทยและหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องมาประมวลให้ผู้อ่านได้ทราบ โดยต้องยอมรับเลยว่าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ส่วนใหญ่เป็นภาษาอังกฤษและผู้เขียนมีความรู้เกี่ยวกับภาษาอังกฤษน้อยนิด ซึ่งเป็นหากมีข้อผิดพลาดประการใด ผู้เขียนขออภัยและยินดีเปิดให้ผู้อ่านทุกท่านเข้ามาแสดงความคิดเห็นและหักท้วงได้ ซึ่งจะถือเป็นพระคุณกับผู้เขียนและเป็นกุศลกับผู้อ่านที่จะได้ทราบในประเด็นของเรื่องนี้ชัดเจนขึ้นอีกด้วย

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือ Sustainable Development Goals หรือขอเรียกสั้นๆ ว่า SDGs เป็นผลสืบเนื่องจากเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals – MDGs) จะสิ้นสุดลงในปี พ.ศ.๒๕๕๔ องค์การสหประชาชาติ หรือ UN จึงได้ริเริ่มกระบวนการหารือเพื่อกำหนดวาระการพัฒนาภายหลังปี พ.ศ.๒๕๕๔ (post-๒๐๑๕ development agenda) ตามกระบวนการที่ “การพัฒนาที่ยั่งยืน” โดยประเด็นสำคัญของวาระการพัฒนาภายหลังปี พ.ศ.๒๕๕๔ คือ การจัดทำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals–SDGs) พอกล่าวมาถึงจุดนี้คงจะละเอียดจะกล่าวถึง เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals – MDGs) เสียไม่ได้

● เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals–MDGs)

MDGs คือ Millennium Development Goals หรือเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ เกิดขึ้นจากการประชุมสุดยอดสหัสวรรษของสหประชาชาติ (Millennium Summit) เมื่อเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๔๓ (ค.ศ. ๒๐๐๐) ผู้นำประเทศต่างๆ ทั่วโลก ๑๘๙ ประเทศ ได้ให้คำรับรองปฏิญญาแห่งสหัสวรรษของสหประชาชาติ ซึ่งกำหนดวาระการพัฒนาเพื่อส่งเสริมการพัฒนาคนและลดช่องว่างการพัฒนาให้เป็นจุดเริ่มต้นศตวรรษใหม่ โดยปฏิญญาดังกล่าวเป็นที่มาของเป้าหมายของการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ และที่ประชุมได้ตกลงร่วมกันที่จะใช้เป้าหมายการพัฒนาที่กำหนดกรอบระยะเวลาชัดเจนและวัดผลได้ในการต่อสู้กับความยากจน ความอดอยากหิวโหย การไม่รู้หนังสือ โรคภัยต่างๆ ความไม่เท่าเทียมกันทางเพศ และความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีหลักการสำคัญคือ การแบ่งสรรความรับผิดชอบระหว่างประเทศที่พัฒนาแล้วและประเทศที่กำลังพัฒนา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดร่วมกัน

เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ คือ เป้าหมายที่รัฐสมาชิกสหประชาชาติ (รวมประเทศไทย) ตกลงยอมรับที่จะพยายามบรรลุเป้าหมายดังกล่าวให้ได้ภายใน พ.ศ. ๒๕๕๔ (ค.ศ. ๒๐๑๕) ประกอบด้วยเป้าหมายหลัก ๘ ข้อ ดังนี้

เป้าหมายที่ ๑ ขจัดความยากจนและความหิวโหย ประกอบด้วยกำหนดตัวชี้วัด ๒ ตัวชี้วัด

– การลดสัดส่วนประชากรที่มีรายได้ต่ำกว่า ๑ เหรียญสหรัฐ ต่อวันลงครึ่งหนึ่งในปี

๒๕๓๓–๒๕๕๔

– ลดสัดส่วนประชากรที่หิวโหยลงครึ่งหนึ่งในช่วงปี ๒๕๓๓–๒๕๕๔

เป้าหมายที่ ๒ ให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษา ประกอบด้วยกำหนดตัวชี้วัด ๑ ตัวชี้วัด

- ให้เด็กทุกคนทั้งชายและหญิงสำเร็จการศึกษาในปี ๒๕๕๘

เป้าหมายที่ ๓ ส่งเสริมความเท่าเทียมกันทางเพศและส่งเสริมบทบาทสตรี ประกอบด้วยกำหนดตัวชี้วัด ๑ ตัวชี้วัด

- ขจัดความไม่เท่าเทียมทางเพศในการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาภายในปี ๒๕๕๘ และในทุกระดับการศึกษาภายในปี ๒๕๕๘

เป้าหมายที่ ๔ ลดอัตราการตายของเด็ก ประกอบด้วยกำหนดตัวชี้วัด ๑ ตัวชี้วัด

- ลดอัตราการตายของเด็กต่ำกว่าห้าปี ลงสองในสามในช่วงปี ๒๕๓๓ - ๒๕๕๘

เป้าหมายที่ ๕ พัฒนาสุขภาพสตรีมีครรภ์ ประกอบด้วยกำหนดตัวชี้วัด ๑ ตัวชี้วัด

- ลดอัตราการตายลงสามในสี่ในช่วงปี ๒๕๓๓ - ๒๕๕๘

เป้าหมายที่ ๖ ต่อสู้โรคเอดส์ มาลาเรีย และโรคติดต่ออื่นๆ ประกอบด้วยกำหนดตัวชี้วัด ๒ ตัวชี้วัด

- ชะลอและลดการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ภายในปี ๒๕๕๘
- ป้องกันและลดการเกิดโรคมาลาเรียและโรคสำคัญอื่นๆ ภายในปี ๒๕๕๘

เป้าหมายที่ ๗ รักษาและจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ประกอบด้วยกำหนดตัวชี้วัด ๓ ตัวชี้วัด

- กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาประเทศให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน และลดการสูญเสียทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ลดสัดส่วนประชากรที่ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งน้ำดื่มสะอาด และห้องสุขาที่ถูกสุขลักษณะลงครึ่งหนึ่งในปี ๒๕๕๘
- ยกระดับคุณภาพชีวิตประชากรในชุมชนแออัด ๑๐๐ ล้านคนทั่วโลกภายในปี ๒๕๖๓

เป้าหมายที่ ๘ ส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาในประชาคมโลก ประกอบด้วยกำหนดตัวชี้วัด ๕ ตัวชี้วัด

- พัฒนาระบบการค้าและการเงินแบบเปิด ที่ทุกฝ่ายเคารพกฎและกติกาข้อตกลง มีความแน่นอน และไม่เลือกปฏิบัติให้มีความสำคัญกับประเทศพัฒนาแล้ว
- ให้ความสำคัญกับประเทศที่ไม่มีพรมแดนติดทะเลและประเทศหมู่เกาะขนาดเล็ก จัดการปัญหาหนี้ของประเทศกำลังพัฒนาด้วยมาตรการภายใน และระหว่างประเทศเพื่อบรรเทาและแก้ไขปัญหาระยะยาว
- ร่วมมือกับประเทศกำลังพัฒนากำหนดและดำเนินการยุทธศาสตร์สร้างงานให้เยาวชน
- ร่วมมือกับบริษัทฯ ดำเนินการให้ประเทศกำลังพัฒนาสามารถเข้าถึงยาที่จำเป็นต่อการดำรงชีพในราคาถูก
- ร่วมมือกับภาคเอกชนเพื่อส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีใหม่ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยีสื่อสารและสารสนเทศ

สำหรับประเทศไทย คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๕๖ (ค.ศ. ๒๐๐๓) มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) เป็นแกนกลางในการจัดทำรายงานผลการดำเนินการตามเป้าหมาย MDGs ของประเทศไทย โดย สศช. ได้จัดทำรายงานฉบับแรกเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งได้นำเสนอผลการพัฒนาความก้าวหน้าและความท้าทายในการดำเนินงาน เพื่อบรรลุ

เป้าหมาย MDGs โดยดำเนินการตามแนวทางการพัฒนาที่สอดคล้องกับหลักการด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development) และได้บรรลุเป้าหมายด้านความยากจน ความหิวโหย ความไม่เท่าเทียมทางเพศ โรคเอดส์และมาลาเรีย ก่อนกำหนดเวลากว่า ๑๐ ปี และได้บรรลุเป้าหมายด้านการศึกษา สำหรับรายงานผล ฉบับที่ ๒ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๒ แสดงให้เห็นว่า เมื่อเปรียบเทียบกับรายงานฉบับปี พ.ศ. ๒๕๔๗ การดำเนินงาน มีความก้าวหน้ามากขึ้นในบางเป้าหมาย เช่น การให้กำลังแรงงานทั้งหมดรวมผู้หญิงและเยาวชนได้ทำงาน ที่มีคุณค่า การให้เด็กทุกคนสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ สำเร็จการศึกษาระดับ มัธยมศึกษาตอนปลายภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ การให้ทุกคนเข้าถึงบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ และการให้ความสำคัญกับประเทศที่มีการพัฒนาน้อยที่สุดและร่วมมือกับบริษัทดำเนินการ ให้ประเทศกำลังพัฒนาสามารถเข้าถึงยาที่จำเป็น และการดำเนินงานสามารถรักษาระดับความก้าวหน้าได้ ในบางเป้าหมาย อาทิ การลดสัดส่วนประชากรยากจนและประชากรหิวโหยลงครึ่งหนึ่งในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๓-๒๕๕๔ การขจัดความไม่เท่าเทียมกันทางเพศในการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา การชะลอและลดการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ และการรักษาจัดการสิ่งแวดล้อม อย่างยั่งยืน ทั้งนี้ เน้นไปที่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ ในเรื่องการสร้างหลักประกัน ความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม และการลดความไม่เท่าเทียมกันทางโอกาสและกระจายผลประโยชน์จาก การพัฒนาต่างๆ รวมทั้งจะจัดให้มีกลไก/เครื่องมือสนับสนุนการบรรลุเป้าหมาย MDGs ผ่านการผนึกกำลัง ของหน่วยปฏิบัติเพื่อการขับเคลื่อน นอกจากนี้ประเทศไทยได้เริ่มแนวคิด MDG Plus (MDG+) โดยมีเป้าหมาย เพิ่มเติมที่สอดคล้องกับบริบทการพัฒนาของประเทศและท้าทายยิ่งกว่า โดยแสดงให้เห็นถึงแนวทาง การพัฒนาแบบมุ่งผลลัพธ์และแนวความคิดแบบ “เราทำได้” ของไทยในการพัฒนาคนและการต่อสู้กับ ความยากจน อาทิ การลดความยากจนให้ต่ำกว่าร้อยละ ๔ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ การให้เด็กทุกคนสำเร็จ การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายในปี พ.ศ. ๒๕๔๙ การเพิ่มสัดส่วนผู้หญิงในรัฐสภา องค์การบริหาร ส่วนตำบลและตำแหน่งผู้บริหารระดับสูงของราชการเป็นสองเท่าในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๔๙ การลด อัตราการติดเชื้อเอชไอวีในประชากรวัยเจริญพันธุ์ให้เหลือร้อยละ ๑ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๔๙ เป็นต้น

● จาก MDGs สู่ SDGs เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

ด้วย MDGs ได้สิ้นสุดระยะของเป้าหมายตามที่กำหนดในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ทาง UN ได้มีการ เตรียมการ และจัดประชุมล่วงหน้าในหลากหลายระดับ รวมไปถึงการรวบรวมความคิดเห็นของประชาคม โลกผ่าน internet เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปี ก่อน พ.ศ. ๒๕๕๔ เพื่อร่วมกันกำหนดกรอบในการเสริมสร้าง มาตรฐานชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนทั่วโลกในระยะต่อไปและได้มีการกำหนดกรอบเป้าหมายใหม่ ที่เรียกว่า เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือ SDGs (Sustainable Development Goals) เมื่อเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยจะใช้เป้าหมายนี้เป็นกรอบในการขับเคลื่อนโลกไปจนถึง เดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๗๓ (๑๕ ปี) ซึ่ง SDGs ได้ถูกพัฒนามาบนพื้นฐานการมองความเชื่อมโยงระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยแบ่ง เป้าหมายออกเป็น ๑๗ เป้าหมาย ที่มีการพัฒนาใน ๓ มิติ คือ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งนอกจาก ๓ มิติตามแนวทางของ SDGs ประเทศไทยยังให้ความสำคัญกับมิติทางด้านวัฒนธรรมด้วย

หากเปรียบเทียบ MDGs กับ SDGs จะพบว่า MDGs สะท้อนมุมมองการแก้ไขปัญหาของโลก แบบเส้นตรง ภายใต้กระบวนการแบบบนลงล่าง (top down process) เพราะ MDGs มาจากการร่างของ คณะผู้เชี่ยวชาญ (technocrats) ขาดการมีส่วนร่วมระหว่างประเทศสมาชิก เพื่อจัดลำดับประเด็นปัญหา สำคัญของโลก รวมทั้งคณะผู้เชี่ยวชาญดังกล่าวส่วนใหญ่จะอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีรายได้สูง (high income countries) จึงทำให้มุมมองในการกำหนดเป้าหมายพุ่งเป้าไปในเรื่องของการแก้ไขปัญหาของประเทศที่ยังมี รายได้น้อย (low income countries) ซึ่งกลุ่มปัญหาเหล่านี้มีอัตราการเกิดไม่มากในประเทศที่มีรายได้สูง

หรือในกลุ่มประเทศที่รายได้ปานกลางหลายประเทศ จึงทำให้กลุ่มประเทศเหล่านี้อยู่ในบทบาท “ผู้ให้ความช่วยเหลือ” มากกว่าการเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการเดินไปสู่การบรรลุเป้าหมายของโลกในการพัฒนา แต่ MDGs มีจุดแข็งอยู่ที่การนำเสนอที่กระชับ เข้าใจง่าย และมีการกำหนดกรอบประเด็นที่ชัดเจน

SDGs ได้นำเอาบทเรียนของ MDGs มาปรับปรุงรูปแบบการวางเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน จากเดิมที่มุ่งเน้นการไปสู่การบรรลุเป้าหมายขั้นต่ำของการพัฒนามาเป็นการมองประเด็นต่างๆ ของโลก แบบเชื่อมโยงกันทั้งมิติสังคม มิติเศรษฐกิจ และมิติสิ่งแวดล้อม โดยมีมิติการบริหารจัดการเป็นกลไกในการ เชื่อมโยงเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ที่ครอบคลุมบริบทที่แตกต่างกันระหว่างประเทศ ที่มีรายได้สูง และประเทศที่รายได้ต่ำ ให้มีบทบาทและส่วนร่วมต่อการเดินไปสู่เป้าหมาย โดยมีการบริหาร จัดการที่โปร่งใส มีประสิทธิภาพ เป็นกลไกในการเชื่อมโยง ซึ่งสามารถแบ่งรายละเอียด ดังนี้

๑. **การพัฒนาทางเศรษฐกิจ** การทำให้ประชากรของโลกได้มีปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต เข้าถึงแหล่งน้ำ และระบบสุขภาพที่สะอาด เพียงพอ ยั่งยืน สามารถเข้าถึงบริการสุขภาพขั้นพื้นฐาน มีโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น ไฟฟ้า ถนน และการเชื่อมต่อข้อมูลกับประชาคมโลก

๒. การจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน การทำให้โลกเคลื่อนไปสู่การลดการปล่อยแก๊สคาร์บอนไดออกไซด์ และแก๊สเรือนกระจกพร้อมกัน การพัฒนานวัตกรรมพลังงานที่สะอาด เข้าถึงได้ การจัดการการเพิ่มขึ้นของประชากรให้สามารถมั่นใจได้ว่าประชากรจะมีความพร้อมในการมีครอบครัว เด็กจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ การจัดการนวัตกรรมทางเทคโนโลยีที่ยั่งยืน

๓. การสร้างการมีส่วนร่วมของสังคม การส่งเสริมให้พลเมืองมีการเป็นที่ดี (wellbeing) สามารถเข้าถึงโอกาสในการที่จะบรรลุศักยภาพสูงสุดของแต่ละบุคคล ไม่มีการแบ่งแยกชนชั้น เพศ ศาสนา ภาษา เชื้อชาติ ตลอดจนจิตวิญญาณ ทบประเทศจะต้องมีการติดตามและวัดระดับความพึงพอใจในชีวิตของพลเมือง

๔. การบริหารจัดการที่โปร่งใส มีประสิทธิภาพ ภาครัฐ และผู้บริหารในทุกระดับจะต้องมีส่วนร่วมต่อการเคลื่อนไหวเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ภายใต้การมีพันธะสัญญาต่อระบอบกฎหมาย สิทธิมนุษยชน ความโปร่งใส การมีส่วนร่วม ความร่วมมือระหว่างภาคส่วน ตั้งแต่ภาคธุรกิจ ภาคประชาสังคม และประชาชน เพื่อให้เกิดการจัดการที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้องการ โปร่งใส และได้รับความเชื่อมั่นจากประชาชนไม่ใช่เป็นเพียงการขับเคลื่อนจากภาครัฐเพียงอย่างเดียว

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ประกอบไปด้วย ๑๗ เป้าหมายที่อยู่บนฐานของแนวคิด ๕ แนวคิดที่เชื่อมโยง ทั้ง ๑๗ เป้าหมายไว้ด้วยกัน คือ

Inclusive Development คือ การพัฒนาที่ไม่ทิ้งใครไว้เบื้องหลัง การพัฒนาที่คนยากจน คนเปราะบาง คนชายขอบ จะต้องมีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์จากการพัฒนา

Universal Development คือ มิใช่การพัฒนามุ่งเน้นที่ประเทศยากจนเท่านั้น แต่ทุกประเทศเองก็อยู่ภายใต้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนและต้องร่วมกันบรรลุเป้าหมายนี้เพื่อสร้างโลกที่ยั่งยืนให้กับคนรุ่นหลัง

Integrated Development คือ การพัฒนาที่บูรณาการ หมายถึงว่า การบรรลุเป้าหมาย SDGs จะทำเพียง ๑ เป้าหมายหรือ ๑ เป้าประสงค์ใดๆ ไม่ได้ เป้าหมาย SDGs มีความเชื่อมโยงกันอย่างแนบแน่นในระดับเป้าประสงค์ (Targets) การบรรลุ SDGs จะต้องดำเนินไปพร้อมๆ กันอย่างเป็นระบบ

Locally – focused Development คือ การพัฒนาที่จะต้องเริ่มจากระดับท้องถิ่น หรือ bottom – up ด้วยเหตุผลที่ว่า บริบทของท้องถิ่น ทั้งชนบทและในเมืองนั้น เป็นบริบทที่ใกล้กับตัวผู้คนที่อยู่และองค์กรที่บริหารจัดการเมืองหรือท้องถิ่นในชนบทเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่สุดในการดำเนินการที่จะเป็นประโยชน์ต่อผู้คนที่อยู่ในพื้นที่ การบรรลุ SDGs จึงต้องถูกนำไปพิจารณาในระดับท้องถิ่นให้ได้และดำเนินการในระดับท้องถิ่นให้ได้

Technology – driven Development คือ การพัฒนาที่ต้องอาศัยเทคโนโลยีในการบรรลุทั้งเทคโนโลยีด้านการสื่อสาร (ICT) และเทคโนโลยีจากการปฏิวัติด้านข้อมูล (Data Revolution) เพื่อให้ผลของการพัฒนาถูกเผยแพร่และถูกติดตามได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน จะใช้เป็นที่ทิศทางพัฒนาดังแต่เดือนกันยายน ปี ๒๕๕๘ ถึงเดือนสิงหาคม ๒๕๗๓ ครอบคลุมระยะเวลา ๑๕ ปี โดยประกอบไปด้วย ๑๗ เป้าหมาย เป้าประสงค์ร่วม ๑๖๙ เป้าประสงค์ SDGs มีตัวชี้วัดรวมทั้งหมด ๒๔๑ ตัวชี้วัด คือ

เป้าหมายที่ ๑ จัดความยากจนในทุกรูปแบบ ทุกที่

เป้าหมายที่ ๒ จัดความหิวโหย บรรลุเป้าความมั่นคงทางอาหารและโภชนาการที่ดีขึ้น และส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน

เป้าหมายที่ ๓ ทำให้แน่ใจถึงการมีสุขภาพะในการดำรงชีวิต และส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีของทุกคนในทุกช่วงอายุ

เป้าหมายที่ ๔ ทำให้แน่ใจถึงการได้รับการศึกษาที่ได้คุณภาพอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง และส่งเสริมโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิตแก่ทุกคน

เป้าหมายที่ ๕ บรรลุถึงความเท่าเทียมทางเพศ และเสริมสร้างพลังให้แก่สตรีและเด็กหญิงทุกคน

เป้าหมายที่ ๖ ทำให้แน่ใจว่าเรื่องน้ำและการสุขาภิบาลได้รับการจัดการอย่างยั่งยืน และมีสภาพพร้อมใช้สำหรับทุกคน

เป้าหมายที่ ๗ ทำให้แน่ใจว่าทุกคนสามารถเข้าถึงพลังงานที่ทันสมัย ยั่งยืน เชื่อถือได้ตามกำลังซื้อของตน

เป้าหมายที่ ๘ ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืนและทั่วถึงให้เป็นไปอย่างยั่งยืน ส่งเสริมศักยภาพการมีงานทำและการจ้างงานเต็มที่ และงานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน

เป้าหมายที่ ๙ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมการปรับตัวให้เป็นอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืนและทั่วถึง และสนับสนุนนวัตกรรม

เป้าหมายที่ ๑๐ ลดความเหลื่อมล้ำทั้งภายในและระหว่างประเทศ

เป้าหมายที่ ๑๑ ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความปลอดภัย ทัวถึง พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและยั่งยืน

เป้าหมายที่ ๑๒ ทำให้แน่ใจถึงการมีแบบแผนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน

เป้าหมายที่ ๑๓ ดำเนินการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น

เป้าหมายที่ ๑๔ อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเล และทรัพยากรทางทะเลสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้เป็นไปอย่างยั่งยืน

เป้าหมายที่ ๑๕ พิทักษ์ บูรณะ และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ยั่งยืนของระบบนิเวศบนบก จัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน ต่อสู้กับการแปรสภาพเป็นทะเลทราย หยุดยั้งและฟื้นฟูความเสื่อมโทรมของที่ดิน และหยุดยั้งการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ

เป้าหมายที่ ๑๖ ส่งเสริมให้สังคมมีความเป็นปึกติสุข ไม่แบ่งแยก เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน มีการเข้าถึงความยุติธรรมโดยถ้วนหน้า และสร้างให้เกิดสถาบันอันเป็นที่พึ่งของส่วนรวม มีประสิทธิภาพ และเป็นที่ยอมรับในทุกระดับ

เป้าหมายที่ ๑๗ เสริมสร้างความเข้มแข็งในวิธีการปฏิบัติให้เกิดผล และสร้างพลังแห่งการเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระดับสากลต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

โดยองค์การสหประชาชาติแบ่งกลุ่มเป้าหมายทั้ง ๑๗ เป้าหมาย ออกได้เป็น ๕ กลุ่ม ประกอบด้วย

กลุ่ม People หรือกลุ่มด้านสังคม/ความเป็นอยู่ของผู้คน : ประกอบด้วยเป้าหมาย (๑) การลดความยากจน (๒) การขจัดความหิวโหย (๓) สุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี (๔) การศึกษาที่มีคุณภาพ และ (๕) ความเท่าเทียมกันทางเพศ

กลุ่ม Prosperity หรือกลุ่มด้านเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง : ประกอบด้วยเป้าหมาย (๗) พลังงานที่สะอาดและจ่ายซื้อได้ (๘) งานที่มีคุณค่าและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (๙) อุตสาหกรรม นวัตกรรม และโครงสร้างพื้นฐาน (๑๐) ลดความเหลื่อมล้ำ และ (๑๑) เมืองและชุมชนยั่งยืน

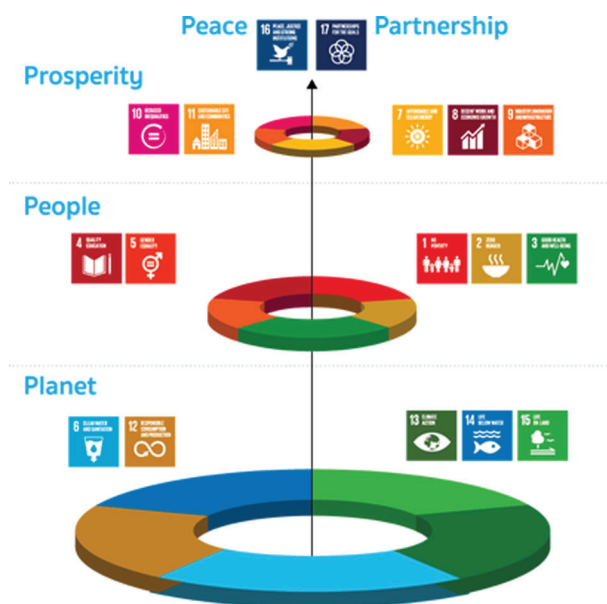
กลุ่ม Planet หรือกลุ่มด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม : ประกอบด้วย เป้าหมาย (๖) น้ำและสุขาภิบาล (๑๒) การผลิตและบริโภคที่รับผิดชอบและยั่งยืน (๑๓) การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (๑๔) ระบบนิเวศทางทะเลและมหาสมุทร และ (๑๕) ระบบนิเวศบนบก

กลุ่ม Peace หรือกลุ่มด้านสันติภาพ : ประกอบด้วยเป้าหมาย (๑๖) สันติภาพและสถาบันที่เข้มแข็ง

กลุ่ม Partnership หรือกลุ่มหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนา : ประกอบด้วยเป้าหมาย (๑๗) หุ้นส่วนเพื่อการพัฒนา

ซึ่งกลุ่ม People Prosperity และ Planet ก็สอดคล้องกับองค์ประกอบหลักของการพัฒนาที่ยั่งยืน คือ มิติด้าน สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ในการทำกิจกรรมด้านการพัฒนาใดก็ตาม จะต้องคำนึงถึงทั้ง ๓ ด้านนี้พร้อม ๆ กัน เช่น หากมุ่งพัฒนาด้านเศรษฐกิจก็ต้องพิจารณาผลกระทบด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมด้วย หากจะมีนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมก็ต้องพิจารณาผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคมด้วย เป็นต้น

ส่วน Peace และ Partnership อาจเรียกได้ว่าเป็นประเด็น Cross-cutting ที่จะช่วยสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายของ ๓ องค์ประกอบข้างต้น หมายความว่า มีความเกี่ยวข้องกับทุกเป้าหมาย ยกตัวอย่างเช่น การมีสันติภาพในสังคมย่อมเป็นพื้นฐานสำคัญในการดำเนินการด้านอื่นๆ และการมีชีวิตที่ดี การมีรัฐที่มีประสิทธิภาพและรับผิดชอบ และไม่คอร์รัปชัน ย่อมส่งผลอย่างสำคัญในการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทุกเป้าหมาย การมีหุ้นส่วนการพัฒนาและความช่วยเหลือจากประเทศพัฒนาแล้วก็จะช่วยให้ประเทศกำลังพัฒนาสามารถพัฒนาไปด้วย

● เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนกับยุทธศาสตร์ชาติ

เมื่อประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่ได้ลงนามร่วมกับภาคีสมาชิกขององค์การสหประชาชาติในการรับรองฉันทามติของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน รัฐบาลได้ตั้งคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กพย.) มีนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน เป็นคณะกรรมการหลักในการขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน มีคณะอนุกรรมการอยู่ภายใต้ กพย. ๓ คณะ ประกอบด้วย ๑) อนุกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ๒) อนุกรรมการส่งเสริมความเข้าใจและประเมินผลการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ ๓) อนุกรรมการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืน นอกจากนี้ รัฐบาลชุดปัจจุบันได้ประกาศให้มีการเชื่อมโยง SDGs เข้ากับยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนา

เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ และกำหนดอยู่ในรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๖๕ ที่กำหนดให้ ยุทธศาสตร์ต้องมีการบรรจุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้วย ทั้งนี้ กระทรวงต่างประเทศ มีข้อเสนอให้ไทย ขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างยั่งยืนเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ โดยมีปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทาง หรือ SEP for SDGs เพื่อสานต่อพระราชปณิธานและเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ รัชกาลที่ ๙ ทั้งนี้ ที่ประชุมคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งมี นายกรัฐมนตรีเป็นประธานได้มีมติกำหนดให้มี ๓๐ เป้าประสงค์เร่งด่วนที่จะต้องเร่งรัดดำเนินการในช่วง ๕ ปีแรก จากเป้าหมาย ๑๗ ประการและ ๑๖๙ เป้าประสงค์ ของ SDGs ที่จะต้องบรรลุเป้าหมายภายใน ๑๕ ปี เนื่องจากเป็นประเด็นเร่งด่วนและมีผลกระทบสูง เช่น ระบบการผลิตอาหารที่ยั่งยืน ยับยั้งรูปแบบ การอุดหนุนประมงเกินขีดจำกัด, การประมงที่ผิดกฎหมาย ไร้การรายงาน และไร้การควบคุม (IUU), ประสิทธิภาพการใช้พลังงาน การลดความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็ก เป็นต้น

● ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

จากการที่องค์การสหประชาชาติจัดทำ SDG ขึ้นเพื่อเป็นการบังคับด้วย เป้าหมาย ๑๗ ข้อ แทนการบังคับด้วยวิธีการ ปรากฏว่าโลกยอมรับว่าต้องเปลี่ยนจากการพัฒนาที่ไม่ยั่งยืนเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน เมื่อมีเป้าหมายแล้ว ประเทศต่างๆ จะเลือกทางเดินสู่เป้าหมายเพื่อให้บรรลุผลภายใน ๑๕ ปี สำหรับประเทศไทย เลือกใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (sufficiency economy philosophy – SEP) เป็นทางเดินสู่ความสำเร็จของเป้าหมาย ๑๗ ข้อ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับ SDGs มีความเชื่อมโยงและเกี่ยวพันกัน แต่ทำหน้าที่ต่างกันในกระบวนการพัฒนาที่ยั่งยืน กล่าวคือ SDGs เป็นเป้าหมาย เป็นภาพฝันของโลกที่ผู้คนในโลกอยากเห็น ในขณะที่ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักคิดที่จะช่วยให้กระบวนการขับเคลื่อน SDGs ไปได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ SDGs คือ “เป้าหมาย” ของการพัฒนาที่ยั่งยืน ส่วนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงคือ วิธีคิดที่จะช่วยให้ “กระบวนการ” ขับเคลื่อน SDGs เป็นไปอย่างยั่งยืน

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้หลักคิดว่า ในการดำเนินกิจกรรมใดๆ ต้องอยู่บนพื้นฐานของความรู้ และอยู่ในกรอบของคุณธรรม คือ ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น การวางแผนและลงมือกระทำสิ่งใด ก็ให้อยู่บนหลักเหตุผล ใช้ทรัพยากรต่างๆ อย่างพอประมาณ และควรคิดถึงแผนสำรองหรือแผนรับมือกับวิกฤตที่อาจเกิดขึ้นระหว่างทางเอาไว้ด้วย คือ มีภูมิคุ้มกันนั่นเอง หลักคิดนี้สามารถประยุกต์ใช้ได้ในการดำเนินชีวิตและการดำเนินการของทุกภาคส่วน เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) คือ ภาพฝันของโลกที่คนในโลกอยากเห็น เป็นโลกที่ปราศจากความยากจนทุกรูปแบบในทุกพื้นที่ โลกที่ไม่มีคนดิวโหยและมีระบบการเกษตรกรรมและการผลิตอาหารที่ยั่งยืน โลกที่คนมีหลักประกันว่าจะมีสุขภาพดีในทุกช่วงวัย โลกที่คนได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ ครอบคลุม เท่าเทียม และมีโอกาสเรียนรู้ตลอดชีวิต โลกที่มีความเท่าเทียมกันระหว่างเพศ โลกที่ทุกคนเข้าถึงน้ำดื่ม น้ำใช้ที่สะอาดและปลอดภัย และมีระบบการขับถ่ายที่ถูกสุขอนามัย โลกที่ทุกคนเข้าถึงพลังงานสมัยใหม่ที่ยั่งยืนในราคาที่เป็นธรรม โลกที่การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน มีการจ้างงานเต็มที่ มีงานที่เหมาะสมกับทุกคน มีโครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคมที่ทนทานทั่วถึง มีอุตสาหกรรมที่ครอบคลุมและยั่งยืน มีการพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง โลกที่มีความไม่เสมอภาคในด้านต่างๆ ลดลงอย่างต่อเนื่อง ทั้งในระดับภายในประเทศและระหว่างประเทศ โลกที่คนทุกคนได้อยู่อาศัยในเมืองหรือชุมชนที่ปลอดภัย ยั่งยืน และมีภูมิคุ้มกันต่อภัยพิบัติ โลกที่รูปแบบการผลิตและบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ โลกที่ทุกคนร่วมมือกันต่อสู้และตั้งรับปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โลกที่อนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนจากมหาสมุทรและระบบนิเวศบนบก โลกที่มีสันติภาพ มีสถาบันที่เข้มแข็งในทุกระดับ และผู้คนเข้าถึงความยุติธรรมได้ โลกที่ทุกภาคส่วนและทุกประเทศในโลกช่วยเหลือเกื้อกูลกันเพื่อบรรลุภาพฝัน SDGs จึงเป็นเป้าหมายการพัฒนาที่มีรายละเอียดครอบคลุมความต้องการของคนทุกกลุ่มที่สุด ในเชิงการขับเคลื่อน SDGs ในประเทศไทยตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ก็คือ ทุกภาคส่วน มิใช่เพียงแต่ภาครัฐเท่านั้น แต่รวมถึงภาคเอกชนและภาคประชาสังคม จะต้องให้ความสำคัญกับการใช้ความรู้และข้อมูลในการขับเคลื่อนนโยบาย และมีคุณธรรมกำกับคือการพัฒนาจะต้องโปร่งใส ไม่ทุจริตคอร์รัปชัน และไม่เบียดเบียนคนเล็กคนน้อยอย่างที่เคยเป็นมา ใช้ทรัพยากรอย่างพอประมาณ เปิดให้ทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมใช้เหตุใช้ผลร่วมกันในการขับเคลื่อนและต้องวางแผนให้กระบวนการขับเคลื่อน SDGs สามารถรับมือกับความผันผวนของเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อม ทั้งในประเทศและระดับโลกได้

● เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนกับกรรมาที่ดิน

เนื่องด้วยคณะกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ภายใต้คณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ได้มีมติเมื่อคราวประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๙ มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักในการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ ๑ ยุติความยากจนทุกรูปแบบในทุกที่ และเป้าหมายที่ ๑๑ ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความปลอดภัย ทัวถึง พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและยั่งยืน กระทรวงมหาดไทยได้มีคำสั่ง ที่ ๒๑๘/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ แต่งตั้ง คณะทำงานขับเคลื่อนการดำเนินงานตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ ๑ และเป้าหมายที่ ๑๑ โดยคณะทำงานทั้ง ๒ คณะ นำโดยผู้ช่วยปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นประธานคณะทำงาน ผู้ช่วยปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผน สป.มท. เป็นรองประธานคณะทำงานฯ คณะทำงานฯ จะประกอบไปด้วยผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนกระทรวงต่างๆ ผู้แทนกรมในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนภาคเอกชน ผู้อำนวยการกลุ่มงานด้านยุทธศาสตร์ของสำนักนโยบายและแผน สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย และคณะ เป็นทีมเลขานุการ

เป้าหมายที่ ๑ ขจัดความยากจนในทุกรูปแบบ ทุกที่ ประกอบด้วย ๓/ เป้าประสงค์ ๑๒ ตัวชี้วัด โดยที่ประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนการดำเนินงานตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนฯ ได้มอบหมายให้กรรมาที่ดินรับผิดชอบข้อมูลตัวชี้วัดของเป้าประสงค์ที่ ๑.๔ “ภายในปี ๒๕๓๗ สร้างหลักประกันว่าชายและหญิงทุกคน โดยเฉพาะ ที่ยากจนและเปราะบาง มีสิทธิเท่าเทียมกันในทรัพยากรทางเศรษฐกิจ รวมถึงการเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐาน การเป็นเจ้าของและมีสิทธิในที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ในรูปแบบอื่น มรดกทางทรัพยากรธรรมชาติ เทคโนโลยีใหม่ที่เหมาะสมและการบริการทางการเงิน ซึ่งรวมถึงระบบการเงินระดับฐานราก” ตัวชี้วัดที่ ๑.๔.๒ “สัดส่วนประชากรผู้ใหญ่ที่มีเอกสารสิทธิในที่ดินถูกต้องตามกฎหมาย รับรองการถือครองที่ดิน และประชากรเหล่านี้ทราบถึงสิทธิของตนในที่ดินที่ตนถือครองจำแนกตามเพศ และประเภทการถือครอง” ซึ่งข้อมูลนี้สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศสามารถดึงข้อมูลได้จากระบบตามโครงการพัฒนาระบบสารสนเทศที่ดิน ซึ่งในปัจจุบันสามารถดำเนินการได้แล้วใน ๓/๓ สำนักงานและจะขยายผลต่อไปทั่วประเทศในอนาคต

(คาดว่าภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔) นอกจากนี้ กรมที่ดินได้นำเสนอแผนงาน/โครงการเกี่ยวกับการจัดที่ดินและที่อยู่อาศัยให้ชุมชนตามนโยบายของรัฐบาล (คทช.) ซึ่งเป็นภารกิจของสำนักจัดการที่ดินของรัฐ บรรจุในแผนการดำเนินงาน (Roadmap) ของการขับเคลื่อนเป้าหมายที่ ๑ อีกด้วย

เป้าหมายที่ ๑๑ ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความปลอดภัย ทั้งถึงพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและยั่งยืน ประกอบด้วย ๑๐ เป้าประสงค์ ๑๕ ตัวชี้วัด ในเบื้องต้นที่ประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนการดำเนินงานตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ได้มอบหมายให้กรมที่ดินรับผิดชอบ ข้อมูลตัวชี้วัดของเป้าหมายที่ ๑๑.๗ จัดให้มีการเข้าถึงพื้นที่สาธารณะสีเขียว ที่ปลอดภัยครอบคลุมและเข้าถึงได้โดยถ้วนหน้า โดยเฉพาะผู้หญิง เด็ก คนชรา และผู้มีความบกพร่องทางร่างกาย ภายในปี ๒๕๗๓ ตัวชี้วัดที่ ๑๑.๗.๑ “ส่วนแบ่งเฉลี่ยของพื้นที่เมืองที่ถูกสร้างขึ้นให้เป็นสถานที่ที่ใช้ประโยชน์สาธารณะสำหรับทุกคน จำแนกตาม อายุ เพศ และบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย” โดยจะใช้ข้อมูลที่สาธารณประโยชน์ที่มีการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงแล้ว ซึ่งศูนย์ข้อมูลแผนที่รูปแปลงที่ดินได้จัดเก็บข้อมูลไว้ในระบบดิจิทัลเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ ได้แจ้งกระทรวงมหาดไทยทราบแล้วว่าไม่สามารถจำแนกข้อมูลผู้ใช้ประโยชน์ตาม อายุ เพศ และบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายได้ และได้มีการเสนอแผนงาน/โครงการเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานตามเป้าหมายที่ ๑๑ ดังกล่าว

นอกจากเป้าหมายที่ ๑ และเป้าหมายที่ ๑๑ ที่กระทรวงมหาดไทยได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักในการขับเคลื่อนการดำเนินงานแล้ว กรมที่ดินยังได้รับการประสานงานจาก กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ให้เข้าร่วมจัดทำ แนวทางการดำเนินงาน (Roadmap) ของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน **เป้าหมายที่ ๕ บรรลุถึงความเท่าเทียมทางเพศ และเสริมสร้างพลังให้แก่สตรีและเด็กหญิงทุกคน** โดยเป้าหมายที่ ๕ ประกอบด้วย ๖ เป้าประสงค์ ๑๔ ตัวชี้วัด ที่ประชุมได้พิจารณาถ้อยแถลงในรายละเอียดของข้อมูลที่จะใช้ประกอบการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานในแต่ละตัวชี้วัด ทั้งนี้ ได้มีมติให้ข้อมูลของกรมที่ดินเป็นข้อมูลส่วนหนึ่งของข้อมูลประกอบการรายงานผลใน เป้าประสงค์ที่ ๕๐ “ดำเนินการปฏิรูปเพื่อให้ผู้หญิงมีสิทธิเท่าเทียมในทรัพยากรทางเศรษฐกิจ รวมทั้งการเข้าเป็นเจ้าของที่ดิน การควบคุมที่ดินและทรัพย์สินในรูปแบบอื่น การบริการทางการเงิน การรับมรดก และทรัพยากรธรรมชาติตามกฎหมายของประเทศ” ตัวชี้วัดที่ ๕ ๑.๑ (๑) สัดส่วนของผู้ที่เป็นเจ้าของ หรือมีสิทธิครอบครองเหนือที่ดินทางการเกษตร (แยกออกจากประชากรภาคการเกษตรทั้งหมด จำแนกตามเพศ) และ ตัวชี้วัดที่ ๕ ๑.๑ (๒) ส่วนแบ่งของผู้หญิงในจำนวนผู้เป็นเจ้าของหรือมีสิทธิถือครองที่ดินทางการเกษตรจำแนกตามประเภทการครอบครอง ซึ่งในส่วนนี้ที่ประชุมได้ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบ ในข้อมูลประกอบการรายงานไปพัฒนาข้อมูลที่อยู่ในความรับผิดชอบให้มีฐานข้อมูลสามารถประกอบการรายงานผลได้ ซึ่งในส่วนนี้กรมที่ดินได้มีแผนงาน/โครงการที่พัฒนารูปร่างข้อมูลเพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินการดังกล่าว ๓ แผนงาน/โครงการ คือ แผนงานการใช้ประโยชน์ที่ดินสำหรับโครงการศูนย์ข้อมูลที่ดินและแผนที่แห่งชาติ ของกองเทคโนโลยีสารสนเทศ แผนงานการจัดทำศูนย์สารสนเทศที่ดิน (Database Center) ของสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ และ โครงการจัดทำข้อมูลและแผนที่สนับสนุนการดำเนินงานของ คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ของศูนย์ข้อมูลรูปแปลงที่ดิน

ต่อมา นายกรัฐมนตรี (พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา) ประธานคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กพย.) ได้มีบัญชาในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนต้องเป็นไปโดยคำนึงถึงพื้นที่ งบประมาณ ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนปฏิรูปประเทศที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งให้มีการเสริมการรับรู้ให้กับประชาชนในเรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

ทั้งนี้ ให้ใช้พื้นที่จังหวัดเป็นฐานในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ผ่านมาตรการต่างๆ ที่รัฐบาลกระทรวงและกรมได้จัดวางไว้ เพื่อให้ประเทศสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ กระทรวงมหาดไทยจึงได้ยกเลิกคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๑๘/๒๕๖๐ ดังกล่าว และมีคำสั่งเพิ่มเติม ๓ คำสั่ง ดังนี้

๑. คำสั่งที่ ๑๒๙๔/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๐ แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน กระทรวงมหาดไทย โดยปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน รองปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธาน กรรมการประกอบด้วย อธิบดีกรม/ผู้ว่าการ/ผู้อำนวยการ หัวหน้าหน่วยงานในสังกัด ผู้แทนกระทรวง/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผน สป.มท.และคณะ เป็นกรรมการและเลขานุการ โดยคณะกรรมการชุดนี้จะรับผิดชอบในการขับเคลื่อนเป้าหมายที่กระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานสนับสนุนทั้งหมด ๑๓ เป้าหมาย ได้แก่ เป้าหมายที่ ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, ๗, ๘, ๙, ๑๐, ๑๒, ๑๓, ๑๔ และ ๑๖

๒. คำสั่งที่ ๑๒๙๕/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๐ แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ ๑ โดยรองปลัดกระทรวงมหาดไทย (ถ) เป็นประธาน รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน และรองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นรองประธาน กรรมการประกอบด้วย ผู้แทนอธิบดีกรม/ผู้ว่าการ/ผู้อำนวยการ หัวหน้าหน่วยงานในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวง/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้อำนวยการ กลุ่มงานยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาชุมชนและการปกครองท้องถิ่น สำนักนโยบายและแผน สป.มท.และคณะ เป็นกรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการชุดนี้จะรับผิดชอบในการขับเคลื่อนการดำเนินงานเป้าหมายที่ ๑ โดยเฉพาะ ซึ่งกรมที่ดินได้รับมอบหมายให้เป็นส่วนหนึ่งในคณะกรรมการชุดนี้

๓. คำสั่งที่ ๑๒๙๖/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๐ แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ ๑๑ โดยรองปลัดกระทรวงมหาดไทย (ส) เป็นประธาน รองอธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง และรองอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นรองประธาน กรรมการประกอบด้วย ผู้แทนกระทรวง/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผน สป.มท. ผู้แทนกรมโยธาธิการและผังเมือง/กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและคณะ เป็นกรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการชุดนี้จะรับผิดชอบในการขับเคลื่อนการดำเนินงานเป้าหมายที่ ๑๑ โดยเฉพาะ ซึ่งในคณะกรรมการชุดนี้กรมที่ดินไม่ได้เป็นกรรมการ

โดยสรุป จากเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ขององค์การสหประชาชาติ ทั้ง ๑๗ เป้าหมาย กรมที่ดิน ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบ โดยกองแผนงานจะเป็นผู้แทนในฐานะผู้ประสานงานหลัก รวม ๖ เป้าหมาย คือ

๑. เป้าหมายที่ ๑ ขจัดความยากจนในทุกรูปแบบ ทุกที่

ใช้แผนงาน/โครงการของสำนักจัดการที่ดินของรัฐ เป็นหน่วยงานขับเคลื่อนการดำเนินงาน และมอบหมายให้สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นผู้รวบรวมข้อมูลประกอบการรายงานผล

๒. เป้าหมายที่ ๕ บรรลุถึงความเท่าเทียมทางเพศ และเสริมสร้างพลังให้แก่สตรีและเด็กหญิงทุกคน

มอบหมายให้ สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ กองเทคโนโลยีทำแผนที่ และศูนย์ข้อมูลรูปแปลงที่ดิน เป็นผู้รวบรวมข้อมูลประกอบการรายงานผล

๓. เป้าหมายที่ ๑๐ ลดความเหลื่อมล้ำทั้งภายในและระหว่างประเทศ

เนื่องจากจะมีประเด็นที่เกี่ยวกับความตกลงระหว่างประเทศ จึงมอบหมายให้สำนักงานบริหารโครงการพัฒนากรมที่ดิน เป็นผู้แทน

๔. เป้าหมายที่ ๑๑ ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความปลอดภัย ทัวถึง พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและยั่งยืน

มอบหมายให้ศูนย์ข้อมูลรูปแปลงที่ดิน เป็นผู้รวบรวมข้อมูลประกอบการรายงานผล

๕. เป้าหมายที่ ๑๕ พืชพันธุ์ ปุรณะ และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ยั่งยืนของระบบนิเวศบกจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน ต่อสู้กับการแปรสภาพเป็นทะเลทราย หยุดยั้งและฟื้นฟูความเสื่อมโทรมของที่ดิน และหยุดยั้งการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ

มอบหมายให้สำนักจัดการที่ดินของรัฐ และสำนักมาตรฐานการออกหนังสือสำคัญ เป็นผู้แทน

๖. เป้าหมายที่ ๑๖ ส่งเสริมให้สังคมมีความเป็นปกติสุข ไม่แบ่งแยก เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน มีการเข้าถึงความยุติธรรมโดยถ้วนหน้า และสร้างให้เกิดสถาบันอันเป็นที่พึ่งของส่วนรวม มีประสิทธิภาพ และเป็นที่ยอมรับในระดับ

มอบหมายให้สำนักกฎหมาย เป็นผู้แทน

โดยที่ เป้าหมายที่ ๑๔ อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเล และทรัพยากรทางทะเลสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้เป็นไปอย่างยั่งยืน และเป้าหมายที่ ๑๗ เสริมสร้างความเข้มแข็งในวิธีการปฏิบัติให้เกิดผล และสร้างพลังแห่งการเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระดับสากลต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน กระทรวงมหาดไทยไม่มีภารกิจที่เกี่ยวข้อง

จากที่กล่าวมาทั้งหมด จะเห็นว่าการพัฒนาประเทศให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ทั้ง ๑๗ เป้าหมายที่องค์การสหประชาชาติกำหนด หากมองเพียงภายใต้ภารกิจของกรมที่ดินอาจมีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักๆ เพียงแค่ ๒ เป้าหมาย คือ เป้าหมายที่ ๑ และเป้าหมายที่ ๕ เท่านั้น แต่หากพิจารณาให้ลึกๆ ถึงแก่นของการพัฒนาที่ยั่งยืน หากน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิตของคนไทยทุกคน จะสามารถช่วยนำพาประเทศไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว เป็นประเทศที่มีภาพฝันของโลกที่คนในโลกลอยอยากให้เป็น ดังนั้น เป้าหมายการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน ไม่ใช่เรื่องไกลตัวอีกต่อไป

อ้างอิง

- นพ.พินิจ กุลละวณิชย์ บทความเรื่อง MDGs คือ Millennium Development Goals <http://www.wongkarnpat.com>
- วารสารสุขภาพจิตประชากรและสังคม ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๑ ประจำเดือนธันวาคม ๒๕๕๕ – มกราคม ๒๕๕๖ <http://www.manarom.com>
- ณิชฎา คงศรี โครงการประสานงานการวิจัยเพื่อสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) <https://sdgmove.com>
- SDGs ๒๐๑๗: ภายยุทธศาสตร์ชาติ แผนฯ ๑๒ และ ๓๐ ประเด็นความยั่งยืนเร่งด่วนเพื่อบรรลุเป้าหมาย <https://thaipublica.org>
- ชล บุญนาค โครงการประสานงานการวิจัยเพื่อสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) <http://www.bangkokbiznews.com>
- คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๑๘/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ แต่งตั้ง คณะทำงานขับเคลื่อนการดำเนินงานตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ ๑ และเป้าหมายที่ ๑๑
- คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๑๒๙๔/๒๕๖๐ คำสั่งที่ ๑๒๙๔/๒๕๖๐ และ คำสั่งที่ ๑๒๙๖/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๐ แต่งตั้ง คณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

สาระสำคัญการดำเนินคดีของศาลอาญาคดีทุจริต และประพฤติมิชอบ

นายขวัญชัย อนันต์ทนนท์

นิติกรชำนาญการพิเศษ

กลุ่มคดีปกครอง ๒ สำนักกฎหมาย

นับแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ ซึ่งเป็นวันที่พระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นวันเปิดทำการศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบกลางซึ่งมีเขตอำนาจตลอดพื้นที่กรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ สมุทรสาคร นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี และบรรดาคดีที่เกิดขึ้นนอกเขตอำนาจของศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบกลาง จะทำการยื่นคำฟ้องต่อศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบกลางก็ได้ และบรรดาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบที่ได้ยื่นฟ้องไว้ก่อนวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ อันเป็นวันที่พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีผลบังคับใช้ ให้บังคับตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ อันเป็นวันก่อนวันที่กฎหมายฉบับนี้ใช้บังคับจนกว่าคดีนั้นจะถึงที่สุด และปัจจุบันข้าราชการประจำและข้าราชการบำนาญของกรมที่ดิน ถูกฟ้องศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบจำนวนหลายรายโดยเฉพาะกรณีตามมาตรา ๑๕๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ฐานเป็นเจ้าพนักงาน ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ซึ่งเป็นมาตราที่ระบุให้ฟ้องต่อศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ จึงต้องมาศึกษาและทำความเข้าใจกันว่า ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบมีอำนาจพิจารณาคดีประเภทใดบ้าง และสาระสำคัญที่ควรรู้

● กฎหมายที่ใช้บังคับ

จัดตั้งศาลโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙ การดำเนินคดีของศาลให้ใช้พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙ และข้อบังคับของประธานศาลฎีกาว่าด้วยวิธีการดำเนินคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙

● เขตอำนาจศาล

ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบกลาง เปิดทำการเมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๙ มีเขตอำนาจครอบคลุมท้องที่ จำนวน ๖ จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ สมุทรสาคร นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี จังหวัดอื่นซึ่งยังไม่เปิดทำการ และคดีที่เกิดขึ้นนอกเขตอำนาจศาล นอกจากนั้น ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบกลางยังอาจใช้ดุลพินิจรับคดีอื่นซึ่งเกิดขึ้น นอกเขตอำนาจศาลได้

ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค เปิดทำการเมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ จำนวน ๙ ภาค ได้แก่

ภาค ๑ ตั้งที่จังหวัดสระบุรี ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดชัยนาท พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี และอ่างทอง

ภาค ๒ ตั้งที่จังหวัดระยอง ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดจันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี ระยอง และสระแก้ว

ภาค ๓ ตั้งที่จังหวัดสุรินทร์ ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ ยโสธร ศรีสะเกษ สุรินทร์ อำนาจเจริญ และอุบลราชธานี

ภาค ๔ ตั้งที่จังหวัดขอนแก่น ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครพนม บึงกาฬ มหาสารคาม มุกดาหาร ร้อยเอ็ด เลย สกลนคร หนองคาย หนองบัวลำภู และอุดรธานี

ภาค ๕ ตั้งที่จังหวัดเชียงใหม่ ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ น่าน พะเยา แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง และลำพูน

ภาค ๖ ตั้งที่จังหวัดพิษณุโลก ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดกำแพงเพชร ตาก นครสวรรค์ พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุตรดิตถ์ และอุทัยธานี

ภาค ๗ ตั้งที่จังหวัดสมุทรสงคราม ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม และสุพรรณบุรี

ภาค ๘ ตั้งที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดกระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา ภูเก็ต ระนอง และสุราษฎร์ธานี

ภาค ๙ ตั้งที่จังหวัดสงขลา ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดตรัง นราธิวาส ปัตตานี พัทลุง ยะลา สงขลา และสตูล

● คดีประเภทใดบ้างที่จะขึ้นต่อศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ

๑. คดีที่ฟ้องขอให้ลงโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๗ ถึงมาตรา ๑๖๖ รวมถึงความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ ในการยุติธรรม ตามมาตรา ๒๐๐ ถึง มาตรา ๒๐๕ เช่น

มาตรา ๑๔๗ ฐานเป็นเจ้าพนักงานที่มีหน้าที่ ซื่อ ทำ จัดการ รักษาทรัพย์ใด ได้เปียดบัง ทรัพย์นั้นเป็นของตนหรือเป็นของผู้อื่นโดยทุจริต

มาตรา ๑๔๘ ฐานเป็นเจ้าพนักงาน ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ช่มชู้ใจ หรือจงใจ เพื่อให้บุคคลอื่นมอบให้ หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น

มาตรา ๑๔๙ ฐานเป็นเจ้าพนักงาน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ สมาชิกจังหวัด หรือ สมาชิกสภาเทศบาล เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด สำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ เพื่อกระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่

มาตรา ๑๕๑ ฐานเป็นเจ้าพนักงานที่มีหน้าที่ ซื่อ ทำ จัดการ รักษาทรัพย์ใด ใช้อำนาจ ในตำแหน่ง โดยทุจริต อันเป็นการเสียหายแก่รัฐ หรือเจ้าของทรัพย์นั้น

มาตรา ๑๕๒ ฐานเป็นเจ้าพนักงานที่มีหน้าที่ หรือดูแลกิจการใด เข้ามีส่วนได้เสีย เพื่อประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ เนื่องด้วยกิจการนั้น

มาตรา ๑๕๗ ฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต

มาตรา ๑๖๑ ฐานเป็นเจ้าพนักงานที่มีหน้าที่ ทำเอกสาร กรอกข้อความลงในเอกสาร หรือดูแลรักษาเอกสาร กระทำการปลอมเอกสารโดยอาศัยโอกาสที่ตนมีหน้าที่นั้น

มาตรา ๑๖๒ ฐานเป็นเจ้าพนักงานที่มีหน้าที่ ทำเอกสาร รับเอกสาร หรือกรอกข้อความ ลงในเอกสารกระทำการดังต่อไปนี้ในการปฏิบัติการตามหน้าที่

๑. รับรองเป็นหลักฐานว่าตนได้กระทำการอย่างใดขึ้น หรือว่าการอย่างใดได้กระทำต่อ หน้าที่ตนอันเป็นเท็จ

๒. รับรองเป็นหลักฐานว่า ได้มีการแจ้งข้อซึ่งข้อความอันมิได้มีการแจ้ง

๓. ละเว้นไม่จดข้อความซึ่งตนมีหน้าที่ต้องรับจด หรือจดเปลี่ยนแปลงข้อความเช่นนั้น

๔. รับรองเป็นหลักฐานซึ่งข้อเท็จจริงอันเอกสารนั้นมุ่งพิสูจน์ความจริงอันเป็นความเท็จ

๒. คดีที่มีความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น เช่น

ความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์หรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๔ ถึง ๑๑

ความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓ ถึง ๑๒๓/๓

ความผิดตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๑๐ วรรคสี่

๓. คดีที่ฟ้องขอให้ลงโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลที่กระทำความผิดในฐานพอกเงิน อันเนื่องมาจากความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ตามประมวลกฎหมายอาญา ได้แก่

ก. การกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๐ ถึงมาตรา ๑๒

ข. การกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ ตามพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๑๕ ถึงมาตรา ๓๖ วรรคสอง

๔. ความผิดที่ขอให้ลงโทษบุคคลที่เกี่ยวกับการเรียก รับ ยอมจะรับ หรือให้ ขอให้รับว่า จะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด หรือบุคคลนั้นได้ใช้กำลังประทุษร้าย ชูเชิญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย หรือบุคคลนั้นได้ใช้อิทธิพลเพื่อการจูงใจหรือข่มขืนใจให้เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำความผิดตามกฎหมายอาญาหรือกฎหมายอื่น ซึ่งหมายถึงบุคคลที่มีใช้เจ้าพนักงานของรัฐหรืออาจเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ

๕. คดีอาญาที่ฟ้องขอให้ลงโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลตามกฎหมายที่กำหนดให้เป็นคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ

๖. คดีอาญาที่ฟ้องขอให้ลงโทษบุคคลที่ร่วมกระทำความผิดกับเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลตามข้อ ๑ ถึง ๔ ไม่ว่าในฐานะตัวการ ผู้ใช้ ผู้สนับสนุน หรือผู้สมคบ

๗. คดีที่เกี่ยวกับการจูงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบหรือจูงใจไม่ยื่นบัญชีและเอกสารดังกล่าวด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ

๘. คดีร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะเหตุร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

๙. กรณีที่มีการขอให้ศาลดำเนินกระบวนการพิจารณาอย่างหนึ่งอย่างใดก่อนยื่นฟ้องหรือยื่นคำร้องขอตามข้อ ๑ ถึง ๘

● คดีที่ไม่อยู่ในอำนาจศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ

๑. คดีที่อยู่ในอำนาจของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

๒. คดีที่อยู่ในอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัวตามกฎหมายว่าด้วยศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

● ลักษณะพิเศษของศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ

๑. วิธีพิจารณาคดีในศาลใช้ระบบไต่สวนให้อำนาจศาลในการค้นหาความจริงและเป็นไปอย่างรวดเร็ว

๒. หากจำเลยหลบหนี ไม่นับระยะเวลาหลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความและไม่นำกฎหมายเรื่องอายุความล่วงเลยการลงโทษมาใช้บังคับแก่จำเลยที่หลบหนีโทษตามคำพิพากษา

๓. แม้การจะสั่งไม่ฟ้อง ศาลยกฟ้อง จำหน่ายคดีหรือถอนฟ้อง ก็มีบทลงโทษผู้กล่าวหาหรือจำเลยที่หลบหนี

๔. ฟ้องต้องทำเป็นหนังสือพร้อมชี้ช่องพยานหลักฐานที่ชัดเจน

๕. คดีที่อัยการสูงสุด พนักงานอัยการ ประธานกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นโจทก์ให้คุมตัวจำเลยมาศาล และให้โจทก์ส่งรายงานและสำนวนการสอบสวนหรือสำเนาการไต่สวนพร้อมสำเนาอิเล็กทรอนิกส์ต่อศาล

๖. ในการไต่สวนมูลฟ้อง จำเลยอาจแถลงให้ศาลทราบถึงข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายอันสำคัญที่ศาลควรสั่งว่าคดีไม่มีมูล

๗. ศาลมีอำนาจสืบพยานหลักฐานกรณีจำเลยให้การรับสารภาพตามฟ้อง แม้กฎหมายกำหนดอัตราโทษจำคุกน้อยกว่าห้าปีหรือโทษที่เบากว่านั้น

● การไต่สวนมูลฟ้อง

กฎหมายกำหนดให้ทำการไต่สวนมูลฟ้องในทำนองเดียวกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖๕ กล่าวคือ ศาลจะทำการไต่สวนมูลฟ้องลับหลังจำเลย แต่ต้องส่งสำเนาคำฟ้องให้จำเลยทุกรายพร้อมทั้งแจ้งวันไต่สวนมูลฟ้องให้จำเลยทราบ โดยจำเลยอาจตั้งทนายความมาเพื่อซักค้านพยานโจทก์ที่โจทก์จะนำมาเบิกความในวันไต่สวนมูลฟ้อง แต่จำเลยไม่อาจนำพยานเข้าสืบในชั้นไต่สวนมูลฟ้องนี้ได้ และในวันไต่สวนมูลฟ้องนี้ จำเลยจะมาศาลหรือไม่ก็ได้ และก่อนที่ศาลจะประทับรับฟ้องนี้ ไม่ถือว่าบุคคลนั้นอยู่ในฐานะจำเลย

● การอุทธรณ์

ให้อุทธรณ์คำพิพากษาไปยังศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยยื่นต่อศาลชั้นต้น

ให้อุทธรณ์คำพิพากษาภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันอ่านหรือถือว่าได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งให้คู่ความอีกฝ่ายที่อุทธรณ์ฟัง

สามารถอุทธรณ์ได้แต่กำหนดให้จำเลยต้องมาแสดงตัวไม่สามารถให้ทนายความมายื่นอุทธรณ์แทนได้ (ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ไม่ได้ถูกคุมขัง)

ในคดีที่ศาลลงโทษประหารชีวิต เมื่อไม่มีการอุทธรณ์ ศาลชั้นต้นจะส่งคำพิพากษาและสำนวนไปยังศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ

● การฎีกา

ให้ฎีกาคำพิพากษาไปยังศาลฎีกา โดยยื่นต่อศาลชั้นต้นที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่ง

ให้อุทธรณ์คำพิพากษาภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันอ่านหรือถือว่าได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ

สามารถฎีกาได้แต่กำหนดให้จำเลยต้องมาแสดงตัวต่อเจ้าหน้าที่ศาลในขณะที่ยื่นฎีกา (ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ไม่ได้ถูกคุมขัง)

● การริบทรัพย์สิน

ที่น่าสนใจคือศาลได้เพิ่มมาตราเกี่ยวกับการริบทรัพย์สินให้ตกเป็นของแผ่นดิน แม้จะไม่มีคำขอ ก็ให้ริบโดยกำหนดแนวทางการริบว่าสามารถคำนวณมูลค่าของทรัพย์สินเป็นเงินได้

ทำลาย ดัดแปลง เคลื่อนย้าย ถอดถอน หลักหมายเขตหรือหมุดหลักฐานที่ดิน มีโทษทางอาญา

นางภคินันท์ ภูคองน้ำ
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
กองแผนงาน

หลักหมายเขตหรือหมุดหลักฐานที่ดิน มีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าโฉนดที่ดิน การจะซื้อขายที่ดินสักแปลงควรที่จะต้องตรวจสอบให้ดีว่ามีหลักหมายเขตหรือหมุดหลักฐานที่ดินครบถ้วนหรือไม่ ประกอบกับจะต้องตรวจสอบว่าเนื้อที่ตรงตามที่ระบุไว้ในโฉนดหรือไม่ เพราะในบางกรณีอาจมีการเคลื่อนย้ายหรืออาจเพราะภัยธรรมชาติทำให้หลักหมายเขตหรือหมุดหลักฐานที่ดินไม่อยู่ตรงตามตำแหน่งเดิมก็เป็นได้

หลักหมายเขตที่ดิน หรือหมุดหลักฐานการแผนที่ เป็นสิ่งที่พนักงานเจ้าหน้าที่ทำเพื่อประโยชน์ในการออกโฉนดที่ดิน ฉะนั้น ถ้าผู้หนึ่งผู้ใดนอกจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ทำลาย ดัดแปลง เคลื่อนย้าย ถอดถอน หลักหมายเขตหรือหมุดหลักฐานที่ดิน มีโทษทางอาญา

● ประมวลกฎหมายที่ดิน

มาตรา ๖๗ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้จัดทำหลักหมายเขตที่ดิน หรือได้สร้างหมุดหลักฐานเพื่อการแผนที่ลงไว้ในที่ใด ห้ามมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดนอกจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ทำลาย ดัดแปลง เคลื่อนย้าย ถอดถอน หลักหมายเขตหรือหมุดหลักฐานเพื่อการแผนที่นั้นไปจากที่เดิม เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานที่ดิน

มาตรา ๑๐๙ ผู้ใดฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๔ มาตรา ๖๗ หรือมาตรา ๗๔ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท หรือจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

คำพิพากษาศาลฎีกา ที่ ๑๔๔๑/๒๕๕๙ การที่ผู้ใดเคลื่อนย้ายหลักเขตอันจะมีโทษตามมาตรา ๑๐๙ ได้นั้น จะต้องเป็นหลักเขตซึ่งพนักงานที่ดินได้จัดทำขึ้นเพื่อการออกโฉนดตามมาตรา ๖๕, ๖๖ เท่านั้น^๑

*หลักหมายเขตที่ดินที่เจ้าพนักงานที่ดินปักในการทำแผนที่พิพาทตามคำสั่งศาล ไม่ถือเป็นหลักหมายเขตตามมาตรา ๖๗ เพราะการรังวัดมิได้เป็นการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายที่ดิน หากมีการถอนหลักหมายเขตที่ดินดังกล่าวออกไป ไม่มีความผิดตามมาตรา ๑๐๙ ประมวลกฎหมายที่ดิน

^๑ ระบบสืบค้นคำพิพากษา คำสั่ง คำร้องและคำวินิจฉัยศาลฎีกา.(ออนไลน์). ค้นคืน ๒๒ มกราคม ๒๕๖๑.
เข้าถึงได้จาก <http://deka.supremecourt.or.th/search>

● การยกย้ายหรือทำลายหลักเขตจะเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๖๓

(ประเด็นที่น่าสนใจ) หลักหมายเขตที่เจ้าหน้าที่ที่ดินทำเพื่อลงหลักเขต การรังวัดเนื้อที่ไม่สามารถรังวัดให้เสร็จภายในวันเดียวได้ เจ้าหน้าที่ที่ดินต้องใช้หลักหรือเครื่องหมายเขตที่ทำขึ้นโดยสังเขปปักไว้ ศาลฎีกาวินิจฉัยว่าการที่ยกย้ายเครื่องหมายเขตอันจะเป็นความผิด ตามมาตรา ๓๖๓ จะต้องเป็นเครื่องหมายเขตหรือหลักที่แสดงสิทธิแห่งอสังหาริมทรัพย์โดยแท้จริง ไม่รวมถึงหลักหรือเครื่องหมายที่ทำขึ้นมาโดยสังเขป

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๔๖๑/๒๕๑๗ การยกย้ายหรือทำลายหลักเขตจะเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๖๓ ก็ต่อเมื่อหลักหรือเครื่องหมายเขตนั่น เป็นหลักหรือเครื่องหมายเขตที่แสดงสิทธิแห่งอสังหาริมทรัพย์โดยแท้จริง การถอนหลักไม้ที่เจ้าศาลปักไว้ในการรังวัดอันเป็นหลักหรือเครื่องหมายเขตที่ทำขึ้นเป็นสังเขปเพื่อประโยชน์ในการทำแผนที่พิพาท ไม่เป็นความผิดตามมาตราดังกล่าว

● ประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๓๖๓ ผู้ใดเพื้อถือเอาอสังหาริมทรัพย์ของผู้อื่นเป็นของตน หรือของบุคคลที่สาม ยกย้ายหรือทำลายเครื่องหมายเขตแห่งอสังหาริมทรัพย์นั้นทั้งหมดหรือแต่บางส่วน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ^๒

กรณีที่มีความจำเป็นที่จะต้องทำลาย ดัดแปลง เคลื่อนย้าย หรือถอดถอน หลักหมายเขตหรือหมุดหลักฐานเพื่อการแผนที่

กรณีที่มิบุคคลหนึ่งบุคคลใดมีความจำเป็นที่จะต้องทำลาย ดัดแปลง เคลื่อนย้าย ถอดถอนหลักหมายเขตหรือหมุดหลักฐานเพื่อการแผนที่ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ได้จัดสร้างลงไว้ในที่ดิน เช่น มีความจำเป็นต้องปรับพื้นที่ดินเพื่อปลูกสร้างบ้านเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างอื่น เป็นต้น ในกรณีเช่นนี้ให้ยื่นขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานที่ดิน

^๒ ประมวลกฎหมายอาญา, <http://www.kodmhai.com/m2/m2-2/m2-362-366.html>

● ประมวลกฎหมายที่ดิน

มาตรา ๖๘ เมื่อบุคคลใดมีความจำเป็นที่จะต้องกระทำการตามความในมาตรา ๖๗ ให้ยื่นคำร้องต่อเจ้าพนักงานที่ดินเพื่อขออนุญาต

ในกรณีที่เจ้าพนักงานที่ดินไม่อนุญาต ให้เจ้าของที่ดินมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีได้ ภายในสิบห้าวันนับจากวันทราบคำสั่งไม่อนุญาต ให้รัฐมนตรีสั่งภายในหกสิบวันนับจากวันได้รับอุทธรณ์ คำสั่งรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ถ้ารัฐมนตรีไม่สั่งภายในกำหนดหกสิบวันดังกล่าวในวรรคก่อน ให้ถือว่าอนุญาต

★ ในกรณีตามมาตรา ๖๘ ประมวลกฎหมายที่ดินนั้น ให้เจ้าของที่ดินยื่นคำร้องต่อเจ้าพนักงานที่ดิน ณ สำนักงานที่ดินท้องที่ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ เพื่อดำเนินการขออนุญาตตามความจำเป็น

กรณีที่เจ้าพนักงานที่ดินท้องที่ที่ดินนั้นตั้งอยู่มีคำสั่งอนุญาต เจ้าของที่ดินดังกล่าวดำเนินการตามความจำเป็นและสมควรแก่กรณี ส่วนกรณีที่เจ้าพนักงานที่ดินท้องที่ดังกล่าวพิจารณาแล้วไม่อนุญาตเจ้าของที่ดินมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งเจ้าพนักงานที่ดินต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ภายใน ๑๕ วันนับจากวันทราบคำสั่งไม่อนุญาต

เมื่อรัฐมนตรีฯ รับอุทธรณ์ดังกล่าวจากเจ้าของที่ดินต้องพิจารณาอุทธรณ์ และมีคำสั่งภายในหกสิบวันนับจากวันได้รับอุทธรณ์ กรณีที่รัฐมนตรีฯ มีคำสั่งภายในหกสิบวันนับจากได้รับอุทธรณ์ คำสั่งจะเป็นประการใดให้ถือเป็นที่สุด แต่เจ้าของที่ดินสามารถนำไปฟ้องต่อศาลได้ หากเป็นกรณีที่รัฐมนตรีฯ ไม่สั่งภายในกำหนดหกสิบวันนับจากวันได้รับอุทธรณ์ ถือว่าอนุญาตตามที่เจ้าของที่ดินขอ

★ หากเป็นกรณี que ดำเนินการตาม que เจ้าพนักงานที่ดินมีคำสั่งสั่งอนุญาต ตามมาตรา ๖๘ ประมวลกฎหมายที่ดินนั้น ให้ดำเนินการตามคำสั่งกรมที่ดิน ที่ ๙/๒๔๙๙ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๔๙๙ เรื่อง การขออนุญาตทำลาย ดัดแปลง เคลื่อนย้าย ถอดถอนหลักหมายเขตหรือหมุดหลักฐานเพื่อการแผนที่

เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปในแนวทางเดียวกัน คำสั่งดังกล่าวจึงวางระเบียบเพื่อเป็นแนวปฏิบัติ ซึ่งบางครั้งประชาชนทั่วไปกระทำโดยที่ไม่รู้ว่าเป็นความผิด หรือกระทำไปโดยอยากให้อำนาจหน้าที่ของตนมีมากขึ้น การกระทำดังกล่าวเป็นปัญหาข้อพิพาทที่จะทำให้เกิดคดีขึ้นสู่กระบวนการพิจารณาของศาล

หน้าที่ของชีวิตแต่ละชีวิต

“หน้าที่ของชีวิตแต่ละชีวิตก็คงเพียงแต่ตั้งอยู่บนความไม่ประมาท
ตั้งฐานที่มั่นของชีวิตบนธรรมหรือสิ่งที่ถูกต้อง มีเหตุผล คือ ความดี
มีวินัยะ อุตสาหะ ความเพียร มีสติ รักษาศีล สมาธิ ปัญญาโดยตลอด
ก็จะทำให้เรามีเกราะกำบังภัยอันตราย ความเจ็บปวดให้ทุเลาเบาบางลง
รักษาเส้นทางสายกลางคือความพอดี ทั้งจิตใจและประพฤติกรรม ชีวิตก็จะสุขสงบ
มุ่งทำหน้าที่เพื่อนำทุกสิ่งทุกอย่างไปสู่ “ประโยชน์สุข” ดังเช่นแสงสว่างแห่งแผ่นดิน
ที่ในหลวงของเราได้ส่องให้เห็นทางแห่งปราชญ์อย่างเข้มแข็ง อดทน วินัยะ อุตสาหะ และซื่อตรง
ทุกชีวิตก็จะประสบกับความสุขตามอัตภาพได้ไม่ยากเลย”

ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล

เรียนรู้กฎหมายที่ดินเพิ่มเติมจากคำพิพากษาศาลปกครอง

นายขวัญชัย อนันต์พานนท์
นิติกรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มคดีปกครอง ๒ สำนักกฎหมาย

ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษาที่เกี่ยวข้องกับการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ออกมาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งบางคดีศาลพิพากษาให้กรมที่ดินชดเชยค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี แต่ก็มีบางคดีที่ศาลพิพากษาให้กรมที่ดินชดเชยค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี จึงได้นำคดีที่กรมที่ดินแพ้แล้วต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีเนื่องจากศาลพิพากษาว่าเจ้าหน้าที่ของกรมที่ดินกระทำการโดยประมาทเลินเล่อของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ดังนั้น เมื่อกรมที่ดินได้ชดเชยค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีแล้ว กรมที่ดินก็มีสิทธิเรียกร้องให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐนั้นซึ่งได้กระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอกไม่ว่าโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงชดเชยค่าเสียหายที่กรมที่ดินได้ชดเชยให้ผู้ฟ้องคดีไป ฉบับนี้จึงขอเสนอคำพิพากษาของศาลที่เกี่ยวข้องกับการออกเอกสารสิทธิโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายและมีหลายหน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบร่วมกัน

ย่อคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๑๓/๔๑/๒๕๕๙

- อ้างถึง คำพิพากษาและคำสั่งศาลปกครองสูงสุด พ.ศ. ๒๕๕๙
- ผู้ฟ้องคดี นาย บ.
- ผู้ถูกฟ้องคดี กรมที่ดิน ที่ ๑
กรมการปกครอง ที่ ๒
กรมป่าไม้ ที่ ๓
- เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย (อุทธรณ์คำพิพากษา)
- กฎหมายและกฎที่เกี่ยวข้อง
 - พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ (มาตรา ๕)
 - พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ (มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓))

● คำวินิจฉัยของศาล

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ ผู้ฟ้องคดีได้รับซื้อผากที่ดินแปลง น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๒๓/๓๗ ตำบลราไวย์ อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต จากบริษัท ก. จำกัด เป็นจำนวนเงิน ๑๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งก่อนการรับซื้อผากที่ดินดังกล่าว กรรมการบริษัท ก. จำกัด ได้นำเอาต้นฉบับเอกสาร น.ส. ๓ ก. มาเสนอต่อผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า เป็นเอกสารมหาชนที่ออกโดยถูกต้องและชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีหลงเชื่อจึงรับซื้อผากที่ดินแปลงดังกล่าว และได้ทำนิติกรรมทะเบียนการขายผากต่อสำนักงานที่ดินอำเภอเมืองภูเก็ต มีกำหนด ๑ ปี โดยครบกำหนดซื้อคืนในวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๔ ในการนี้ ผู้ฟ้องคดีได้ชำระค่าอากรแสตมป์ เป็นเงินจำนวน ๘๕,๐๐๐ บาท ค่าธรรมเนียม ๓๔๐,๐๒๕ บาท และ

ค่าภาษีเงินได้นิติบุคคล ๑๓๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๕๙๕,๐๒๕ บาท หลังจากนั้น ผู้ฟ้องคดีได้ถือสิทธิครอบครองที่ดินตาม น.ส.๓ ก. ดังกล่าวเรื่อยมา โดยบริษัท ภ. จำกัด ไม่ได้นำเงินมาไถ่ถอนการขายฝาก ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินดังกล่าวโดยสมบูรณ์ จนกระทั่งเมื่อปี ๒๕๕๖ ผู้ฟ้องคดีได้มอบอำนาจให้นาย ช. ไปยื่นคำขอรังวัดตรวจสอบเนื้อที่ดินเพื่อผู้ฟ้องคดีจะทำรั้วล้อมรอบแนวเขตที่ดินและจะดำเนินการพัฒนาที่ดินโดยการสร้างบ้านให้ชาวต่างชาติเช่าพักอาศัยเป็นระยะเวลา ๓๐ ปี แต่ไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากอยู่ในระหว่างการตรวจสอบพิจารณาเพิกถอน น.ส.๓ ก. ดังกล่าว ซึ่งในเวลาต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำสั่งห้ามโอนที่ดินไว้ตั้งแต่วันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ให้งดการจดทะเบียนหรือเปลี่ยนแปลงทางทะเบียนที่ดินพิพาท ผู้ฟ้องคดีจึงไม่สามารถดำเนินการใดๆ ในที่ดินดังกล่าวได้ ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา ต่อมาอธิบดีกรมที่ดินได้มีคำสั่งที่ ๓๒๑/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๑ สั่งให้เพิกถอน น.ส.๓ ก. ฉบับดังกล่าว โดยให้เหตุผลว่าที่ดินดังกล่าวทั้งแปลงอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ “ป่าเทือกเขานาคเกิด” ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๖๒๑ (พ.ศ.๒๕๖๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ และอยู่ในเขตป่าไม้ถาวร ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๓๖ ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๒ ผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ว่าให้ยกอุทธรณ์จากผลการพิจารณาอุทธรณ์ดังกล่าวทำให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่า การได้มาซึ่ง น.ส.๓ ก. ฉบับดังกล่าว มีการดำเนินการในขั้นตอนการออก น.ส.๓ ก. ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งอยู่ในสังกัดของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสาม กล่าวคือเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ร่วมกันปฏิบัติหน้าที่ด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ไม่ตรวจสอบให้ได้ว่าที่ดินแปลงดังกล่าวทั้งแปลงเป็นที่ดินที่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ “ป่าเทือกเขานาคเกิด” และเขตป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรีหรือไม่ การที่บุคคลดังกล่าวได้ร่วมกันออก น.ส.๓ ก. แปลงดังกล่าว ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงไม่ตรวจสอบให้ได้ว่าที่ดินดังกล่าวผู้ยื่นคำขอไม่มีสิทธิขอก่อน น.ส.๓ ก. การออก น.ส.๓ ก. ดังกล่าวทำให้ผู้ฟ้องคดีหลงเชื่อจนได้รับความเสียหายจากการที่รับซื้อฝากที่ดินแปลงดังกล่าวจากบริษัท ภ. จำกัด ในราคา ๑๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท และยังได้เสียเงินค่าอากรแสตมป์จำนวน ๔๕,๐๐๐ บาท ค่าธรรมเนียมจำนวน ๓๔๐,๐๒๕ บาท และค่าภาษีเงินได้นิติบุคคลจำนวน ๑๓๐,๐๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีถือว่าการกระทำของเจ้าหน้าที่ในสังกัดของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามเป็นการกระทำหน้าที่โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทั้งจงใจไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ไม่ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้ อันเป็นการประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามในฐานะหน่วยงานบังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ดังกล่าว จึงต้องร่วมกันรับผิดชอบในผลแห่งละเมิดที่เจ้าหน้าที่ของตนได้กระทำการตามหน้าที่โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๓,๕๙๕,๐๒๕ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับจากวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๔ (วันที่มีคำสั่งห้ามโอน) จนถึงวันฟ้องคดี (๘ มิถุนายน ๒๕๕๒) เป็นเวลา ๔ ปี ๒๒ วัน คิดเป็นดอกเบี้ย ๕,๓๕๙,๑๕๑.๓๘ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๒๒,๙๕๔,๑๗๖.๓๘ บาท ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามร่วมกันหรือแทนกันชำระเงินจำนวน ๒๒,๙๕๔,๑๗๖.๓๘ บาท และให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามร่วมกันชดเชยค่าฤชาธรรมเนียมศาลแทนผู้ฟ้องคดี

ศาลปกครองชั้นต้นได้พิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชำระเงินให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นเงินจำนวน ๓,๘๔๑,๘๘๔.๑๑ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ปี นับตั้งแต่วันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๒ ซึ่งเป็นวันถัดจากวันฟ้องคดีเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ โดยเห็นว่าการที่เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามได้ร่วมกันดำเนินการตรวจสอบสภาพพื้นที่ รวมทั้งรวบรวมข้อเท็จจริงตามคำขอเพื่อยกหลักฐาน น.ส.๓ ก.

ที่ถูกเพิกถอนดังกล่าวเป็นไปด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง และเมื่ออธิบดีกรมที่ดินได้มีคำสั่งเพิกถอน น.ส. ๓ ก. ดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้รับซื้อฝากที่ดินตามเอกสารดังกล่าวจาก บริษัท ผู้ขายฝาก และเป็นผู้ครอบครองที่ดินดังกล่าวในขณะที่ น.ส. ๓ ก. ถูกเพิกถอน ย่อมได้รับความเสียหายจากการกระทำอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายของเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามจึงถือว่าเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี แต่เนื่องจากการดำเนินการเพื่อยกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) ตามประมวลกฎหมายที่ดิน อันเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มิใช่อำนาจหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ โดยตรง จึงถือว่าเป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่ในสังกัดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ฟ้องคดีขาดความระมัดระวังในการตรวจสอบราคาที่ดินก่อนจดทะเบียนการรับซื้อฝากที่ดินแปลงพิพาท ความเสียหายจากการรับซื้อฝากที่ดินในราคา ๑๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท ถือว่าเป็นความประมาทของผู้ฟ้องคดีด้วยโดยกำหนดความเสียหายตามราคาที่ดินที่ขายฝากต่อผู้ฟ้องคดีเฉพาะที่ดินเป็นเงิน ๓,๕๒๔,๐๐๐ บาท จากราคาประเมินที่ดินในปี พ.ศ. ๒๕๓๙

ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์เกี่ยวกับการที่ศาลกำหนดค่าเสียหายและโต้แย้งว่าไม่ได้มีส่วนประมาทเลินเล่อปราศจากความระมัดระวังแต่ประการใด

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อุทธรณ์ว่า การออก น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๒๗/๓/ ตำบลราไวย์ อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามได้ดำเนินการไปตามขั้นตอนของระเบียบกฎหมายแล้วเมื่อผู้มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบเรื่องเขตป่าไม้รับรองว่าได้เป็นเขตป่าไม้ ที่ดินแปลงพิพาทจึงอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะออก น.ส. ๓ ก. ให้ได้ และเป็นการเชื่อโดยสุจริตว่าที่ดินไม่ได้อยู่ในหรือติดต่อกับเกี่ยวกับการออก น.ส. ๓ ก. เลขที่ดังกล่าวจึงไม่อาจถือได้ว่าเป็นการประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

ศาลปกครองสูงสุดพิเคราะห์แล้วเห็นว่า คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามต้องรับผิดชอบผู้ฟ้องคดีในผลแห่งละเมิดที่เจ้าหน้าที่ของตนได้กระทำในการปฏิบัติหน้าที่หรือไม่ เพียงใด โดยต้องพิจารณาว่าหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) แปลงดังกล่าวออกโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่าเมื่อประมาณเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๓๓ บริษัท ก. จำกัด โดยกรรมการบริษัท ได้ดำเนินการยื่นคำขอต่ออำเภอเมืองภูเก็ต เพื่อขอออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) โดยมีได้แจ้งการครอบครอง (ส.ค. ๑) ในที่ดินซึ่งตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ ตำบลราไวย์ (น.ส. ๓ ก.) ซึ่งอำเภอเมืองภูเก็ตได้รับคำขอและดำเนินการตามขั้นตอน กล่าวคือ นายอำเภอเมืองภูเก็ตในขณะนั้น ได้มีคำสั่งให้ช่างรังวัดไปดำเนินการรังวัดที่ดินแปลงดังกล่าวและได้ดำเนินการรังวัดแล้วเสร็จเมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๓๓ โดยช่างรังวัดได้รายงานรังวัดต่อเจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดินอำเภอเมืองภูเก็ตเพื่อให้ นายอำเภอรับทราบ และเสนอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ต ในขณะนั้น พิจารณานุมัติการออก น.ส. ๓ ก. ต่อไป

ต่อมา เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๓๓ ปลัดอำเภอเมืองภูเก็ตในขณะนั้นได้จัดทำประกาศและนำไปปิดที่สถานที่ราชการ เพื่อให้บุคคลผู้มีส่วนได้เสียได้รับทราบและคัดค้านภายในกำหนดสามสิบวัน นับตั้งแต่วันปิดประกาศ และเมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๓๓ ปลัดอำเภอเมืองภูเก็ตได้จัดทำหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ต พร้อมจัดส่งเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวม ๔๗ ฉบับ โดยให้ความเห็นว่าประกาศครบกำหนดแล้ว ไม่มีผู้ใดคัดค้าน ที่ดินอยู่ในเกณฑ์ที่จะออก น.ส. ๓ ก. ให้ได้ จึงขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ต พิจารณานุมัติ ต่อมา ผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ต ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ ส่งเรื่องคืนให้อำเภอเมืองภูเก็ตดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมตามรายละเอียดที่ปรากฏในหนังสือดังกล่าวให้แล้วเสร็จแล้วสรุปข้อเท็จจริงและความเห็นพร้อมส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องไปเพื่อพิจารณาใหม่ เมื่อนายอำเภอได้รับหนังสือ

ดังกล่าวแล้วสั่งการให้เจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดินอำเภอเมืองภูเก็ต ไปดำเนินการตามคำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัด หลังจากนั้น ป่าไม้อำเภอภูเก็ต ได้จัดทำบันทึกลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๓๓ ถึงเจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดินอำเภอเมืองภูเก็ต ว่าที่ดินมิได้อยู่ในเขตป่าไม้ และเจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดินอำเภอเมืองภูเก็ตได้จัดทำหนังสือลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๓ รายงานพร้อมทำความเข้าใจถึงนายอำเภอว่าที่ดินแปลงนี้ ผู้ขอได้ครอบครองและทำประโยชน์มาก่อนปี พ.ศ. ๒๕๓๗ ไม่เป็นที่สงวนหวงห้ามหรือที่สาธารณประโยชน์ ไม่อยู่ในเขตป่าไม้แต่อย่างใด ผู้ขอมีความประสงค์จะออก น.ส. ๓ ก. เพื่อยึดถือไว้เป็นหลักฐานป้องกันการบุกรุก และเป็นหลักฐานประกันการกู้ยืมเงินจากธนาคารหรือสถาบันการเงินอื่น เพื่อนำเงินมาลงทุนในกิจการต่างๆ ต่อไปเห็นควรออก น.ส. ๓ ก. ให้ผู้ขอ

ต่อมา วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๓๓ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดภูเก็ต ทำการแทนผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ต ได้ทำหนังสือถึงนายอำเภอเพื่อขอทราบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมอีก ๔ รายการ และขอให้นายอำเภอพิจารณาสรุปข้อเท็จจริงและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการครอบครองที่ดินและแจ้งจังหวัดภูเก็ตเพื่อพิจารณาอีกครั้งนายอำเภอจึงได้สั่งการเจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดินอำเภอเมืองภูเก็ต ไปดำเนินการต่อไป และเจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดินอำเภอเมืองภูเก็ต ได้สั่งการให้ปลัดอำเภอเมืองภูเก็ตไปดำเนินการตามหนังสือของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดภูเก็ต ทำการแทนผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ต เมื่อได้ดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ แล้ว นายอำเภอได้จัดทำหนังสือลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๓๓ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ต เพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ตดำเนินการอนุมัติออก น.ส. ๓ ก. ให้ผู้ขอต่อไป และเมื่อประมาณวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๓๓ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดภูเก็ต ทำการแทนผู้ว่าการจังหวัดภูเก็ต ได้ทำหนังสือถึงนายอำเภอขอให้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นชุดหนึ่งประกอบด้วย ผู้แทนกรมการปกครอง ผู้แทนกรมที่ดิน ผู้แทนกรมป่าไม้ และหรือหัวหน้าส่วนราชการที่อำเภอเห็นสมควร กำหนดตำบลราไวย์และผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ดินตั้งอยู่ ทำการตรวจสอบที่ดินและเสนอนายอำเภอเมืองภูเก็ตวินิจฉัยอีกครั้งหนึ่ง หากอยู่ในหลักเกณฑ์สามารถออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ได้ตามระเบียบและกฎหมายก็อนุมัติให้อำเภอเมืองภูเก็ตดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไปได้ต่อมานายอำเภอได้มีคำสั่งอำเภอเมืองภูเก็ต ที่ ๒๐๐/๒๕๓๓ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๓๓ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบที่ดิน ประกอบด้วย ศึกษาธิการอำเภอเมืองภูเก็ต เป็นประธานกรรมการป่าไม้ อำเภอเมืองภูเก็ตหรือผู้แทน ปลัดอำเภอรับผิดชอบตำบลราไวย์ กำหนดตำบลราไวย์เป็นกรรมการ และเจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดินอำเภอเมืองภูเก็ตหรือผู้แทน เป็นกรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการฯ ได้ออกไปทำการตรวจสอบสภาพที่ดินในวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๓๓ แล้วได้จัดทำรายงานว่า สภาพที่ดินโดยทั่วไปเป็นที่ราบเนิน ผู้ขอได้ใช้ประโยชน์โดยทำสวนยางพาราพันธุ์พื้นเมือง ทั้งได้ปลูกยางพาราเต็มบริเวณทั้งแปลง มิได้เป็นที่สาธารณประโยชน์หรือที่สงวนหวงห้ามของทางราชการแต่อย่างใด และนายอำเภอเมืองภูเก็ตได้ลงนามออก น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๒๗/๗ ตำบลราไวย์ อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต เนื้อที่ ๒๐ ไร่ ให้แก่บริษัท ก. จำกัด เมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๓๓ ซึ่งเป็นวันเดียวกันกับวันที่คณะกรรมการฯ ได้ไปตรวจสอบสภาพที่ดินแปลงดังกล่าว

เมื่อพิจารณาข้อเท็จจริงที่ว่าพื้นที่ที่มีการขอรังวัดออก น.ส. ๓ ก. ดังกล่าว ได้มีกฎกระทรวงฉบับที่ ๖๒๑ (พ.ศ. ๒๕๑๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ กำหนดให้ป่าเทือกเขานาคเกิด ในท้องที่ตำบลปาดองและตำบลกะทู้อำเภอกะทู้และตำบลวิชิต ตำบลฉลอง ตำบลกระเน และตำบลราไวย์ อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายกฎกระทรวงนี้ เป็นป่าสงวนแห่งชาติตั้งแต่วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๖ แล้ว ประกอบกับข้อเท็จจริงยังปรากฏตามคำให้การของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามว่า พื้นที่ที่ขอรังวัดออก น.ส. ๓ ก. ดังกล่าว เป็นพื้นที่ที่ตั้งอยู่ติดต่อกับเขตป่าสงวนแห่งชาติมิได้อยู่กลางเขตป่าสงวนแห่งชาติเหมือนในบริเวณที่เป็นป่าไม้บนเขาหรือภูเขา ทำให้ไม่อาจตรวจสอบ

แนวเขตได้อย่างชัดเจน ทั้งระวางที่ใช้ในการออก น.ส. ๓ ก. ดังกล่าว กรมป่าไม้และกรมพัฒนาที่ดินยังไม่ได้ขีดเขตป่าสงวนแห่งชาติและเขตป่าไม้ถาวรลงในระวางรูปถ่ายทางอากาศแต่อย่างใด แต่ป่าไม้อำเภอเมืองภูเก็ต ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ กลับตรวจสอบและรับรองในเรื่องดังกล่าวตามที่ให้การต่อคณะกรรมการสอบสวนวินัยว่า ได้ตรวจสอบโดยเปรียบเทียบที่ตั้งของที่ดินในภูมิประเทศจริง เปรียบเทียบกับแผนที่มาตราส่วน ๑ : ๕,๐๐๐ และแผนที่ท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ ๖๒๑ (๒๕๑๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ที่ประกาศให้ป่าเทือกเขานาคเกิดเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติ โดยมีได้มีการขอเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานของตนให้ออกไปร่วมตรวจสอบทำการรังวัดชี้แนวเขตให้ชัดเจน เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาแต่อย่างใด อันเป็นการที่เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่ถือปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมที่ดินและกรมป่าไม้ ว่าด้วยการตรวจพิสูจน์ที่ดินเพื่อออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ซึ่งเกี่ยวกับเขตป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๒๔ ที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น โดยบันทึกข้อตกลงดังกล่าวมีสาระสำคัญกำหนดไว้ในข้อ ๒ และข้อ ๓ สรุปได้ว่า ในการตรวจสอบและลงลายมือชื่อรับรองเขตป่าไม้ในระวางรูปถ่ายทางอากาศที่ใช้ในการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์นั้น ถ้าระวางรูปถ่ายทางอากาศแผ่นใดยังมิได้มีการลงแนวเขตป่าไม้ในระวางรูปถ่ายทางอากาศ ให้ฝ่ายที่ดิน (เจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดินอำเภอหรือกิ่งอำเภอ) จัดทำบัญชีระวางรูปถ่ายทางอากาศเพื่อส่งมอบพร้อมประสานงานกับป่าไม้เขตท้องที่ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ป่าไม้ดำเนินการลงแนวเขตป่าไม้และรับรองเขตป่าต่อไป การที่ช่างรังวัด และเจ้าหน้าที่บริหารที่ดินอำเภอเมืองภูเก็ต ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และป่าไม้เมืองภูเก็ต ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มิได้ถือปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลงว่า จนเป็นเหตุให้เกิดข้อผิดพลาดในการออก น.ส. ๓ ก. ขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เจ้าหน้าที่ป่าไม้ ตำแหน่งป่าไม้อำเภอ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายโดยตรงในการดูแลพื้นที่ที่ทางราชการได้สงวนหวงห้ามไว้เป็นป่าสงวนแห่งชาติเพื่อรักษาสภาพป่าไม้ ของป่า และทรัพยากรธรรมชาติไว้แต่กลับมิได้ใช้ความระมัดระวังในกรณีดังกล่าว และรับรองแนวเขตป่าไม้เสียเอง โดยมีได้ขอผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานของตนมาตรวจสอบก่อน หรือรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบเพื่อพิจารณาให้ได้ข้อยุติก่อน กรณีของเจ้าหน้าที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ถือได้ว่าเป็นการกระทำที่เป็นความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง และจะอ้างว่าเป็นการรับรองแนวเขตป่าไม้ตามข้อเท็จจริงที่เห็นในขณะนั้น หรือรับรองเพื่อให้ครบองค์ประกอบในการดำเนินการตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ กล่าวอ้างในคำอุทธรณ์ ย่อมฟังไม่ขึ้น

ส่วนกรณีของ นายอำเภอเมืองภูเก็ต ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ผู้มีอำนาจหน้าที่ลงนามใน น.ส. ๓ ก. ตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในพื้นที่และผู้สั่งรับคำขอการขออนุญาต น.ส. ๓ ก. แปลงดังกล่าว และเป็นกรณีที่ไม่มีหลักฐาน ส.ค. ๑ หรือไม่มีเอกสารสิทธิในที่ดินใดๆ ดังนั้น เมื่อพื้นที่บริเวณที่ออก น.ส. ๓ ก. ดังกล่าวอยู่ในบริเวณใกล้เคียงหรือคาบเกี่ยวที่อาจจะอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติได้ เพราะอยู่ในเขตท้องที่ที่กำหนดให้เป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๖๒๑ (พ.ศ. ๒๕๑๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ดังกล่าวแล้ว จึงต้องใช้ความระมัดระวังมากกว่าปกติ แต่จะเห็นได้จากการที่อำเภอเมืองภูเก็ตเมื่อได้รับคำขอออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์เมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๓ และได้มีหนังสือขออนุมัติต่อผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ต โดยผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ตได้มีหนังสือทักท้วงให้สอบสวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติมหลายครั้ง รวมทั้งเรื่องเขตป่าไม้ชี้ให้เห็นถึงข้อบกพร่องในการตรวจสอบข้อเท็จจริงและแสวงหาพยานหลักฐาน แต่อำเภอเมืองภูเก็ตก็ได้เร่งรัดแสวงหาข้อเท็จจริงแล้วรายงานให้ทราบว่าเป็นพื้นที่ดังกล่าวไม่อยู่ในเขตป่าไม้หรือที่สงวนหวงห้ามสามารถออก น.ส. ๓ ก. ให้ได้ โดยครั้งสุดท้าย ผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ต ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๓๓ แนะนำให้อำเภอเมืองภูเก็ตแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงอีกครั้งหนึ่งเพื่อความรอบคอบ

นายอำเภอเมืองภูเก็ตจึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้น ตามคำสั่งที่ ๒๐๐/๒๕๓๓ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๓๓ เพื่อทำการตรวจสอบสภาพที่ดินและคณะกรรมการดังกล่าวได้ออกไปร่วมทำการตรวจสอบที่ดินในวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๓๓ แล้วได้ทำหนังสือลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๓๓ รายงานว่าที่ดินที่ขออนุญาต น.ส. ๓ ก. มิได้อยู่ในเขตที่สาธารณประโยชน์หรือที่สงวนหวงห้ามอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะออก น.ส. ๓ ก. ให้ได้ นายอำเภอจึงได้ลงนามออก น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๒๓/๓๗ ให้แก่ผู้ขอในวันเดียวกัน โดยมีได้ใช้ความระมัดระวังตามวิสัยและพฤติการณ์ตามที่กฎหมายบัญญัติให้ความไว้วางใจในตัวข้าราชการที่ดำรงตำแหน่งดังกล่าวว่าจะใช้ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ตรวจสอบความถูกต้องของข้อเท็จจริงต่างๆ ให้รอบด้านก่อนที่จะลงนามออก น.ส. ๓ ก. พฤติการณ์จึงเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่ของกรมที่ดิน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และกรมป่าไม้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เมื่อต่อมาภายหลัง น.ส. ๓ ก. แปลงดังกล่าวได้ถูกเพิกถอนเพราะออกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากอยู่ในเขตป่าไม้ ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้รับซื้อฝากที่ดินแปลงดังกล่าวจากบริษัท ก. จำกัด และผู้ครอบครองที่ดินดังกล่าวอยู่ในขณะที่ถูกเพิกถอน ย่อมเป็นผู้ที่ได้รับความเสียหายโดยตรงจากการกระทำอันเนื่องมาจากการความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามในการออก น.ส. ๓ ก. ดังกล่าว หาใช่ไม่มีผลกระทบโดยตรงดังที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามกล่าวอ้างในคำอุทธรณ์ไม่ กรณีจึงถือได้ว่าเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์แล้ว และเมื่อการกระทำดังกล่าวของเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสาม ในฐานะหน่วยงานของรัฐต้นสังกัดของเจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิด จึงต้องร่วมกันรับผิดชอบผู้ฟ้องคดี ในผลแห่งละเมิดที่เจ้าหน้าที่ของตนได้กระทำการในการปฏิบัติหน้าที่ตามนัยมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๗

ศาลปกครองสูงสุดได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชำระเงินให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงินจำนวน ๓,๘๔๑,๘๘๔.๑๑ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ปี ศาลปกครองสูงสุดเห็นด้วยบางส่วนและแก้คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามร่วมกันชดเชยค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ฟ้องคดีเป็นจำนวนดังกล่าวพร้อมดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปีของต้นเงินดังกล่าว นับแต่วันทำละเมิดจนกว่าจะชำระเสร็จให้แก่ผู้ฟ้องคดี นอกจากที่แก้ไขเป็นไปตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

● บทสรุป

คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดได้วางหลักในการพิจารณาว่า กรณีนี้แม้ว่าการออก น.ส. ๓ ก. จะเป็นของเจ้าหน้าที่ของกรมที่ดิน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แต่เมื่อป่าไม้อำเภอเมืองภูเก็ตซึ่งมีอำนาจหน้าที่โดยตรงในการตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ได้รับรองในขณะนั้นว่า ที่ดินที่ขออนุญาต น.ส. ๓ ก. มิได้อยู่ในเขตป่าไม้ จึงเป็นผลโดยตรงจากการรับรองดังกล่าว แม้จะเป็นการกระทำเพื่อออก น.ส. ๓ ก. ในนามของกรมการปกครอง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามประมวลกฎหมายที่ดิน แต่การกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่แต่ละคนได้เกิดขึ้นโดยต่างคนต่างกระทำแยกออกจากกันได้ตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้ หน่วยงานของรัฐต้นสังกัด คือ กรมป่าไม้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และกรมการปกครอง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงต้องร่วมรับผิดชอบในการกระทำของเจ้าหน้าที่ของตนด้วย มิใช่ให้กรมที่ดิน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ รับผิดชอบเพียงลำพังเท่านั้น

ส่วนค่าเสียหายศาลวินิจฉัยว่า ฝ่ายผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้รับซื้อฝากที่ดินพิพาทก็มีส่วนในการกระทำความผิดอันเป็นการประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเนื่องจากผู้ฟ้องคดีเป็นนักธุรกิจเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์แต่ได้รับซื้อฝากที่ดินแปลงพิพาทซึ่งมีสภาพเป็นที่สวนยางพาราในราคาสูงโดยมิได้ทำการตรวจสอบราคาประเมินที่ดินจากทางราชการก่อน จึงเป็นการผิดวิสัยนักธุรกิจที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์จะกระทำ ศาลจึงพิพากษาให้ผู้ฟ้องคดีชนะคดีไม่เต็มตามฟ้อง

คดีนี้ศาลได้ใช้ข้อกฎหมายในการวินิจฉัยเกี่ยวกับประเด็นหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) แปลงดังกล่าวออกโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ โดยอาศัยหลักกฎหมายดังนี้

● **พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๙/ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง** ซึ่งบัญญัติว่า ให้ผู้ที่ได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินอยู่ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ โดยไม่มีหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดินแจ้งการครอบครองที่ดินต่อนายอำเภอท้องที่ภายในร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

● **ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๕๙ ทวิ วรรคหนึ่ง** ซึ่งบัญญัติว่า ผู้ซึ่งครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินอยู่ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายนี้ใช้บังคับโดยไม่มีหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดิน และมีได้แจ้งการครอบครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๙/ แต่ไม่รวมถึงผู้ซึ่งมิได้ปฏิบัติตามมาตรา ๒๓/ ตริ ถ้ามีความจำเป็นจะขอยกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์เป็นการเฉพาะราย เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาเห็นสมควร ให้ดำเนินการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์แล้วแต่กรณีได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ประมวลกฎหมายนี้กำหนด แต่ต้องไม่เกินห้าสิบไร่ ถ้าเกินห้าสิบไร่จะต้องได้รับอนุมัติจากผู้ว่าราชการจังหวัด ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด วรรคสอง บัญญัติว่า เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ ผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินตามวรรคหนึ่ง ให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินต่อเนื่องมาจากบุคคลดังกล่าวด้วย

● **กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๔๙๙/)** ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๙/ ข้อ ๓ ซึ่งกำหนดว่า การออกหนังสือรับรองว่า “ได้ทำประโยชน์แล้ว” ให้กระทำสำหรับที่ดินที่จะพึงออกโฉนดที่ดินได้ตามกฎหมาย

● **กฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๔๙๙/)** ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๙/ ข้อ ๔ ซึ่งกำหนดว่า ที่ดินที่จะพึงออกโฉนดที่ดินต้องเป็นที่ดินที่มีสิทธิในที่ดินได้ครอบครองทำประโยชน์แล้ว และเป็นที่ดินที่จะพึงออกโฉนดที่ดินได้ตามกฎหมาย แต่ห้ามมิให้ออกโฉนดที่ดินสำหรับที่ดินดังต่อไปนี้ (๑) ที่ดินที่ราษฎรใช้ประโยชน์ร่วมกัน เช่น ทางน้ำ ทางหลวง ทะเลสาบ ที่ชายตลิ่ง (๒) ที่เขา ที่ภูเขา หรือที่สงวนหวงห้าม หรือที่ดินซึ่งทางราชการเห็นว่าควรสงวนไว้เพื่อทรัพยากรธรรมชาติ

ส่วนประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามต้องรับผิดชอบผู้ฟ้องคดีในผลแห่งละเมิดที่เจ้าหน้าที่ของตนได้กระทำการปฏิบัติหน้าที่หรือไม่ เพียงใด ศาลได้พิจารณาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๒๐ และกรณีความเสียหายได้เกิดขึ้นเพราะความผิดอย่างใดอย่างหนึ่งของผู้ต้องเสียหายประกอบด้วย ศาลได้วินิจฉัยตามมาตรา ๔๔๒ และมาตรา ๒๒๓

รักแท้

รักแท้...

รักที่แท้ในพุทธศาสนา

คือ เมตตา กรุณา

หมายถึงการปรารถนา

ให้ผู้อื่นได้ดี มีความสุข

และอยากให้เขาพ้นทุกข์

ทั้งหมดนี้อยู่ที่....

การเอาผู้อื่นเป็นตัวตั้ง

พระไพศาล วิสาโล

วัดป่าสุคะโต

ข้อมูล : รักที่แท้ในพุทธศาสนา

เข้าถึงได้จาก : http://www.trueplookpanya.com/true/ethic_detail.php?cms_id=20240

ข้อมูลภาพ : <https://board.postjung.com/890776.html>

(สำเนา)

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๕๐๘.๒/ว ๒๓๕๓/

กรมที่ดิน

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษาฯ

อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ

แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๓๐ มกราคม ๒๕๖๑

เรื่อง รูปแบบหลักเขตที่ดิน (ฉบับปรับปรุง)

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๓/๑๖/ว ๐๓๓/๙๕ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย รูปแบบหลักเขตที่ดินและรายการประกอบแบบมาตรฐานหลักเขตที่ดิน กรมที่ดิน
จำนวน ๑ ชุด รวม ๔ แผ่น

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมที่ดินได้แจ้งเวียนรูปแบบหลักเขตที่ดิน (แบบใหม่) เพื่อให้จังหวัด
ใช้ในราชการมาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว นั้น

กรมที่ดินพิจารณาแล้วเห็นว่า ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ
ภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ การจ้างผลิตหลักเขตที่ดิน สามารถดำเนินการจ้างเอกชนโดยวิธีเฉพาะเจาะจงหรือโดยวิธี
ประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding) ซึ่งจะต้องใช้แบบรูปรายการเพื่อประกอบการดำเนินการ กรมที่ดิน
จึงได้ตรวจสอบและปรับปรุงรูปแบบหลักเขตที่ดินพร้อมรายการประกอบแบบให้ได้มาตรฐานและเป็นปัจจุบัน
รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้โปรดแจ้งให้สำนักงานที่ดินจังหวัด ใช้รูปแบบ
หลักเขตที่ดิน พร้อมรายการประกอบแบบ (ฉบับปรับปรุง) นี้ เพื่อประกอบการจัดซื้อจัดจ้างต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) ณรงค์ สืบตระกูล

(นายณรงค์ สืบตระกูล)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

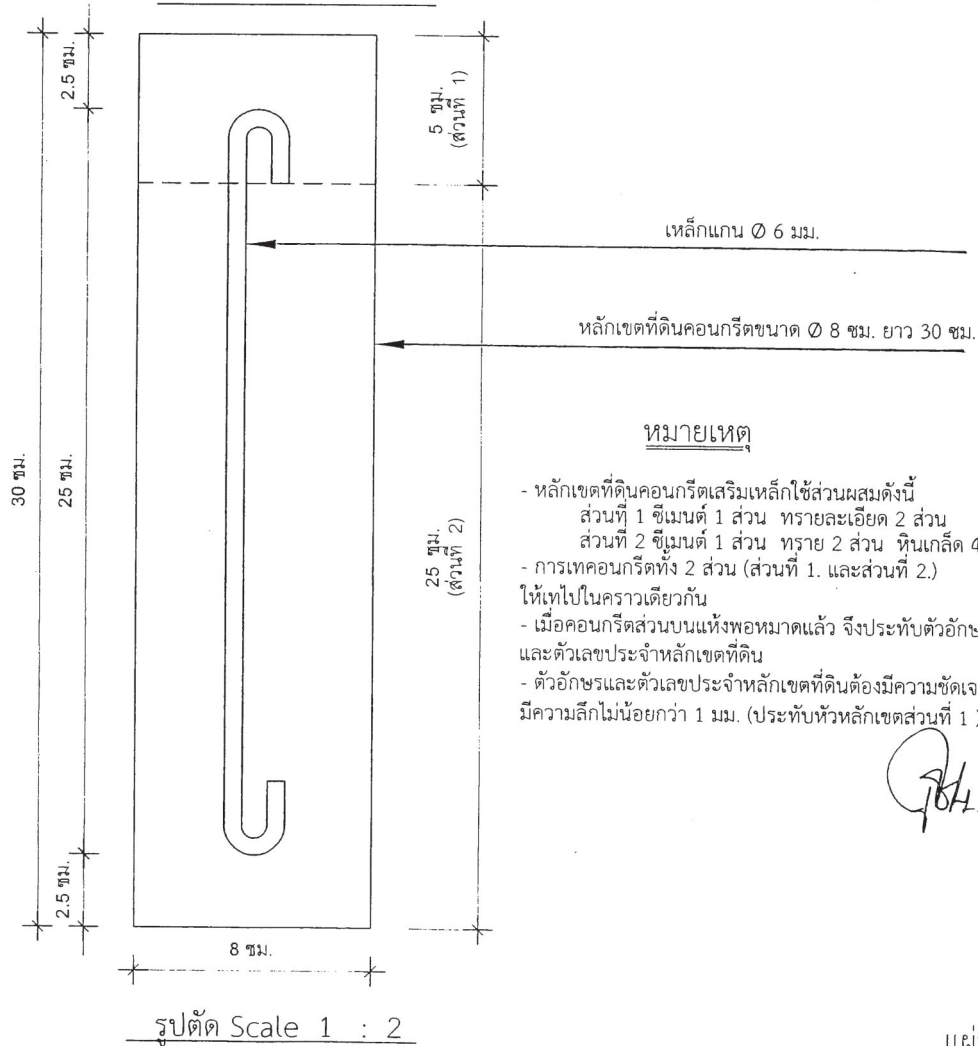
อธิบดีกรมที่ดิน

กองพัสดุ

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๕๓/๑๓

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๑๓/๑ - ๒

หัวหลักเขตที่ดินประทับตัวอักษร และตัวเลขตามแบบ

รายการประกอบแบบ มาตรฐานหลักเขตที่ดิน กรมที่ดิน

หลักเขตที่ดิน กรมที่ดิน เป็นหลักเขตที่ดินชนิดคอนกรีตเสริมเหล็ก มีลักษณะรูปทรงกระบอกยาว 30 ซม. มีเส้นผ่าศูนย์กลาง 8 ซม. มีจุดศูนย์กลางหลักเป็นหมายเขตที่ดิน เหนือจุดศูนย์กลางมีอักษรไทยกำกับ ได้จุดศูนย์กลาง มีหมายเลขประจำหลักเขต ซึ่งจะกำหนดจำนวนไว้ 4 ตำแหน่ง (เลขอารบิก) รวมอยู่ภายในวงกลมมีเส้นผ่าศูนย์กลาง 4 ซม. มีคำว่า "หลักเขตที่ดิน" อยู่เหนือรูปวงกลม และมีอักษรย่อชื่อจังหวัดอยู่ใต้วงกลมโดยเขียนไว้เป็นแนวโค้ง วงกลมนอกมีเส้นผ่าศูนย์กลาง 7 ซม.

เลขประจำหลักเขตที่ดิน กำหนดไว้ดังนี้

หมายเลขประจำหลักเขตที่ดิน เริ่มต้นจาก 1ก 0001 ถึง 1ก 9999 แล้วขึ้นใหม่เป็น
2ก 0001 ถึง 2ก 9999 เรื่อยไปจนถึง
..... ถึง 9ก 9999 แล้วขึ้นใหม่เป็น

1ข 0001 ถึง 1ข 9999 แล้วขึ้นใหม่เป็น
2ข 0001 ถึง 2ข 9999 เรื่อยไปจนถึง
..... ถึง 9ข 9999 แล้วขึ้นใหม่เป็น

1 ค 0001 ไปเรื่อยๆ ตามลำดับอักษร จนครบตัวอักษร 42 ตัว (ยกเว้นตัวอักษร **ข** และ **ค**) สุดท้ายที่ 9ส 9999

การจัดทำ

ผู้รับจ้างจะต้องทำการหล่อ "หลักเขตที่ดิน" โดยจะต้องทำแม่แบบ เพื่อจะหล่อแท่งคอนกรีต ให้มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 8 ซม. ความยาว 30 ซม. และใส่เหล็กเสริม Ø 6 มม. เป็นแกนกลาง เพื่อยึดเนื้อคอนกรีต พร้อมทั้งประทับแม่แบบตัวหนังสือลงบนหัวคอนกรีต โดยให้ใช้อัตราส่วนผสมคอนกรีต 1 : 2 : 4 โดยปริมาตร 1 ลูกบาศก์เมตร ซีเมนต์ที่ใช้จะต้องเป็นประเภท Silicacement เช่น ดราเสือ, ดราภูเขา, ดรานกอนทรีย์ หรือเทียบเท่า

ตารางแสดงอัตราส่วนผสมคอนกรีต (ส่วนที่ 2)

อัตราส่วนผสมคอนกรีต โดยปริมาตร	จำนวนวัสดุที่ใช้ ต่อ 1 ลูกบาศก์เมตร		
	ซีเมนต์/กก.	ทราย/ม. ³	หินเกล็ด/ม. ³
1 : 2 : 4	320	0.46	0.91

1. ปูนซีเมนต์

- 1.1 ซีเมนต์ที่จะใช้จะต้องเป็นประเภท Silicacement เช่น ตราเสือ, ตรางูเห่า, ตรานกอินทรี หรือเทียบเท่า
- 1.2 ต้องเป็นปูนซีเมนต์บรรจุถุงเรียบร้อย หรือเป็นปูนที่เก็บไว้ในภาชนะบรรจุของบริษัทผู้ผลิต
- 1.3 ปูนซีเมนต์บรรจุถุง จะต้องเก็บไว้ในที่ยกพื้นสูงกว่าพื้นดินอย่างน้อย 30 ซม. ในโรงเก็บที่มีหลังคาคลุม มีฝากันน้ำฝนได้ดี
- 1.4 ห้ามใช้ปูนซีเมนต์ เสื่อมคุณภาพ โดนความชื้นแข็งตัวจับกันเป็นก้อนแล้ว หรือโดยเหตุอื่น
- 1.5 ห้ามใช้ปูนซีเมนต์ต่างประเภทผสมคอนกรีตปนกัน หรือเทติดต่อกันในขณะส่วนที่เทไว้ก่อน ซึ่งใช้ปูนซีเมนต์ต่างประเภทกันยังไม่แข็งตัว

2. ทราย

ต้องเป็นประเภททรายน้ำจืดที่หยาบ คม แข็งแรงและสะอาด ปราศจากวัสดุอื่นเจือปน เช่น เปลือกหอย ดิน ตะไคร่น้ำ

3. หิน

- 3.1 หินใช้หินเกล็ด และต้องแข็งแรงเหนียวไม่ผุและสะอาดปราศจากวัสดุอื่นเจือปน
- 3.2 ก่อนจะนำไปผสมคอนกรีต ต้องล้างน้ำให้ปราศจากสิ่งสกปรกก่อนใช้เสมอ

4. น้ำ

- 4.1 น้ำที่ผสมคอนกรีตจะต้องเป็นน้ำจืดปราศจากน้ำมัน, กรด, ด่าง, เกลือ และสารอินทรีย์ต่างๆ ใช้ดื่มได้
- 4.2 ในการผสมคอนกรีต ควรใส่น้ำปริมาณน้อยที่สุด เพียงเพื่อให้คอนกรีตมีความชื้นพอเหมาะไม่เหลวเกินไป

5.แบบหล่อคอนกรีต

แบบสำหรับหล่อคอนกรีต "หลักเขตที่ดิน" เป็นส่วนประกอบที่สำคัญอีกสิ่งหนึ่งของงานคอนกรีตใช้เป็นโครงสร้างชั่วคราวสำหรับรับน้ำหนักคอนกรีตที่ยังไม่แข็งตัว และให้มีรูปร่างตามที่ต้องการ ภายในแบบให้ทาน้ำมันป้องกันการเกาะจับของเนื้อคอนกรีตกับแบบ

6.การบ่มคอนกรีต

การบ่มคอนกรีต "หลักเขตที่ดิน" เมื่อถอดแบบแล้วให้ใช้ผ้ากระสอบป่านคลุม แล้วรดน้ำให้ชุ่มตลอดเวลาประมาณ 3 วัน และต้องรดน้ำต่อไปอีกจนครบ 7 วัน

7. เลขหมายประจำหลักเขตที่ดิน

จะกำหนดให้เป็นคร่าวๆ ไป สำหรับการจัดจ้างแต่ละครั้ง

ผู้จัดทำ.....

(ศุภชัย แสงเขียว)

ตรวจ.....

(นิวัฒน์ สงวนสุข)

เห็นชอบ.....

(ธันวา ศุภสมุทธ)

กฎบัตรการตรวจสอบภายใน กลุ่มตรวจสอบภายใน กรมที่ดิน

โดยที่เห็นเป็นการสมควรปรับปรุงกฎบัตรการตรวจสอบภายใน ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการตรวจสอบภายใน ภารกิจ อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบในปัจจุบัน จึงให้ยกเลิกกฎบัตรการตรวจสอบภายใน กลุ่มตรวจสอบภายใน กรมที่ดิน ฉบับลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๙ และให้ใช้กฎบัตรการตรวจสอบภายใน ฉบับนี้แทน

กฎบัตรการตรวจสอบภายใน กำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นกรอบอ้างอิงและเป็นแนวทางการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งให้ผู้ปฏิบัติงานทุกระดับและผู้ที่เกี่ยวข้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ สายการบังคับบัญชา อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบขอบเขตการปฏิบัติงาน และหน้าที่ของหน่วยรับตรวจ

๑. คำนิยาม

การตรวจสอบภายใน คือ กิจกรรมการให้ความเชื่อมั่นและการให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระ ซึ่งจัดให้มีขึ้นเพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานของส่วนราชการให้ดีขึ้น การตรวจสอบภายในจะช่วยให้ส่วนราชการบรรลุถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ด้วยการประเมินและปรับปรุงประสิทธิผลของกระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแลอย่างเป็นระบบ

งานบริการให้ความเชื่อมั่น คือ การตรวจสอบหลักฐานต่างๆ เพื่อประเมินผลและปรับปรุงประสิทธิภาพในกระบวนการกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยง และการควบคุมของกรมที่ดิน เช่น การตรวจสอบผลการดำเนินงาน การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และข้อบังคับ ความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลและระบบงานสารสนเทศ การตรวจสอบความถูกต้องและเชื่อถือได้ของข้อมูลทางการเงินการบัญชี เป็นต้น

งานบริการให้คำปรึกษา คือ การให้คำปรึกษาแนะนำ และบริการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มคุณค่าให้กับกรมที่ดิน โดยการปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงาน การกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยง และการควบคุมให้ดีขึ้น เช่น การให้คำปรึกษาแนะนำ เกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในที่ดี การออกแบบระบบงาน วิธีการต่างๆ ในการปฏิบัติงาน เป็นต้น

มาตรฐานการตรวจสอบภายใน คือ ข้อบังคับพื้นฐานที่ต้องปฏิบัติตามสำหรับการปฏิบัติงาน และการประเมินผลการปฏิบัติงานในงานวิชาชีพตรวจสอบภายใน

จริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน คือ หลักการที่เกี่ยวกับวิชาชีพและการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน รวมถึงหลักปฏิบัติที่ผู้ตรวจสอบภายในพึงประพฤติปฏิบัติ

หน่วยรับตรวจ หมายถึง สำนัก กอง หรือเทียบเท่า สำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานครและสาขา สำนักงานที่ดินจังหวัด สาขา ส่วนแยก และอำเภอ

๒. วัตถุประสงค์การตรวจสอบภายใน

๒.๑ เพื่อให้ข้อเสนอแนะและข้อสังเกตที่เป็นประโยชน์ด้วยความเป็นอิสระ เที่ยงธรรม โดยเพิ่มมูลค่าในกระบวนการดำเนินงาน การปฏิบัติงานของหน่วยงานและผู้ปฏิบัติงานทุกระดับ ให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล สอดคล้องกับนโยบาย แผนงาน ระเบียบปฏิบัติ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๒.๒ เพื่อให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่า มีการกำหนดและประเมินผลกระทบจากความเสี่ยงที่สำคัญ นำไปสู่ระบบการควบคุมภายในที่ดี ภายใต้การใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด และคุ้มค่า

๒.๓ เพื่อให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่า ข้อมูลทางการเงิน การบริหารงาน และการดำเนินงานที่สำคัญมีความถูกต้อง เชื่อถือได้ และทันเวลา โดยสอบทานและประเมินกระบวนการปฏิบัติงาน ความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงิน การบริหารงาน และความเพียงพอของการควบคุมภายใน

๓. สายการบังคับบัญชา

๓.๑ กลุ่มตรวจสอบภายใน กรมที่ดิน มีโครงสร้างการแบ่งงานภายในออกเป็น ๑ งาน ๓ กลุ่มงาน ผู้เชี่ยวชาญด้านตรวจสอบภายในเป็นผู้บริหารสูงสุด และมีสายการบังคับบัญชาขึ้นตรงต่ออธิบดีกรมที่ดิน

๓.๒ ผู้เชี่ยวชาญด้านตรวจสอบภายใน เสนอแผนการตรวจสอบภายในประจำปีต่ออธิบดีกรมที่ดิน เพื่อพิจารณาอนุมัติ และส่งสำเนาแผนการตรวจสอบภายในที่ได้รับอนุมัติแล้วให้กระทรวงมหาดไทย และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

๓.๓ ผู้เชี่ยวชาญด้านตรวจสอบภายใน เสนอรายงานผลการตรวจสอบภายในโดยตรงต่ออธิบดีกรมที่ดิน เพื่อพิจารณาสั่งการแล้วสำเนารายงานดังกล่าวให้คณะกรรมการตรวจสอบ และประเมินผลภาคราชการประจำกระทรวงมหาดไทย

๓.๔ ผู้เชี่ยวชาญด้านตรวจสอบภายใน กำหนดนโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติงาน ให้ชัดเจน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน รวมทั้งควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนการตรวจสอบประจำปี

๔. อำนาจหน้าที่

๔.๑ กลุ่มตรวจสอบภายใน มีหน้าที่ในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของทุกหน่วยงานในสังกัดกรมที่ดิน และมีอำนาจในการเข้าถึงบุคคล ข้อมูล ทรัพย์สิน เอกสารหลักฐาน ระบบงาน การดำเนินกิจกรรมต่างๆ รวมถึงการสอบถาม การสังเกตการณ์ และการขอคำชี้แจงจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจ เพื่อรับทราบข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

๔.๒ กลุ่มตรวจสอบภายใน มีหน้าที่ในการประเมินระบบการควบคุมภายใน และการบริหารความเสี่ยง รวมทั้งให้คำปรึกษาแนะนำในเรื่องดังกล่าว แต่ไม่มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย วิธีการปฏิบัติงาน การจัดวาง หรือแก้ไขระบบการควบคุมภายใน และการบริหารความเสี่ยงของหน่วยรับตรวจ ซึ่งหน้าที่ดังกล่าวอยู่ในความรับผิดชอบของผู้บริหารที่เกี่ยวข้อง

๔.๓ ผู้ตรวจสอบภายใน ความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน ไม่มีส่วนได้ส่วนเสียในกิจกรรมที่ตรวจสอบ ปราศจากการแทรกแซงในการปฏิบัติงาน และการเสนอความเห็นในการตรวจสอบจากบุคคลหนึ่งบุคคลใด และไม่ควรเป็นกรรมการในคณะกรรมการใดๆ ของส่วนราชการหรือหน่วยงานในสังกัดอันมีผลกระทบต่อความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานและการเสนอความเห็น

๕. ความรับผิดชอบ

๕.๑ กำหนดเป้าหมาย ทิศทาง ภารกิจงานตรวจสอบภายใน เพื่อสนับสนุนการบริหารงาน และการดำเนินงานด้านต่างๆ ให้สอดคล้องกับนโยบายของกรมที่ดิน และคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการประจำกระทรวงมหาดไทย โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพของกิจกรรมการบริหารความเสี่ยง และความเพียงพอของระบบการควบคุมภายใน

๕.๒ จัดทำกฎบัตรการตรวจสอบภายในและทบทวนทุกปี เสนออธิบดีกรมที่ดิน เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และเผยแพร่ให้หน่วยรับตรวจทราบ

๕.๓ จัดให้มีการประกันคุณภาพ และปรับปรุงงานตรวจสอบภายใน ตามหลักเกณฑ์ที่กรมบัญชีกลางกำหนด

๕.๔ เสนอแผนการตรวจสอบภายในประจำปีต่ออธิบดีกรมที่ดินพิจารณาอนุมัติ ภายในเดือน กันยายน

๕.๕ ปฏิบัติงานตรวจสอบภายในให้บรรลุวัตถุประสงค์ เป็นไปตามมาตรฐานการตรวจสอบภายใน และจริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการ คู่มือ/แนวปฏิบัติการตรวจสอบภายในของกรมบัญชีกลาง และคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน กรณีที่ไม่ได้กำหนดไว้ให้ถือปฏิบัติตาม มาตรฐานสากล

๕.๖ เสนอรายงานผลการตรวจสอบต่ออธิบดีกรมที่ดิน ภายในเวลาอันสมควรหรือ อย่างน้อย ๒ เดือน นับจากวันที่ดำเนินการตรวจสอบแล้วเสร็จตามแผน กรณีเรื่องที่ตรวจพบเป็น เรื่องที่จะมีผลเสียหายต่อทางราชการให้รายงานผลการตรวจสอบทันที

๕.๗ ติดตามผลการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะ โดยให้หน่วยรับตรวจชี้แจงหรือรายงาน ผลการ ดำเนินการภายใน ๔๕ วัน นับจากวันที่ได้รับรายงาน เพื่อสรุปเสนออธิบดีกรมที่ดิน

๕.๘ ให้คำปรึกษาและความเห็นด้านกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งของทางราชการ ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายใน การบริหารความเสี่ยง และระบบควบคุมภายในแก่หัวหน้าส่วนราชการ หน่วยรับตรวจ และผู้ที่เกี่ยวข้องในลักษณะเป็นทางการและไม่เป็นทางการ เพื่อให้การปฏิบัติงานมี ประสิทธิภาพ คุ่มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดแก่กรมที่ดิน

๕.๙ ประสานงานกับหน่วยรับตรวจ เพื่อให้ผู้บริหารของหน่วยรับตรวจมีส่วนร่วมในการให้ ข้อมูล และข้อเสนอแนะในอันที่จะทำให้ผลการตรวจสอบมีประโยชน์ สามารถนำไปสู่การพัฒนา ปรับปรุง แก้ไข

๕.๑๐ ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และคณะกรรมการตรวจสอบและ ประเมินผลภาคราชการประจำกระทรวงมหาดไทย เพื่อให้การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในบรรลุเป้าหมาย และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๑๑ พัฒนาศักยภาพของกลุ่มตรวจสอบภายในให้มีความรู้ความชำนาญ ทักษะด้าน วิชาชีพตรวจสอบภายในและมาตรฐานการตรวจสอบภายใน รวมทั้งกำกับควบคุมให้ผู้ตรวจสอบภายใน ประพฤติปฏิบัติตนตามกรอบคุณธรรมที่กำหนด เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงานของ หน่วยรับตรวจ และบุคคลทั่วไป ต่อผลการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายใน

๕.๑๒ ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

๖. ขอบเขตการปฏิบัติงาน

๖.๑ ตรวจสอบความถูกต้องและเชื่อถือได้ของข้อมูลรายงานทางการเงินและการดำเนินงาน ครอบคลุมถึงการดูแลรักษาและความปลอดภัยของทรัพย์สิน รวมทั้งประเมินระบบการควบคุมภายในของ ระบบงานต่างๆ มีความเพียงพอที่จะทำให้มั่นใจได้ว่าข้อมูลที่บันทึกและปรากฏในรายงาน ทะเบียน และ เอกสารต่างๆ ถูกต้อง สามารถสอบทานและป้องกันการรั่วไหลหรือสูญหายของทรัพย์สินต่างๆ ได้

๖.๒ ตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านต่างๆ ของหน่วยรับตรวจให้เป็นไปตามนโยบายถูกต้อง ตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง

๖.๓ ตรวจสอบผลการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ และกิจกรรมให้เป็นไปตาม วัตถุประสงค์และเป้าหมาย โดยเน้นการประเมินความมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และความคุ้มค่าของ การใช้ทรัพยากรในการดำเนินงาน

๖.๔ สอบทานการควบคุมทั่วไปของระบบสารสนเทศ การรักษาความปลอดภัยของข้อมูล ความพร้อมใช้งานของระบบงาน ตามมาตรฐานหรือแนวนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคง ปลอดภัยด้านสารสนเทศของหน่วยงานของรัฐ

๖.๕ ประเมินผลระบบการควบคุมภายในของหน่วยรับตรวจในส่วนกลาง ตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. ๒๕๔๔

๖.๖ ให้คำปรึกษา คำแนะนำ และบริการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องแก่ผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจ เพื่อปรับปรุงการดำเนินงาน การออกแบบระบบงาน วิธีการปฏิบัติงาน

๖.๗ ตรวจสอบด้านการเงิน การบัญชี ที่เกี่ยวกับสวัสดิการด้านต่างๆ ของกรมที่ดิน เช่น การฌาปนกิจสงเคราะห์กรมที่ดิน กองทุนสวัสดิการกรมที่ดิน สมาคมสโมสรข้าราชการกรมที่ดิน เงินสวัสดิการช่วยเหลือข้าราชการและลูกจ้างกรมที่ดิน เงินกิจกรรมพิเศษกองฝึกอบรม ชมรมแม่บ้านกรมที่ดิน

๖.๘ ตรวจสอบกรณีพิเศษ และปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายในตามที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมที่ดิน หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

๗. หน้าที่หน่วยรับตรวจ

๗.๑ อำนวยความสะดวก และให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล และคำชี้แจงเกี่ยวกับเรื่องที่ตรวจสอบแก่ผู้ตรวจสอบภายใน

๗.๒ จัดเตรียมรายละเอียดแผนงาน/โครงการ ระบบบัญชี และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ

๗.๓ ปฏิบัติตามข้อทักท้วง และข้อเสนอแนะของกลุ่มตรวจสอบภายในในเรื่องต่างๆ ที่อธิบดีกรมที่ดินสั่งการให้ปฏิบัติ และรายงานผลการดำเนินการภายใน ๔๕ วัน นับจากวันที่ได้รับรายงานผลการตรวจสอบ

กฎบัตรการตรวจสอบภายในฉบับนี้ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๑

(ลงชื่อ) **ประทีป กิริติเรขา**

(นายประทีป กิริติเรขา)

อธิบดีกรมที่ดิน

กรอบคุณธรรม กลุ่มตรวจสอบภายใน กรมที่ดิน

กรอบคุณธรรมฉบับนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการตรวจสอบภายในและจริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการ และหลักเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๕๙ ของกรมบัญชีกลาง เพื่อกำหนดกรอบการปฏิบัติตัว และปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายในเกี่ยวกับความเที่ยงธรรมและข้อจำกัดของความเป็นอิสระ หรือความเที่ยงธรรม เพื่อให้ผลการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในมีความน่าเชื่อถือ มีคุณภาพ และได้รับการยอมรับ ผู้ตรวจสอบภายในต้องประพฤติปฏิบัติตนภายใต้กรอบคุณธรรม ดังนี้

๑. ต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนด้วยความซื่อสัตย์ ขยันหมั่นเพียร มีความรับผิดชอบ ให้ความเคารพ และสนับสนุนการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ
๒. ต้องหมั่นศึกษาหาความรู้ พัฒนาทักษะและความสามารถอื่นๆ เพิ่มเติม และใช้ความรู้ความสามารถ ความระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรฐานวิชาชีพโดยเคร่งครัด รวมทั้งพัฒนาประสิทธิภาพและคุณภาพของงานอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
๓. ให้บริการด้านตรวจสอบภายใน และให้คำปรึกษาแนะนำด้วยความมีอัธยาศัยไมตรี ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงานและผู้รับตรวจ
๔. ต้องไม่เข้าร่วมเป็นกรรมการใดๆ หรือเข้าไปเกี่ยวข้องในการกระทำใดๆ ที่ขัดต่อกฎหมาย หรือไม่เข้าไปมีส่วนร่วมในการกระทำที่อาจนำความเสี่ยงมาสู่วิชาชีพการตรวจสอบภายใน หรือสร้างความเสียหายต่อส่วนราชการ
๕. ต้องไม่ตรวจสอบงานที่ตนเคยมีหน้าที่รับผิดชอบภายใน ๒ ปี หรือมีส่วนได้เสีย เพราะอาจทำให้สูญเสียความเที่ยงธรรมได้ กรณีได้รับมอบหมายต้องแจ้งให้ทราบถึงข้อจำกัดดังกล่าว
๖. การให้คำปรึกษา แนะนำ วินิจฉัยปัญหาของหน่วยรับตรวจ หรือรายงานผลการตรวจสอบ ต้องใช้ดุลพินิจและตัดสินใจอย่างตรงไปตรงมาตามข้อมูลหลักฐาน ยึดกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หนังสือสั่งการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องโดยปราศจากอคติและความลำเอียง
๗. ไม่รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ทำให้เกิดหรือก่อให้เกิดความไม่เที่ยงธรรมในการใช้วิจารณญาณเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพพึงปฏิบัติ เว้นแต่เป็นการให้โดยธรรมจรรยา หรือตามประเพณี
๘. ต้องรายงานข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญทั้งหมดที่ตรวจพบ และไม่ปิดบังการกระทำที่อาจจะทำให้เกิดความเสียหายหรือเสียประโยชน์ต่อทางราชการ
๙. ต้องมีความรอบคอบในการใช้และรักษาข้อมูลต่างๆ ที่ได้รับการปฏิบัติงาน และไม่นำข้อมูลไปใช้ในการแสวงหาผลประโยชน์ เพื่อตนเองหรือพวกพ้องทั้งทางตรงและทางอ้อม
๑๐. กรณีที่มีเหตุหรือข้อจำกัดที่จะทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเป็นอิสระหรือเที่ยงธรรม ผู้ตรวจสอบภายในต้องเปิดเผยถึงสาเหตุหรือข้อจำกัดดังกล่าวให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบตามความเหมาะสม โดยลักษณะของการเปิดเผยจะขึ้นอยู่กับเหตุผลหรือข้อจำกัดที่เกิดขึ้นในแต่ละกรณี

กรอบคุณธรรมนี้ให้ผู้ตรวจสอบภายใน กลุ่มตรวจสอบภายใน กรมที่ดิน ทุกคนถือปฏิบัติ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

(ลงชื่อ) **ประทีป กิริติเรขา**

(นายประทีป กิริติเรขา)

อธิบดีกรมที่ดิน

(สำเนา)

ส่วนราชการ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กรมที่ดิน โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๕๔๙๖ โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๐๒๕
ที่ มท ๐๕๒๖.๓/๔๑ **วันที่** ๑๙ มกราคม ๒๕๖๑
เรื่อง บันทึกลงข้อตกลงว่าด้วยการเป็นแนวร่วมปฏิบัติของภาครัฐขับเคลื่อนปีแห่งการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุมัติอนุญาตของทางราชการ ต่อต้านการรับสินบนทุกรูปแบบ
เรียน อธิบดีกรมที่ดิน

๑. เรื่องเดิม

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ได้มีบันทึก ส่วนที่ ปท ๐๐๐๑๑/ว ๑๖๓๘ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ แจ้งว่า สำนักงาน ป.ป.ท. ได้กำหนดจัดพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยการเป็นแนวร่วมปฏิบัติของภาครัฐขับเคลื่อนปีแห่งการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ ต่อต้านการรับสินบนทุกรูปแบบ ระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องกับการค้า การลงทุน ๔๖ หน่วยงาน กับสำนักงาน ป.ป.ท. เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๐ ณ ห้องจูปีเตอร์ ๔-๖ อาคารอิมแพ็คชาเลนเจอร์ เมืองทองธานี จังหวัดนนทบุรี โดยมีนายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธานในพิธี และได้เรียนเชิญ อธิบดีกรมที่ดินเข้าร่วมลงนามบันทึกข้อตกลงฯ ดังกล่าว พร้อมเจ้าหน้าที่ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กรมที่ดิน และกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร กรมที่ดิน ที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๒ ท่าน (เอกสารหมายเลข ๑)

๒. ข้อเท็จจริง

๒.๑ ท่านประทีป กิริติเรชา อธิบดีกรมที่ดิน พร้อมเจ้าหน้าที่ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กรมที่ดิน และกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร กรมที่ดิน ได้เข้าร่วมพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยการเป็นแนวร่วมปฏิบัติของภาครัฐฯ ในวันและสถานที่ดังกล่าว และท่านอธิบดีกรมที่ดินได้ร่วมลงนามในบันทึกข้อตกลงฯ แล้ว (เอกสารหมายเลข ๒)

๒.๒ บันทึกข้อตกลง ว่าด้วยการเป็นแนวร่วมปฏิบัติภาครัฐ (Thailand's Public Sector Collective Action Coalition Against Corruption : PCAC) ขับเคลื่อนปีแห่งการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ ต่อต้านการรับสินบนทุกรูปแบบ ระหว่างสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ และหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องกับการค้าการลงทุน มีสาระสำคัญการขับเคลื่อนตามกรอบแนวทางดังนี้ (เอกสารหมายเลข ๓)

๒.๒.๑ เพิ่มประสิทธิภาพ รวดเร็ว โปร่งใส และเป็นธรรม

(๑) ส่งเสริม พัฒนาระบบงานบริการของภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ และอำนวยความสะดวกแก่ผู้รับบริการจากเจตนารมณ์ของกฎหมาย

(๒) ควบคุม กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ การปฏิบัติงานในการอนุมัติ อนุญาต ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๔ อย่างเคร่งครัด

(๓) เผยแพร่กระบวนการให้บริการในคู่มือสำหรับประชาชน โดยให้มีการเปิดเผย ณ จุดให้บริการ และเผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน สำหรับกระบวนการที่ให้บริการแก่ชาวต่างชาติให้แปลเป็นภาษาอังกฤษด้วย

๒.๒.๒ สร้างการรับรู้

(๑) ส่งเสริม และสร้างการรับรู้ของประชาชนในการขอรับบริการเกี่ยวกับการอนุมัติ อนุญาต ตามคู่มือสำหรับประชาชน

(๒) จัดให้มีช่องทางสำหรับประชาชนในการร้องเรียน กรณีประชาชนได้รับความเดือดร้อนหรือพบเห็นการกระทำทุจริตของหน่วยงานภาครัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๓) ให้ระบุช่องทางการร้องเรียนต่อสำนักงาน ป.ป.ท. (สายด่วน ๑๒๐๖) ไว้ในคู่มือสำหรับประชาชน

๒.๒.๓ ปิดโอกาสการทุจริต

(๑) ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยง หรือโอกาสที่อาจเกิดการทุจริต ในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ เพื่อหามาตรการปิดโอกาสการทุจริตในการให้บริการของรัฐ การพิจารณาอนุมัติ อนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

(๒) เสริมสร้างเครือข่ายภาครัฐ ให้เป็นกลไกเฝ้าระวัง ติดตาม แจ้งเบาะแสการทุจริตในการให้บริการภาครัฐ การพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ

๒.๒.๔ การต่อต้านการรับสินบนทุกรูปแบบ

(๑) ให้หน่วยงานทุกฝ่ายที่ร่วมลงนามบันทึกข้อตกลง และสำนักงาน ป.ป.ท. ที่ได้รับข้อร้องเรียนจากประชาชนในการขอรับบริการจากหน่วยงานภาครัฐ ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ โดยให้มีการประสานข้อมูลระหว่างกัน เพื่อให้การแก้ไขปัญหาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพรวดเร็ว และเป็นธรรม

(๒) ให้หัวหน้าส่วนราชการที่ร่วมลงนามบันทึกข้อตกลงพิจารณาแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนที่เกิดจากการให้บริการภาครัฐ ตามอำนาจหน้าที่ที่กรณีพบว่ามี การกระทำทุจริตให้บังคับใช้มาตรการทางการบริหาร (ปกครอง/วินัย) ตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ ๖๙/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๙ อย่างเคร่งครัด

๒.๓ ในส่วนของกรมที่ดินกระบวนการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ ต่อต้านการรับสินบนทุกรูปแบบ ตามคู่มือการประกอบธุรกิจ (Doing Business) ที่ร่วมลงนามบันทึกข้อตกลงฯ คือ “การจดทะเบียนประเภทโอนอสังหาริมทรัพย์กรณีไม่ต้องประกาศ” (เอกสารหมายเลข ๔)

๒.๔ สำนักงาน ป.ป.ท. แจ้งว่า ร่างคู่มือการประเมินความเสี่ยงจากการทุจริตกำลัง อยู่ในขั้นตอนดำเนินการ ซึ่งกรมที่ดินต้องเตรียมความพร้อมประเมินความเสี่ยงการทุจริต ดังนี้

- การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง (บังคับทุกหน่วยงาน รวมถึงที่ไม่ได้ทำ MOU ด้วย)
- กระบวนการที่ทำ MOU ของกรมที่ดิน คือ “การจดทะเบียนประเภทโอนอสังหาริมทรัพย์ กรณีไม่ต้องประกาศ” ส่วนกระบวนการที่ไม่ได้ทำ MOU หากสามารถดำเนินการประเมินความเสี่ยงได้ให้ดำเนินการด้วย

การประเมินความเสี่ยงจากการทุจริตให้ค่าคะแนนความเสี่ยงแยกตามสีได้ดังนี้ สีเขียว (ความเสี่ยงระดับต่ำ) สีเหลือง (ความเสี่ยงระดับปานกลาง) สีส้ม (ความเสี่ยงระดับสูง) สีแดง (ความเสี่ยงระดับสูงมาก) โดยให้หน่วยงานวางแผนกิจกรรมแต่ละกระบวนการเพื่อปรับปรุงให้ความเสี่ยงการทุจริตลดลง (เอกสารหมายเลข ๔)

๓. ความเห็น

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กรมที่ดิน พิจารณาแล้ว เพื่อเป็นการยกระดับการให้บริการของกรมที่ดินให้เกิดความโปร่งใสตรวจสอบได้ ตามกรอบการลงนามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยการเป็นแนวร่วมปฏิบัติของภาครัฐกับภาคเอกชนปีแห่งการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ ต่อต้านการรับสินบนทุกรูปแบบ ระหว่างหน่วยงานกรมที่ดินและสำนักงาน ป.ป.ท. เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรม เห็นควรแจ้งให้สำนัก/กอง/ในสังกัดกรมที่ดินเตรียมความพร้อมประเมินความเสี่ยง ดังนี้

๓.๑ มอบหมายให้กองพัสดุประสานกับทุกหน่วยงานในสังกัดกรมที่ดิน เตรียมความพร้อมประเมินความเสี่ยงการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง

๓.๒ มอบหมายให้กลุ่มพัฒนาระบบบริหารและกลุ่มตรวจสอบภายในประสานกับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสังกัดกรมที่ดิน เตรียมความพร้อมประเมินความเสี่ยงการจดทะเบียนประเภทโอน อสังหาริมทรัพย์กรณีไม่ต้องประกาศ รวมถึงตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ทุกกระบวนการ

พร้อมทั้งแจ้งให้สำนักงานที่ดินจังหวัดทุกจังหวัดและเตรียมความพร้อมประเมินความเสี่ยง ตามข้อ ๓.๑ และ ๓.๒ ในคราวเดียวกันด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบ ขอให้โปรดลงนามในหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดที่ได้นำเรียนมาพร้อมนี้ และศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กรมที่ดิน จะได้แจ้งเวียนหน่วยงานในสังกัดกรมที่ดินทราบและได้ถือปฏิบัติต่อไป

(ลงชื่อ) **เปลี่ยน แก้วฤทธิ์**

(นายเปลี่ยน แก้วฤทธิ์)

รองอธิบดีกรมที่ดิน

หัวหน้าศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กรมที่ดิน

– เห็นชอบ

– ลงนามแล้ว

(ลงชื่อ) **ประทีป กิริติเรขา**

(นายประทีป กิริติเรขา)

อธิบดีกรมที่ดิน

๒๕ ม.ค. ๒๕๖๑

(สำเนา)

บันทึกข้อตกลง

ว่าด้วยการเป็นแนวร่วมปฏิบัติของภาครัฐ

(Thailand's Public Sector Collective Action Coalition Against Corruption : PCAC)

ขับเคลื่อนปีแห่งการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ

ต่อต้านการรับสินบนทุกรูปแบบ

ระหว่าง

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

และ

หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ที่เกี่ยวข้องกับการค้า การลงทุน

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือฉบับนี้ ทำขึ้นระหว่าง สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) หน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ที่เกี่ยวข้องกับการค้า การลงทุน จำนวน ๔๖ หน่วยงาน เพื่อร่วมกันเสริมสร้าง ยุทธศาสตร์การให้บริการภาครัฐ และอำนวยความสะดวก รวดเร็ว ให้กับผู้ขอรับบริการเกี่ยวกับการค้า การลงทุนในฐานะหน่วยงานด้านการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ โดยยึดหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ตอบสนองนโยบายรัฐบาลที่มีมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ รับทราบมติคณะกรรมการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (คตช.) ในการประชุม คตช. ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๐ ที่เสนอให้รัฐบาลประกาศให้ “ปี ๒๕๖๐ เป็นปีแห่งการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ของทางราชการ ต่อต้านการรับสินบนทุกรูปแบบ”

สำนักงาน ป.ป.ท. ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ที่เกี่ยวข้องกับการค้า การลงทุน จำนวน ๔๖ หน่วยงาน จึงกำหนดให้มีบันทึกข้อตกลง “ว่าด้วยการเป็นแนวร่วมปฏิบัติของภาครัฐ ขับเคลื่อนปีแห่งการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ ต่อต้านการรับสินบนทุกรูปแบบ” อันเป็นการสร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาของประเทศ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทุกภาคส่วน

ข้อ ๑. วัตถุประสงค์

๑.๑ เพื่อแสดงเจตจำนงในการเป็นแนวร่วมปฏิบัติของภาครัฐที่สร้างพลังผลักดัน และพร้อมใจกันให้บริการภาครัฐอย่างโปร่งใส ไม่เรียกรับสินบนทุกรูปแบบ เสริมสร้างแรงจูงใจให้เกิดการค้า การลงทุน

๑.๒ เพื่อประสานความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในการขอรับบริการจากภาครัฐ ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

ข้อ ๒. แนวทางการดำเนินการขับเคลื่อน

หน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ที่ร่วมลงนามบันทึกข้อตกลงและสำนักงาน ป.ป.ท. ตกลงร่วมกันกำหนดแนวทางขับเคลื่อนโดยหัวหน้าส่วนราชการ และผู้บริหารสูงสุดในรัฐวิสาหกิจ มีหน้าที่กำกับ ดูแลหน่วยงานที่อยู่ในกำกับ ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ร่วมดำเนินการขับเคลื่อนตามกรอบแนวทาง ดังนี้

๒.๑ เพิ่มประสิทธิภาพ รวดเร็ว โปร่งใส และเป็นธรรม

๒.๑.๑ ส่งเสริม พัฒนาระบบงานบริการของภาครัฐให้มีประสิทธิภาพและอำนวยความสะดวกแก่ผู้รับบริการ ตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย

๒.๑.๒ ควบคุม กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ การปฏิบัติงานในการอนุมัติ อนุญาต ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ อย่างเคร่งครัด

๒.๑.๓ เผยแพร่กระบวนการให้บริการในคู่มือสำหรับประชาชน โดยให้มีการเปิดเผย ณ จุดให้บริการ และเผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน สำหรับกระบวนการที่ให้บริการแก่ชาวต่างชาติให้แปลเป็นภาษาอังกฤษด้วย

๒.๒ สร้างการรับรู้

๒.๒.๑ ส่งเสริม และสร้างการรับรู้ของประชาชนในการขอรับบริการเกี่ยวกับการอนุมัติ อนุญาต ตามคู่มือสำหรับประชาชน

๒.๒.๒ จัดให้มีช่องทางสำหรับประชาชนในการร้องเรียน กรณีประชาชนได้รับความเดือดร้อน หรือพบเห็นการกระทำทุจริตของหน่วยงานภาครัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๒.๒.๓ ให้ระบบช่องทางกรร้องเรียนต่อสำนักงาน ป.ป.ท. (สายด่วน ๑๒๐๖) ไว้ในคู่มือสำหรับประชาชน

๒.๓ ปิดโอกาสการทุจริต

๒.๓.๑ ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยง หรือโอกาสที่อาจเกิดการทุจริตในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ เพื่อหามาตรการปิดโอกาสการทุจริตในการให้บริการของรัฐ การพิจารณาอนุมัติ อนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๒.๓.๒ เสริมสร้างเครือข่ายประชารัฐ ให้เป็นกลไกเฝ้าระวัง ติดตาม แจ้งเบาะแสการทุจริตในการให้บริการภาครัฐ การพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ

๒.๔ การต่อต้านการรับสินบนทุกรูปแบบ

๒.๔.๑ ให้หน่วยงานทุกฝ่ายที่ร่วมลงนามบันทึกข้อตกลง และสำนักงาน ป.ป.ท. ที่ได้รับข้อร้องเรียนจากประชาชนในการขอรับบริการจากหน่วยงานภาครัฐ ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ โดยให้มีการประสานส่งต่อข้อมูลระหว่างกัน เพื่อให้การแก้ไขปัญหาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และเป็นธรรม

๒.๔.๒ ให้หัวหน้าส่วนราชการที่ร่วมลงนามบันทึกข้อตกลงพิจารณาแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนที่เกิดจากการให้บริการภาครัฐ ตามอำนาจหน้าที่ที่รับผิดชอบว่ามีการกระทำทุจริตให้บังคับใช้มาตรการทางการบริหาร (ปกครอง/วินัย) ตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ ๖๙/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๙ อย่างเคร่งครัด

ทั้งนี้ ทุกฝ่ายตกลงจะร่วมมือกัน โดยจะมีการกำหนดรายละเอียดแผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมที่จะดำเนินการต่อไป และให้ถือว่าแผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมดังกล่าว เป็นส่วนหนึ่งของบันทึกข้อตกลงนี้

ข้อ ๓. การมอบหมายผู้ประสานงาน

เพื่อให้การดำเนินการตามข้อตกลงฯ นี้ มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ จึงได้มอบหมายให้มีผู้ประสานงานระหว่างหน่วยงาน โดยหน่วยงานภาครัฐที่ร่วมลงนามบันทึกข้อตกลง มอบหมาย

ให้ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ระดับกระทรวง และผู้ประสานงาน ศปท. ระดับกรม รัฐวิสาหกิจ เป็นผู้ประสานงาน และ สำนักงาน ป.ป.ท. มอบหมายให้ กองปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ๑ – ๕ และ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เขตพื้นที่ ๑ – ๙ เป็นผู้ประสานงาน

ข้อ ๔. การรักษาความลับ

หน่วยงานทุกฝ่ายต้องเก็บรักษาข้อมูลส่วนที่เป็นความลับไม่เปิดเผยให้กับบุคคลที่สาม ยกเว้นได้รับการยินยอมจากทุกฝ่าย

ข้อ ๕. การอนุญาตหรือให้ความยินยอมตามบันทึกข้อตกลง

การอนุญาต หรือการให้ความยินยอม หรือการให้ความเห็นชอบในการดำเนินการตามบันทึกข้อตกลงนี้ ให้ทำเป็นหนังสือ

ข้อ ๖. การเปลี่ยนแปลงแก้ไขบันทึกข้อตกลง

การปรับปรุง เปลี่ยนแปลง แก้ไข และ/หรือเพิ่มเติมบันทึกข้อตกลงนี้จะต้องได้รับความยินยอมจากทุกฝ่าย โดยจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรและลงนามโดยผู้มีอำนาจลงนามแทนของทุกฝ่ายแนบท้ายบันทึกข้อตกลงนี้ และให้ถือว่าการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของบันทึกข้อตกลงฉบับนี้

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือฉบับนี้มีผลบังคับใช้นับตั้งแต่วันถัดจากวันที่ทุกฝ่ายลงนามเป็นต้นไป ทำขึ้นเป็น ๔๗ ฉบับ มีข้อความถูกต้องตรงกัน ทุกฝ่ายได้อ่านและเข้าใจข้อความโดยละเอียดแล้วเห็นว่าถูกต้องตรงตามเจตนารมณ์ทุกประการ เพื่อเป็นหลักฐานจึงได้ลงลายมือชื่อพร้อมทั้งประทับตราสำคัญ (ถ้ามี) ไว้เป็นสำคัญ และต่างฝ่ายต่างยึดถือไว้ฝ่ายละหนึ่งฉบับ

ลงนามร่วมกัน ณ วันที่ ๒๐ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๐

ลงชื่อ

พันโท กรทิพย์ ดาโรจน์

(กรทิพย์ ดาโรจน์)

รองเลขาธิการฯ รักษาการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ท.

ลงชื่อ

ร้อยตำรวจโท อาทิตย์ บุญญะโสภิต

(อาทิตย์ บุญญะโสภิต)

อธิบดีกรมการปกครอง

ลงชื่อ

ประทีป กীরติเรชา

(นายประทีป กীরติเรชา)

อธิบดีกรมที่ดิน

ลงชื่อ

ชาตรี อรรถนันทน์

(นายชาตรี อรรถนันทน์)

อธิบดีกรมการกงสุล

ลงชื่อ

สุดารัตน์ วัชรคุปต์ เหล่าวิชยา

(นางสุดารัตน์ วัชรคุปต์ เหล่าวิชยา)

อธิบดีกรมหม่อนไหม

ลงชื่อ

สนิท พรหมวงษ์

(นายสนิท พรหมวงษ์)

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

ทำวันนี้ให้ดีที่สุด

วันพรุ่งนี้ อยู่ไกล ยังไม่เกิด
 ช่างมันเถิด อย่าร้อนใจ ไปก่อนไซ้
 วันวานนี้ ตายแล้ว ให้ตายไป
 อย่าเอาใจ ไปข้อง ทั้งสองวัน

ถ้าวันนี้ สดชื่น ะรื่นจิต
 อย่าไปคิด หน้าหลัง มาคลั่งฝัน
 สิ่งที่แล้ว แล้วไป ให้แล้วกัน
 สิ่งที่ยัง ไม่มา อย่าอาวรณ์ ฯลฯ

พระธรรมสิงหบุราจารย์ (หลวงพ่อจฺจฺ ฐิตธมฺโม)
 วัดอัมพวัน สิงห์บุรี

ความเจริญแบบอนุรักษ์ หมู่บ้านไร้นถนนในประเทศเนเธอร์แลนด์

“หมู่บ้านกีธูร์น (Giethoorn)” เป็นหมู่บ้านเล็กๆ ในประเทศเนเธอร์แลนด์ ซึ่งได้รับฉายาว่า “เวนิสแห่งเนเธอร์แลนด์” นั่นก็เพราะหมู่บ้านแห่งนี้ไม่มีถนน พาหนะหลักจำเป็นสำหรับที่นี่คือ “เรือ” โดยการเดินทางในหมู่บ้านจะเป็นคลองเล็กๆ ชาวเมืองที่นี่มีเรือกันเกือบทุกบ้าน และบ้านแต่ละหลังส่วนมากมุงด้วยต้นกก ออกแบบคล้ายกระท่อมทางแถบตะวันตก ซึ่งทำให้หมู่บ้านแห่งนี้ดูสวยงามมีเสน่ห์อย่างมาก

๕๕ เปิดโลกทัศน์ไร้พรมแดน

ด้วยความที่สวยงามเจียบสงบ ทำให้ที่หมู่บ้านแห่งนี้ ในแต่ละปีจะมีนักท่องเที่ยวนิยมไปเที่ยวกัน เพื่อล่องเรือชมความงามและทัศนียภาพภายในหมู่บ้าน นอกจากนี้หมู่บ้าน หมู่บ้านกีธูร์น (Giethoorn) ยังเคยถูกนำมาถ่ายทำเป็นภาพยนตร์ไปเมื่อปี ๑๙๕๔ และนับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา จึงทำให้หมู่บ้านนี้กลายเป็นที่รู้จักจนมีนักท่องเที่ยวจากหลายชนชาติ พากันมาเที่ยวชม และสัมผัสความสวยงามของหมู่บ้านแห่งนี้

ผู้คนที่ส่วนมากมีอาชีพเป็นชาวไร่มีฐานะค่อนข้างดี มีฟาร์มเป็นของตัวเอง บ้านแต่ละหลังถูกออกแบบให้เป็นกระท่อมสไตล์ตะวันตกมีความโดดเด่นสวยงาม ในช่วงฤดูใบไม้ผลิคาบเกี่ยวกับฤดูร้อนถือเป็นช่วงเวลาที่สวยงามที่สุดในการมาท่องเที่ยวหมู่บ้านแห่งนี้ เพราะจะได้ล่องเรือชื่นชมทัศนียภาพอันสวยงามภายในหมู่บ้าน อากาศกำลังดี รวมถึงได้ชื่นชมกับดอกไม้ที่ผลิบานต้อนรับผู้มาเยือน

ข้อมูล : “กีธูร์น (Giethoorn)” หมู่บ้านไร้ถนนในฮอลแลนด์
เข้าถึงได้จาก : <http://www.tnews.co.th/contents/182628>

เทศกาลสงกรานต์ในเอเชีย (Songkran Festival in Asia)

ความหมายและความเป็นมาของประเพณีสงกรานต์ ประเพณีสงกรานต์เป็นประเพณีฉลองการขึ้นปีใหม่ของไทย ซึ่งโดยทั่วไปจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๓-๑๕ เมษายน ตรงกับเดือนห้าตามจันทรคติ^๑ ตามหลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทยมีประเพณีสงกรานต์ตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาแล้ว ในกฎหมายเตียรบาลซึ่งสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถโปรดฯ ให้ตราขึ้น กล่าวถึงการพระราชพิธีเผด็จศึกและพระราชพิธีลดแตรพระราชพิธีเผด็จศึกเป็นพิธีการเกี่ยวกับการตัดจากปีเก่าขึ้นสู่ปีใหม่ ส่วนพระราชพิธีลดแตรนั้น พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าทรงสันนิษฐานว่าหมายถึงพระราชพิธีรดน้ำเดือน ๕^๒ แสดงว่า ประเพณีสงกรานต์ของหลวงมีมาตั้งแต่ต้นสมัยกรุงศรีอยุธยาแล้ว ในสมัยก่อนไทยใช้จุลศักราช การขึ้นปีใหม่จึงเป็นการขึ้นจุลศักราชใหม่

เสถียรโกเศศ อธิบายว่า คำว่า “สงกรานต์” มาจากภาษาสันสกฤต แปลว่า การเคลื่อนที่หรือการเคลื่อนย้าย หมายถึงการเคลื่อนย้ายของพระอาทิตย์ จากราศีหนึ่งสู่อีกราศีหนึ่ง ตามความหมายในภาษาสันสกฤตสงกรานต์จึงเกิดขึ้นทุกเดือน ส่วนระยะเวลาที่คนไทยเรียกว่า “สงกรานต์” นั้น เป็นช่วงที่พระอาทิตย์เคลื่อนย้ายจากราศีมีนเข้าสู่ราศีเมษ นับว่าเป็นมหาสงกรานต์ เพราะเป็นวันและเวลาตั้งต้นปีใหม่ตามสุริยคติซึ่งถือปฏิบัติในอินเดีย และอินเดียซึ่งนับถือศาสนาฮินดูมีประเพณีฉลองปีใหม่ที่เรียกว่าทิวาลี (Diwali) ในฤดูใบไม้ผลิ^๓ เป็นเวลานานมาแล้ว ในสมัยโบราณไทยนับเดือนตามจันทรคติและฉลองการขึ้นปีใหม่ในเดือนอ้าย ซึ่งตรงกับเดือนธันวาคม ประเพณีสงกรานต์จึงน่าจะเป็นประเพณีฉลองการขึ้นปีใหม่ ที่รับมาจากอินเดีย เนื่องจากเดือนเมษายนเป็นเวลาที่คนไทยว่างจากการทำนา จึงเป็นการเหมาะสมสำหรับคนไทยที่จะฉลองปีใหม่ในช่วงเวลานั้นด้วย ในการฉลองการขึ้นปีใหม่อินเดีย มีงานเรียกว่าโฮลี (Holi) และมีตำนาน

^๑ ในสมัยโบราณคนไทยนับเดือนตามจันทรคติเดือนที่ ๑ เรียกว่าเดือนอ้าย

^๒ พระราชพิธี ๑๒ เดือน หน้า ๙๑

^๓ การที่ชาวอินเดียจัดการฉลองการขึ้นปีใหม่ในวสันตฤดูหรือฤดูใบไม้ผลิเพราะเป็นช่วงที่ อากาศไม่หนาวจัด ต้นไม้ผลิบาน ให้ความสดชื่นมีชีวิตชีวา เหมาะที่จะถือว่เป็นการขึ้นปีใหม่ และเริ่มชีวิตใหม่

เล่าถึงงานโหลี่นี้ หลายสำนวนอธิบายความเป็นมาของการเล่นสาดน้ำสีในงานฉลองโหลี่นี้ คนอินเดียมีการเล่นสาดแป้งและน้ำสีใส่กัน คนไทยซึ่งนับถือพระพุทธศาสนา มีประเพณีฉลองสงกรานต์ด้วยการทำบุญ รดน้ำและสาดน้ำเพื่อแสดงความกตัญญู และแสดงความปรารถนาดีต่อกัน นอกจากนี้ยังมีตำนานซึ่งอธิบายความเป็นมาของประเพณีสงกรานต์ ตลอดจนการทำนายเรื่องดินฟ้าอากาศ การผลิตพืชผลและเหตุการณ์บ้านเมืองด้วย ประเพณีสงกรานต์เป็นการฉลองการขึ้นปีใหม่ตามสุริยคติแต่เนื่องจากยังนิยมนับวันทางจันทรคติกันอยู่ ช่วงเวลาฉลองสงกรานต์ในแต่ละท้องถิ่นจึงอาจไม่ตรงกันทีเดียว โดยปรกติอยู่ระหว่างวันที่ ๑๓-๑๕ เมษายน ในล้านนาบางปี สงกรานต์อาจอยู่ในช่วงวันที่ ๑๔-๑๖ เมษายน ในภาคกลางนิยมทำบุญตักบาตร ในวันที่ ๑๓ เมษายน ถือเป็นวันมหาสงกรานต์คือเป็นวันที่พระอาทิตย์ก้าวเข้าสู่ ราศีเมษ เป็นวันสิ้นปีเก่า วันที่ ๑๔ เมษายน เป็นวันเนา คือวันที่เชื่องต่อระหว่างปีเก่ากับปีใหม่ และวันที่ ๑๕ เมษายน เป็นวันเถลิงศกขึ้นปีใหม่ ประเพณีสงกรานต์ นอกจากเป็นประเพณีการขึ้นปีใหม่ของไทยแล้วยังพบว่าประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ราชอาณาจักรกัมพูชา ตลอดจนกลุ่มชนที่พูดภาษาตระกูลไทหลายกลุ่มก็มีประเพณีสงกรานต์ เป็นประเพณีการขึ้นปีใหม่ด้วย เช่น ไทลื้อในเขตปกครองตนเองสิบสองพันนา และไทเหนือในเขตปกครองตนเองไตคอง มณฑลยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน ไทซิ่นและไทใหญ่ในสหภาพพม่า ไทพ่าเก ไทอ้ายตอน และไทคำตี้หรือไทคำตี้ในรัฐอัสสัมและรัฐอรุณาจัลประเทศ ประเทศอินเดีย นำสังเกตว่า สังคมที่มีประเพณีสงกรานต์ล้วนเป็นสังคมที่นับถือพระพุทธศาสนา ฝ่ายหินยาน

● ประเทศอินเดีย

เทศกาลสาดสี (Holi festival) ที่ฉลองกันทั่วประเทศอินเดีย เป็นเทศกาลของชาวฮินดู จัดเป็นประจำทุกปี ปีละสองวันในช่วงเดือนมีนาคม เทศกาลนี้เรียกอีกอย่างว่า เทศกาลแห่งสีสัน โดยทุกคนจะสาดผงสีใส่กันอย่างสนุกสนาน หรืออาจจะสาดน้ำด้วยเช่นกัน

ภาพจาก : nationalgeographic.com / megaportal.com

เทศกาลเริ่มในช่วงต้นของฤดูใบไม้ผลิ ในธรรมชาติที่เปลี่ยนแปลงจากหนาว ไปเป็นอากาศร้อน ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้ มีผลต่อมนุษย์ต่อสุขภาพและต่อจิตใจของมนุษย์ เพราะเมื่ออากาศเริ่มเปลี่ยนจากหนาวมาเป็นร้อน ผู้คนก็จะไม่สบายเป็นหวัดกันเพราะอากาศเป็นเหตุ

โดยเบื้องหลังเทศกาลนี้มีใช้เพื่อโปรยสีกัน เพื่อสนุกสนานอย่างเดียวนั้น แต่คนโบราณได้แฝงเอาธรรมชาติบำบัดโรค เอามาซ่อนไว้ในความสนุกสนานไว้ด้วย โดยใช้ผงสีจากพืชและพืชสมุนไพรธรรมชาติไม่ว่าจะเป็นสีแดง สีเหลือง สีคราม สีเขียว มาโปรยใส่กันทำนองกายบำบัดเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้กับร่างกายด้วย

นอกจากนี้ การเปลี่ยนฤดูหนาว เข้าสู่หน้าร้อนธรรมชาติเองก็เปลี่ยนแปลงสีสน้อย่างมาก ดอกไม้สีสดใส บานสะพรั่งเต็มที่ คนอินเดียแต่โบราณ ก็ปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม สีสนี่ใช้จึงเป็นสิ่งที่เกิดตามธรรมชาติแท้ๆ ชาวอินเดียจะเปลี่ยนการแต่งตัวจากเสื้อผ้าหน้าหนาวเป็นหน้าร้อน สำหรับสีสดใสใสดุจผด อาหารการกินก็เปลี่ยนทั้งหมดนี้ เป็นสิ่งที่เขาฉลองกัน จึงเป็นเทศกาลแห่งสีสนี่ที่น่าทึ่งของมนุษย์ที่แสดงถึงความใกล้ชิดธรรมชาติ คนอินเดียเหล่านั้นมองเห็นธรรมชาติ จึงปรับวิถีชีวิตให้เข้ากับธรรมชาติ และใกล้ชิดกับธรรมชาติให้มากที่สุด

ภาพจาก : iStockPhoto

● สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

สงกรานต์พม่าหรือเทศกาลตะจังเหยตะเบงบะแหวดอ เรียกสั้นๆ ว่า “เหยบะแหวดอ” (เหย แปลว่า “พิธีน้ำ” บะแหวดอ แปลว่า “เทศกาล”) จะอยู่ในช่วงสัปดาห์ที่ ๒ ของเดือนเมษายน หรือที่เรียกกันว่าเดือน Takudela (เดือนแห่งการข้ามไปสู่ปีใหม่) ปัจจุบัน รัฐบาลพม่ากำหนดประเพณีสงกรานต์ให้ตรงกับวันที่ ๑๓ - ๑๗ เมษายนของทุกปี ในวันปีใหม่นี้จะเริ่มต้นด้วยเทศกาล **ธินจัน (Thingyan)** เล่นน้ำตลอดทั้ง ๕ วันก่อนวันขึ้นปีใหม่เทศกาลสงกรานต์ของพม่านั้นเดิมมีเพียงการประพรมน้ำในขันเงิน

ภาพจาก : <http://www.mcp.ac.th>

ต่อมาเริ่มมีการสาดน้ำกันเมื่อประมาณปี ค.ศ. ๑๙๔๕ หรือประมาณต้นศตวรรษที่ ๒๐ ซึ่งก็ได้ทวีความรุนแรงมากขึ้นจนรัฐบาลต้องออกกฎหมายห้ามไม่ให้เกิดการสาดน้ำรุนแรง แต่ประชาชนก็ไม่ได้สนใจอะไรมาก เนื่องจากไม่ได้ถือสาเอาความกันในช่วงเทศกาลนี้ นอกจากนี้ยังถือว่าเป็นช่วงมงคลมีการทำบุญเข้าวัดถือศีลทรงน้ำพระพุทธรูปและพระเจดีย์ มีการรดน้ำดำหัวผู้ใหญ่

● สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

สงกรานต์ลาว จะแบ่งการจัดงานหลักๆ ออกเป็น ๓ วัน วันแรกเรียกว่า “วันสังขารล่อง” ชาวบ้านจะทำความสะอาดบ้านเรือนเพื่อเป็นการปัดเป่าสิ่งไม่ดีออกไปและเตรียมรับสิ่งใหม่ๆ เข้ามา วันที่สองเรียกว่า “วันเนา” ถือเป็นวันแห่งครอบครัว เพราะญาติพี่น้องจะมารวมตัวกันเพื่อบายศรีสู่ขวัญให้แก่ผู้อาวุโส และวันสุดท้ายเรียกว่า “วันสังขารขึ้น” ถือว่าเป็นวันปีใหม่ที่แท้จริง จะมีการบายศรีสู่ขวัญ อวยชัยให้พร ซึ่งกันและกัน รวมถึงมีการสงฆ์น้ำพระ และการแห่นางสังขาร ซึ่งเป็นนางสงกรานต์ของลาวอีกด้วย

สำหรับประเพณีสงกรานต์ลาวอันโด่งดังนั้นก็คืองาน “สงกรานต์หลวงพระบาง” ซึ่งแต่ละปีจะมีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางมาสัมผัสกับงานสงกรานต์ที่เมืองนี้กันเป็นจำนวนมาก

● ประเพณีสงกรานต์ราชอาณาจักรกัมพูชา (Kingdom of Cambodia) หรือกัมพูชา

“สงกรานต์กัมพูชา” ถือเป็นวันขึ้นปีใหม่ ของชาวกัมพูชาเช่นกัน โดยจะตรงกับช่วงวันสงกรานต์ของไทย เรียกกันว่าเทศกาล “โจลชนมทเมย” ซึ่งเป็นช่วงต้นฤดูการเก็บเกี่ยว ในแต่ละปีรัฐบาลกัมพูชาอาจจะกำหนดให้จัดขึ้นในวันที่ ๑๓ - ๑๕ หรือ ๑๔ - ๑๖ เมษายน

เทศกาลสงกรานต์ของชาวกัมพูชาจะมีกิจกรรมคล้ายๆ กับไทย คือ มีการทำบุญตักบาตร ก่อพระเจดีย์ทราย สงฆ์น้ำพระ มีการละเล่นพื้นบ้าน โดยจะแบ่งงานสงกรานต์ออกเป็น ๓ วัน

วันแรกชาวบ้านจะไปทำบุญตักบาตร มีการขนทรายเข้าวัดเพื่อเตรียมก่อพระเจดีย์ทราย วันที่สองเป็นวันของครอบครัว พ่อแม่ลูกและญาติพี่น้องจะมารวมตัวกัน อาจจะมีการให้ของขวัญกันเนื่องในวันขึ้นปีใหม่ด้วย ในช่วงค่ำก็จะมาร่วมกันก่อพระเจดีย์ทราย ส่วนในวันที่สาม จะมีการละเล่นรื่นเริงต่างๆ สงฆ์น้ำพระพุทธรูป และรดน้ำดำหัวญาติผู้ใหญ่เพื่อความเป็นสิริมงคล

ภาพจาก : tourtooktee.com

“สงกรานต์สิบสองปันนา” สงกรานต์ของชาวดไต หรือชาวไท ในสิบสองปันนา มณฑลยูนนาน ทางตอนใต้ของประเทศไทย โดยเฉพาะเมืองจิ่งหง หรือเมืองเชียงรุ่ง จะจัดงานสงกรานต์ประมาณวันที่ ๑๓ – ๑๕ เมษายน เรียกว่าเทศกาล “พั่วส่วยเจีย” โดยจะมีการจัดกิจกรรมเฉลิมฉลองต่างๆ ด้วยความสนุกสนาน

กิจกรรมหลักๆ ที่มีในงานสงกรานต์สิบสองปันนาก็คือ การแข่งขันเรือมังกร อันเป็นเอกลักษณ์ของเทศกาลนี้ การระบำนกยูง ที่มีความเชื่อว่านกยูงนำพาความโชคดีมาให้ มีการร้องรำทำเพลงต่างๆ นอกจากนี้ก็ยังมีการเล่นน้ำ และการรดน้ำดำหัวให้กันและกันในเหล่าชาวเมือง รวมถึงผู้ที่ผ่านไปผ่านมาด้วย เพราะเชื่อว่าเป็นการชะล้างสิ่งไม่ดีออกไปจากตัว

ข้อมูล : ประเพณีสงกรานต์ กระทรวงวัฒนธรรม (หน้า ๘ – ๑๐), สารสนเทศน่ารู้ สงกรานต์ในอาเซียน

เข้าถึงได้จาก : <https://www.m-culture.go.th/surin/images/sokkaran.pdf>,

<http://www.lib.ru.ac.th/journal๒/?p=๔๓/๔๓/>

โรคซึมเศร้า

คำถามต่อไปนี้จะถามถึงประสบการณ์ของท่านในช่วง ๒ สัปดาห์ที่ผ่านมา ให้ท่านสำรวจตัวท่านเองและประเมินเหตุการณ์ อารมณ์หรือความคิดเห็นและความรู้สึกของท่านว่าอยู่ในระดับใด

๑. รู้สึกจิตใจหม่นหมองหรือไม่ (เกือบตลอดทั้งวัน)
๒. รู้สึกเป็นทุกข์จนอยากร้องไห้
๓. รู้สึกหมดอาลัยตายอยาก
๔. รู้สึกไม่มีความสุข หมดสนุก กับสิ่งที่เคยชอบและเคยทำ
๕. รู้สึกผิดหวังในตนเอง และโทษสิ่งที่เกิดขึ้น
๖. รู้สึกสูญเสียความเชื่อมั่นในตนเอง
๗. รู้สึกอยากอยู่คนเดียวไม่อยากส่งเสียงกับใคร
๘. รู้สึกตนเองไม่มีคุณค่า
๙. คิดอะไรไม่ออก
๑๐. หลงลืมง่าย
๑๑. คิดอะไรได้ช้ากว่าปกติ
๑๒. ทำอะไรผิดพลาด เชื่องช้ากว่าปกติ
๑๓. รู้สึกอ่อนเพลียง่ายเหมือนไม่มีแรง
๑๔. รู้สึกเบื่ออาหาร กินได้น้อยกว่าเดิม
๑๕. นอนหลับๆ ตื่นๆ หลับไม่สนิท

ถ้าตอบว่า “มี” ตั้งแต่ ๖ ข้อขึ้นไป หมายถึง มีภาวะซึมเศร้า
ควรได้รับการบริการปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญหรือพบแพทย์เพื่อการบำบัดรักษา

โรคซึมเศร้าเป็นโรคหนึ่งซึ่งสามารถเกิดขึ้นได้ในช่วงชีวิตของคนเรา เหมือนกับโรคทางกายอื่นๆ เช่น เบาหวาน ความดันโลหิตสูง การเป็นโรคซึมเศร้าไม่ได้หมายความว่า ผู้ที่เป็นนั้นจะเป็นคนอ่อนแอ ล้มเหลว หรือไม่สามารถทำอะไรได้ แต่เป็นเพียงการเจ็บป่วยอย่างหนึ่ง เกิดได้ทั้งมีสาเหตุ เช่น การสูญเสีย การหย่าร้าง ความผิดหวัง และเกิดได้เองโดยไม่มีสาเหตุใดๆ ซึ่งในปัจจุบันโรคนี้สามารถรักษาหายได้ด้วยการใช้ยา การรักษาทางจิตใจ หรือทั้งสองอย่างรวมกัน

จากรายงานการศึกษาของธนาคารโลกร่วมกับมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดได้วิจัยออกมาว่า ในปี ๒๐๒๐ โรคซึมเศร้าจะเป็นปัญหาสาธารณสุขระดับโลกอันดับที่ ๒ รองลงมาจากโรคหัวใจหลอดเลือด เพราะปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม อย่างไรก็ตามสถานการณ์โรคซึมเศร้าในประเทศไทยถือเป็นปัญหาที่เฝ้าจับตามองอันดับ ๔ ซึ่งเป็นเรื่องที่สังคมต้องให้ความสำคัญ เพราะโรคซึมเศร้าเป็นเรื่องที่มีผลกระทบ ต่อเศรษฐกิจและสังคมอย่างมาก

● สาเหตุของโรคซึมเศร้า

หากมีประวัติการเจ็บป่วยโรคนี้ในญาติของท่าน ก็เพิ่มการป่วยโรคนี้กับสมาชิกอื่นในบ้าน แต่ก็ได้ให้ความหมายว่าจะเป็นคนกันทุกคน ปัจจัยที่กระตุ้นให้คนที่มียปัจจัยเสี่ยงเหล่านี้ มีโอกาสเกิดอาการ ก็คือ ความเครียด แต่ทั้งนี้คนที่ไม่มีญาติเคยป่วยก็อาจเกิดเป็นโรคนี้ได้ มักพบว่าผู้ป่วยโรคนี้จะมีความผิดปกติ ของระดับสารเคมีที่เซลล์สมองสร้างขึ้น เพื่อรักษาสมดุลของอารมณ์ สภาพจิตใจที่เกิดจากการเลี้ยงดู ก็เป็นปัจจัยที่เสี่ยงอีกประการหนึ่งต่อการเกิดโรคซึมเศร้าเช่นกัน คนที่ขาดความภูมิใจในตนเองมองตนเอง และโลกที่เขาอยู่ในแง่ลบตลอดเวลา หรือเครียดง่ายเมื่อเจอกับมรสุมชีวิตล้วนทำให้เขาเหล่านั้นมีโอกาส ป่วยง่ายขึ้น

นอกจากนี้ หากชีวิตพบกับการสูญเสียครั้งใหญ่ต้องเจ็บป่วยเรื้อรัง ความสัมพันธ์กับคนใกล้ชิด ไม่ราบรื่น หรือต้องมีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ไม่ปรารถนา ก็อาจกระตุ้นให้โรคซึมเศร้ากำเริบได้ สาเหตุที่จะ กระตุ้นการเกิดโรคซึมเศร้าที่พบบ่อยก็คือ การมีทั้งความเสี่ยงทางพันธุกรรม ทางสภาพจิตใจ ประจวบกับ การเผชิญกับสถานการณ์เลวร้าย ร่วมกันทั้ง ๓ ปัจจัย มีผู้ที่ฆ่าตัวตายมากถึงร้อยละ ๖๐ ป่วยเป็นโรคซึมเศร้า โดยคนที่เป็นโรคนี้ เมื่อประสบกับความผิดหวังหรือปัญหาในชีวิต ไม่ว่าจะเป็นเรื่องครอบครัว ความรัก หรือการศึกษา ผู้ป่วยจะเกิดความคิดฆ่าตัวตายได้ง่ายกว่าคนปกติถึง ๓ เท่า จากการสำรวจประชากรไทย ป่วยเป็นโรคซึมเศร้าถึงร้อยละ ๕ หรือกว่า ๓ ล้านคน ยังไม่รวมถึงคนที่ไม่รู้ตัวเองว่าป่วย และโรคนี้มีการ ถ่ายทอดทางพันธุกรรมจากพ่อแม่สู่ลูกอีกด้วย

โรคซึมเศร้าเกิดจากความผิดปกติของสารเคมีในสมองชื่อ เซโรโทนิน (Serotonin) มีปริมาณ ลดลง ทำให้ผู้ป่วยมีความรู้สึกท้อแท้ หงอยเหงา เบื่อหน่าย ไม่สนุกสนานกับชีวิต นอนไม่หลับ สะดุ้งตื่น กลางดึก ผื่นร้ายบ่อยครั้ง ส่งผลกระทบให้ความสามารถในการทำงานลดลง ซึ่งโรคนี้มีการถ่ายทอดทาง พันธุกรรมจากพ่อแม่สู่ลูกได้ แต่ไม่ได้หมายความว่า ผู้ที่ป่วยจะต้องอยากฆ่าตัวตายเสมอไป ขึ้นอยู่กับ สิ่งแวดล้อมและปัจจัยกระตุ้นด้วย

ลักษณะของคนที่เป็นโรคซึมเศร้า มักจะชอบแยกตัวอยู่คนเดียว ย้ำคิดย้ำทำ เชื่องช้า ซึม เก็บตัว ชอบพูดเปรยว่าถ้าไม่มีเขาอะไรคงจะดี และพูดลี้ภัยอยู่เรื่อยๆ ซึ่งผู้ป่วยจะมีอาการหนักราว ๒ - ๓ เดือน ถือเป็นช่วงอันตรายที่สุด เพราะมีโอกาส คิดสั้นฆ่าตัวตายสูงมาก หากมีเรื่องกระทบจิตใจเพียง นิดเดียว แต่ถ้าพ้นช่วงนี้ไปได้ก็จะกลับสู่ภาวะปกติ ซึ่งอาการของโรคจะกำเริบเมื่อไรไม่มีใครรู้ล่วงหน้า บางคน ๑ - ๒ ปี จึงจะออกอาการ บางคนเพียง ๖ เดือนแต่ถ้ารู้ตัวตัวเองป่วยก็สามารถรักษาให้หายได้ ด้วยการเข้าพบจิตแพทย์และกินยาตามที่แพทย์สั่ง

● โรคซึมเศร้ากับปัญหาการฆ่าตัวตายในวัยรุ่น

ข้อมูลทั่วไปที่ได้จากการศึกษาวิจัยของกรมสุขภาพจิต ในการศึกษาปัญหาการฆ่าตัวตายในนักเรียนมัธยมปลาย ปี พ.ศ. ๒๕๔๓/

จากการวิจัย เรื่องความคิดอยากฆ่าตัวตายของนักเรียนระดับมัธยมปลายและระดับ ปวช. ทัวกลม.พบว่ามึเด็กนักเรียน ๑ ใน ๑๐ คน มึความคิดอยากฆ่าตัวตาย โดยเป็นเด็กระดับ ปวช. มากถึง ร้อยละ ๑๕.๓/ มากกว่านักเรียนระดับมัธยมปลายกว่าเท่าตัว ในจำนวนนี้สาเหตุของการฆ่าตัวตายมี ๓ ปัจจัยหลัก คือโรคซึมเศร้าเกิดจากการมพันธ์และความเครียดจากสภาพแวดล้อม การโดนทารุณกรรมในวัยเด็ก ซึ่งส่งผลต่อจิตใจและพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลง เด็กกลุ่มนี้จะชอบความท้าทาย กิจกรรมเสี่ยงต่อการเจ็บตัว อารมณ์รุนแรงควบคุมอารมณ์ยาก และการใช้สารเสพติด โดยเฉพาะยาแคะและสารระเหย

จากการสอบถามถึงปัญหาในเชิงลึกกับกลุ่มนักเรียนทั้ง ๒ กลุ่มพบว่า กลุ่มนักเรียนอาชีวะมีปัญหทางบ้านและเศรษฐกิจมากกว่ากลุ่มมัธยม โดยส่วนหนึ่งยอมรับว่า เคยถูกทารุณกรรมในวัยเด็กมาก่อน ไม่ว่าจะเป็นการถูกทุบตีอย่างไม่มีเหตุผล หรือการทำร้ายร่างกายอย่างรุนแรง ทั้งนี้ กลุ่มเด็กที่มีพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดเป็นกลุ่มที่เสี่ยงต่อการฆ่าตัวตายมากที่สุด เพราะมีอัตราการทำร้ายตัวเองสูง อารมณ์รุนแรง ควบคุมไม่ค่อยได้ และมักไม่คำนึงถึงผลที่ตามมาเมื่อลงมือทำไปแล้ว

กลุ่มเด็กที่ต้องเฝ้าจับตามองเป็นพิเศษ คือเด็กที่มีอาการซึม ชอบเก็บตัว ร้องไห้ง่าย เบื่ออาหาร การเรียนตก มีประวัติทำร้ายตัวเองและใช้ยาเสพติด เพราะเด็กที่มีพฤติกรรมเหล่านี้บ่งบอกถึงอาการของโรคซึมเศร้า และมีปัญหาในชีวิต โอกาสที่จะตัดสินใจทำเรื่องรุนแรงต่อร่างกายเป็นไปได้สูงกว่ากลุ่มเด็กที่มีลักษณะปกติ อาจารย์และผู้ปกครองควรเข้าไปดูแลอย่างใกล้ชิด

จากการสำรวจสุขภาพจิตและการใช้สารเสพติดของวัยรุ่นในสถานศึกษา ปี ๒๕๔๓/ ของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข พบนักเรียนระดับมัธยมปลายและ ปวช. มีภาวะซึมเศร้าถึงร้อยละ ๑๖.๔๑ หรือราว ๑ ใน ๖ คนจะมีภาวะซึมเศร้าโดยนักเรียนใน กทม. มีภาวะซึมเศร้าสูงสุดถึงร้อยละ ๒๐.๖๓ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๑๓.๒๔ ภาคใต้ ร้อยละ ๑๕.๖๐ ภาคเหนือ ร้อยละ ๑๕.๑๕ และภาคกลาง ร้อยละ ๑๔.๑๔ ซึ่งมีสาเหตุจากครอบครัวแตกแยก ปัญหาการเงิน และการเรียน

● โรคซึมเศร้านั้นมักถูกมองข้ามเนื่องจาก

๑. ผู้ป่วยส่วนใหญ่มาพบแพทย์ด้วยอาการทางร่างกาย ทั้งนี้เนื่องจากไม่ทราบว่าการเปลี่ยนแปลงด้านอารมณ์และจิตใจของตนนั้น เป็นอาการของโรค

๒. ผู้ป่วยที่แพทย์พบในแต่ละวันนั้นมักป่วยด้วยโรคทางร่างกาย ดังนั้นการซักถามส่วนใหญ่จึงเน้นถึงอาการด้านร่างกายเป็นหลัก ทำให้ปัญหาซึมเศร้าของผู้ป่วยบางรายอาจจะได้รับการตอบสนองเพื่อการรักษาตามอาการทางกายที่ปรากฏ เช่น ผู้ป่วยบางรายมาพบแพทย์ด้วยอาการปวดต่างๆ อาทิ ปวดศีรษะ ปวดหลัง เป็นต้น

ความคิดอยากตาย หรือคิดฆ่าตัวตายนั้พบบ่อยในผู้ป่วยโรคซึมเศร้า เมื่อศึกษาย้อนหลังในผู้ที่ฆ่าตัวตายสำเร็จพบว่าเป็ผู้มีปัญหาซึมเศร้าถึงร้อยละ ๔๕-๖๔ ดังนั้นในผู้ป่วยโรคซึมเศร้าทุกรายต้องถามถึงเรื่องความคิดฆ่าตัวตาย เพื่อประเมินความเสี่ยงซึ่งมีผลต่อการพิจารณาแนวทางในการช่วยเหลือ

● การช่วยเหลือผู้ป่วยด้านจิตใจเบื้องต้น

ผู้ป่วยมักมีแนวคิดในแง่ลบ มองว่าตนเองมีอาการมาก เป็นโรคที่รักษาไม่หาย หรือไม่มีใครเป็นแบบตน การบอกอาการและการวินิจฉัยแก่ผู้ป่วยโดยเน้นว่าเป็นปัญหาที่พบได้ไม่น้อย แพทย์ผู้รักษาพบผู้ป่วยในลักษณะนี้อยู่เสมอๆ และเป็นโรคที่การรักษาได้ผลดี พบว่ามีส่วนช่วยผู้ป่วยมาก ผู้ป่วยอาจแจ้งอาการทางร่างกายต่างๆ เช่น ปวดศีรษะ ใจสั่น ปวดหลัง ซา ร้อนตามตัว ซึ่งแพทย์มักชี้แจงว่าตรวจร่างกายแล้วพบว่าปกติ อาการเหล่านี้เป็นจากผู้ป่วยคิดไปเอง จากการศึกษาพบว่าผู้ป่วยมีการเปลี่ยนแปลงทางสรีระวิทยาที่เป็นต้นเหตุของอาการเหล่านี้จริง พร้อมกันนั้นการมีแนวคิดในแง่ลบ สนใจร่างกายตนเองมากกว่าปกติของผู้ป่วยทำให้อาการมีมากขึ้น เมื่อโรคซึมเศร้าดีขึ้นอาการทางร่างกายเหล่านี้จะดีขึ้นตาม ดังนั้นเมื่อผู้ป่วยแจ้งอาการเหล่านี้ควรรับฟัง แสดงความเข้าใจ และอธิบายว่าเป็นอาการที่มักพบร่วมกับโรคจะดีขึ้นเมื่อรักษา การพบญาติผู้ป่วยมีความสำคัญในสังคมไทย นอกจากเพื่อประเมินอาการและปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องแล้ว การถามความคิดเห็นของญาติที่มีต่อผู้ป่วยโรค ซึมเศร้าก็ช่วยเพิ่มความเข้าใจผิด พร้อมทั้งให้คำแนะนำแก่ญาติ ในการช่วยเหลือผู้ป่วยนั้นมีความสำคัญมาก ผู้ป่วยส่วนใหญ่ต้องพึ่งพาญาติหรือครอบครัว และญาติมักเป็นผู้ที่นำผู้ป่วยมาพบแพทย์ในแต่ละครั้ง

การรักษาด้วยยา

การรักษาหลักในปัจจุบันได้แก่การใช้ยาแก้เศร้า (antidepressants) โดยเฉพาะในช่วงแรกที่ผู้ป่วยมีอาการมากอยู่ การทำจิตบำบัดบางชนิดพบว่าได้ผลในการรักษาพอๆ กันกับการใช้ยา โดยเฉพาะในรายที่อาการไม่รุนแรง แต่จะไม่กล่าวถึงในที่นี้เนื่องจากมุ่งเน้นการรักษาที่แพทย์ทั่วไปสามารถนำใช้ได้

การรักษาแบ่งออกเป็นสามระยะตามการดำเนินโรค โดยการรักษาในระยะเฉียบพลันมีจุดมุ่งหมายเพื่อลดอาการของผู้ป่วย การรักษาระยะต่อเนื่องเป็นการคงยาต่อแม้ว่าผู้ป่วยปกติดีแล้วทั้งนี้เพื่อป้องกันการเกิดกลับมาป่วยซ้ำ และในผู้ป่วยบางรายอาจต้องให้การรักษาระยะยาวเพื่อป้องกันการเกิดอาการป่วยซ้ำของโรค

การรักษาผู้ป่วยโรคซึมเศร้านั้นอาการไม่ได้ดีขึ้นภายในวันสองวัน ยาบางตัวมีฤทธิ์ข้างเคียงที่ผู้ป่วยทนไม่ได้ อีกทั้งต้องใช้เวลาในการรักษาอยู่หลายเดือน ทำให้ผู้ป่วยส่วนหนึ่งขาดการติดตามการรักษาไป การให้ข้อมูลและคำแนะนำต่างๆ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะเพิ่มความร่วมมือในการรักษาของผู้ป่วย โดยเฉพาะเรื่องฤทธิ์ข้างเคียงของยา ระยะเวลาที่อาการจะดีขึ้น รวมทั้งยาที่ให้นั้นมีใช้ยานอนหลับและไม่มี การติดยา ยาแก้เศร้าทุกตัวไม่ได้ออกฤทธิ์รักษาอาการซึมเศร้าทันที โดยทั่วไปจะเห็นผลหลังจากได้ยาไปแล้ว ๑-๒ สัปดาห์ ในบางรายอาจนานกว่านี้ อย่างไรก็ตามในระหว่างนี้ผู้ป่วยจะรู้สึกดีขึ้นจากผลด้านอื่นๆ ของยา เช่น หลับได้ดีขึ้น เบื่ออาหารลดลง ความวิตกกังวลลดลง เป็นต้น

ยาแก้เศร้าอาจแบ่งคร่าวๆ ออกเป็นสองกลุ่มใหญ่ ได้แก่ กลุ่มที่มีโครงสร้างเป็นแบบ tricyclic และยากลุ่มใหม่ซึ่งสังเคราะห์ขึ้นมาในช่วงไม่นานมานี้ ข้อดีของยาในกลุ่ม tricyclic คือ เป็นยาที่ใช้ในการรักษามานานจนทราบกันดีถึงอาการข้างเคียงของยาแต่ละตัว ประสิทธิภาพเป็นที่ยืนยันแน่นอน ทั้งในการรักษา ระยะเฉียบพลันและการป้องกันระยะยาว และราคาถูก ประสิทธิภาพในการรักษาของยาแก้เศร้าแต่ละตัวนั้นไม่ต่างกัน ความแตกต่างอยู่ที่ฤทธิ์ข้างเคียง ซึ่งรวมถึงยาในกลุ่มใหม่ด้วยเช่นกัน ในการเลือกใช้ยาเราพิจารณาจากปัจจัยต่อไปนี้ตามลำดับ

หากเป็นผู้ป่วยที่เคยป่วยและรักษาหายมาก่อน ประวัติการรักษาเดิมมีความสำคัญ โดยผู้ป่วยมักตอบสนองต่อยาตัวเดิม และขนาดเดิมที่เคยใช้ ดังนั้นจึงควรใช้ยาขนาดเดิมเป็นตัวแรก

● เกิดข้อควรจำกับคำถามที่มักเกิดขึ้นบ่อย

ยาที่รักษาอาการซึมเศร้ามักออกฤทธิ์โดยการไปเพิ่มระดับของสาร Serotonin ในสมองโดยทั่วไป จะใช้เวลาประมาณ ๒ สัปดาห์ จึงจะเห็นผลของยาชัดเจน ดังนั้นเราจะต้องไม่ใจร้อน ถ้าอาการเศร้าของเรา ยังไม่ดีขึ้นภายใน ๒ – ๓ วัน ก็จงกินยาต่อตามแพทย์สั่งเมื่อสองสัปดาห์ผ่านไปเราก็จะรู้สึกอาการดีขึ้น

เมื่อเริ่มมีอาการดีขึ้นแล้วสิ่งที่ต้องจำไว้ก็คือ จะต้องกินยาต่อเพราะอาการที่เริ่มดีขึ้น ไม่ได้หมายความว่าหายดีแล้วในสัปดาห์ต่อไปที่กินยาอาการของเราจะดีขึ้นอีกความรู้สึกเศร้าจะลดลง จิตใจจะแจ่มใสขึ้น แต่ถ้าอาการไม่ดีขึ้นเราควรจะไปปรึกษาแพทย์เพราะอาจจะต้องมีการปรับขนาดของยาให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

๑. จะหยุดยาเมื่อไหร่

แพทย์จะเป็นผู้กำหนดว่าเราควรหยุดยาเมื่อไหร่ สิ่งสำคัญที่ต้องระลึกถึงก็คือ ถ้าเราหยุดยาก่อนเวลาอันควรหรือก่อนที่ระดับ Serotonin ในสมองจะกลับสู่ปกติอาการซึมเศร้าก็อาจกำเริบได้ โดยทั่วไปแพทย์จะให้กินยาต่อประมาณ ๔ – ๖ เดือน หลังจากที่เราเริ่มมีอาการดีขึ้นแล้ว ดังนั้นถ้าเราจำเป็นจะต้องหยุดยาก็ควรจะปรึกษาแพทย์ก่อน โดยทั่วไปไม่มีผลเสียใดๆ จากการกินยาเป็นเวลายาวนาน

๒. ข้อห้ามของการใช้ยา

การใช้ยารักษาโรคซึมเศร้านั้น จำเป็นต้องทำด้วยความระมัดระวัง โดยเฉพาะถ้าผู้ป่วยมีโรคทางกายอื่นๆ หรือกำลังกินยาชนิดอื่นอยู่ด้วย ดังนั้นเราควรแจ้งให้แพทย์ที่ดูแลทราบโดยละเอียดว่าเราป่วยเป็นโรคใดและกำลังกินยาชนิดใดอยู่บ้าง

๓. ผลข้างเคียงของยา

ถ้าเรากินยาตามขนาดและเวลาที่แพทย์สั่ง ก็มักจะไม่พบผลข้างเคียงใดๆ อย่างไรก็ตามผู้ป่วยบางคนอาจมีความไวต่อยาและเกิดอาการข้างเคียงบางประการในช่วงแรก เช่น อาจมีอาการ คลื่นไส้ ปวดศีรษะ ง่วงนอน หรือนอนไม่หลับ เป็นต้น แต่อาการเหล่านี้จะหายไปภายในสองสัปดาห์เมื่อร่างกายเริ่มปรับตัวได้ โดยทั่วไปอาการข้างเคียงมักเป็นไม่รุนแรงและสามารถหายเองได้ แต่ถ้าเราเกิดอาการไม่สบายขึ้นมาอย่างมากเราก็ควรจะไปปรึกษาแพทย์

๔. ทำอย่างไรจึงจะไม่ลืมกินยา

ยาแก้อาการซึมเศร้าจะเกิดผลดีต่อเมื่อกินทุกวันอย่างสม่ำเสมอ ดังนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่เราจะต้องไม่ลืมกินยา วิธีที่จะช่วยไม่ให้ลืมก็โดยวางยาไว้ในที่ซึ่งเรามองเห็นง่าย (แต่ต้องระวังอย่าให้เด็กหยิบได้) และกินให้เป็นเวลา เช่น ทุกวันหลังอาหารเช้า หรือหลังจากแปรงฟัน หรือก่อนเข้านอน เป็นต้น

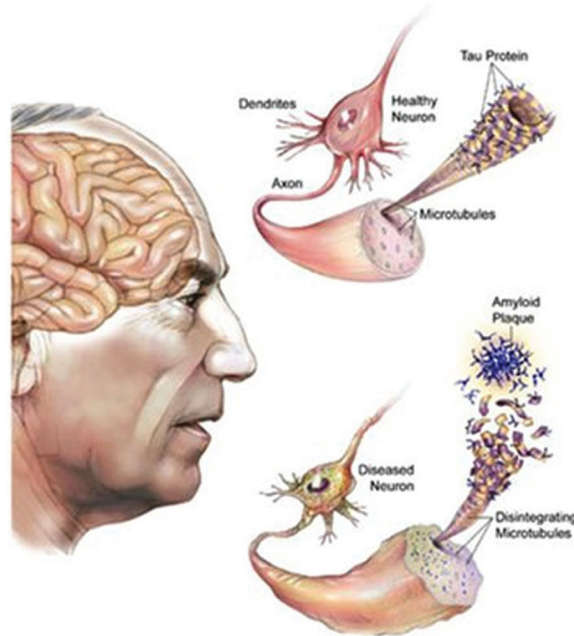
ถ้าเราลืมกินยาตามเวลา ก็ให้กินยาทันทีที่นึกได้ และกินมือต่อไปตามกำหนดเดิม แต่ถ้าวันไหนเราลืมกินยาก็ไม่ต้องเพิ่มขนาดในวันต่อไป แต่ให้กินตามขนาดและเวลาเดิม

๕. จะมีอาการซึมเศร้าอีกไหม

คนบางคนอาจมีอาการซึมเศร้าเพียงหนึ่งหรือสองครั้งในชีวิตแต่บางคนก็อาจมีอาการหลายครั้ง ผู้ที่มีอาการมาหลายครั้งแล้ว ก็มักจะมีอาการซึมเศร้าครั้งใหม่ในเวลาไม่นานนัก เนื่องจากโรคซึมเศร้านั้นมักมีผลกระทบต่ออารมณ์ชีวิต สัมพันธภาพ การงานและการศึกษาเล่าเรียนมาก แพทย์อาจแนะนำให้เรากินยานานกว่า ๖ เดือน เพื่อเป็นการป้องกันมิให้มีอาการกำเริบอีก ดังนั้นเราควรทำตามคำแนะนำของแพทย์อย่างเคร่งครัด

อัลไซเมอร์เป็นโรคที่รักษาไม่ได้...แต่ป้องกันได้

ข้อมูลภาพ : รับมือ...ภาวะสมองเสื่อม/ผศ.นพ.วีรศักดิ์ เมืองไพศาล ภาควิชาเวชศาสตร์ป้องกันและสังคม
เข้าถึงได้จาก : <http://www.manager.co.th/QOL/ViewNews.aspx?NewsID=๙๕๒๐๐๐๐๐๓/๑๓/๔>

โรคอัลไซเมอร์ (Alzheimer's disease) เป็นหนึ่งในโรคสมองเสื่อมที่พบได้บ่อยที่สุด โรคนี้ถูกบรรยายไว้ครั้งแรกโดยจิตแพทย์ชาวเยอรมันชื่อ Alois Alzheimer ในปี พ.ศ. ๒๔๙๙ ผู้ป่วยโรคนี้จะมีอาการสำคัญ คือ ความจำเสื่อม หลงลืม มีพฤติกรรมและนิสัยเปลี่ยนไป อาการจะดำเนินไปอย่างช้าๆ แต่ค่อยๆ รุนแรงขึ้นเรื่อยๆ จนในที่สุดจะช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ และเสียชีวิตในที่สุด ไม่มีวิธีป้องกันหรือวิธีสำหรับรักษาให้หายได้

โรคอัลไซเมอร์จะพบในผู้สูงอายุ ยิ่งอายุมากขึ้นก็จะพบอัตราการเป็นโรคมามากขึ้น โดยในช่วงอายุ ๖๕-๖๙ ปี พบอุบัติการณ์การเกิดผู้ป่วยรายใหม่ประมาณ ๓ คนต่อพันคนต่อปี แต่หากเป็นช่วงอายุ ๘๕-๘๙ ปี จะพบสูงถึง ๔๐ คนต่อพันคนต่อปี พบได้ในทุกเชื้อชาติ เพศหญิงพบมากกว่าเพศชายเล็กน้อย อาจเนื่องจากเพศหญิงมีอายุยืนยาวกว่า ในประเทศไทยมีผู้ป่วยโรคนี้ประมาณ ๒-๔% ของผู้ที่มีอายุมากกว่า ๖๐ ปี และจะพบเพิ่มขึ้น ๒ เท่าทุก ๕ ปี หลังอายุ ๖๐ ปี

● สาเหตุและปัจจัยเสี่ยงของโรคอัลไซเมอร์

ผู้ป่วยประมาณ ๙% มีสาเหตุมาจากพันธุกรรม และสามารถถ่ายทอดสู่ลูกหลานได้ ตำแหน่งความผิดปกติบนโครโมโซมที่พบชัดเจนแล้วว่าทำให้เกิดโรคอัลไซเมอร์อยู่บนโครโมโซมคู่ที่ ๒๑, ๑๔, ๑, และ ๑๙ ผู้ที่มีความผิดปกติของพันธุกรรมเหล่านี้จะป่วยเป็นโรคอัลไซเมอร์ที่อายุน้อยกว่าคนที่ไม่ได้มีความผิดปกติทางพันธุกรรม นอกจากนี้พบว่าในผู้ป่วยโรคกลุ่มอาการดาวน์ (Down's syndrome) ซึ่งมีความผิดปกติคือมีสารพันธุกรรมของโครโมโซมแท่งที่ ๒๑ เกินมา หากมีชีวิตอยู่เกิน ๔๐ ปี จะป่วยเป็นโรคอัลไซเมอร์ในที่สุด

ผู้ป่วยส่วนใหญ่ที่เหลือไม่ทราบสาเหตุที่ชัดเจน แต่พบปัจจัยเสี่ยงต่อการเป็นโรคอัลไซเมอร์ คือ อายุที่มากขึ้น มีประวัติคนในครอบครัวเป็นโรคนี้ เคยประสบอุบัติเหตุที่สมอง หรือสมองได้รับบาดเจ็บ เป็นโรคอ้วนเป็นโรคเบาหวาน (เพิ่มความเสี่ยงขึ้นประมาณ ๓ เท่า) เป็นโรคความดันโลหิตสูง และเป็นโรคไขมันในเลือดสูง แต่ระดับการศึกษาและระดับสติปัญญาไม่มีผลต่อการเพิ่มความเสี่ยงในการเกิดโรค

นอกจากนี้ มีการศึกษาพบว่าสารเคมีในธรรมชาติบางตัว เช่น อะลูมิเนียม โปรท รวมทั้งไวรัส บางชนิดอาจเป็นสาเหตุของโรคนี้ แต่หลักฐานก็ยังไม่ชัดเจน

ส่วนปัจจัยที่ช่วยลดโอกาสการเกิดโรคนี้ลงได้ ได้แก่ การใช้ยาต้านการอักเสบในกลุ่มเอนเสตส์ (Non-steroidal anti-inflammatory drugs, NSAIDs) การใช้ฮอร์โมนเอสโตรเจน (Estrogen) ในหญิงวัยหมดประจำเดือน การกินผักและผลไม้เป็นประจำ การดื่มไวน์แดงในปริมาณที่เหมาะสม การออกกำลังกายสม่ำเสมอ การใช้สมองฝึกคิด ฝึกเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เป็นประจำ

อนึ่ง ยาทั้งสองชนิดที่กล่าวถึง ไม่ควรซื้อกินเองเพราะมีผลข้างเคียงสูง เช่น เอนเสตส์อาจก่อให้เกิดแผลในกระเพาะอาหาร (โรคแผลเปปติก) และเอสโตรเจน เพิ่มปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรคมะเร็งเต้านม และภาวะลิ่มเลือดในหลอดเลือดดำ

● โรคอัลไซเมอร์มีอาการอย่างไร

อาการของโรคนี้จะค่อยเป็นค่อยไป และรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ จนกระทั่งเสียชีวิตในที่สุด โดยคร่าวๆ จะแบ่งอาการเป็นระยะต่างๆ ดังนี้

๑. ระยะก่อนสมองเสื่อม ผู้ป่วยจะมีความบกพร่องทางการเรียนรู้เล็กน้อย (Mild cognitive impairment) มีปัญหาในการจดจำข้อมูลที่เพิ่งเรียนรู้มาไม่นาน หรือไม่สามารรถรับข้อมูลใหม่ๆ ได้ แต่โดยทั่วไปยังสามารถดำเนินชีวิตประจำวันได้เป็นปกติ ยังตัดสินใจทำในสิ่งต่างๆ ได้ ยกเว้นเรื่องที่สลับซับซ้อน และหากนำผู้ป่วยไปทำการทดสอบทางสมองและสภาพจิต ก็จะไม่พบสิ่งผิดปกติ ผู้ป่วยในระยะนี้จะไม่เข้าเกณฑ์การวินิจฉัยโรคอัลไซเมอร์ แต่ในทางการศึกษา เมื่อตรวจสอบสมองของผู้ป่วยเหล่านี้จะพบความผิดปกติเกิดขึ้นแล้ว เช่น สมองส่วน Entorhinal cortex มีการฝ่อลีบ พบ Amyloid plaques, Neurofibrillary tangles เป็นต้น และสันนิษฐานว่าการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของสมองเหล่านี้ น่าจะปรากฏมา ๑๐-๒๐ ปี ก่อนที่ผู้ป่วยจะเกิดอาการต่างๆ ในระยะต่างๆ ของโรคนี้ตามมา

๒. สมองเสื่อมระยะแรก ผู้ป่วยจะมีการสูญเสียความจำในระยะสั้น ความจำใหม่ หรือความจำที่เพิ่งเรียนรู้มา เช่น สีมว่าเก็บกุญแจไว้ที่ไหน สีม้นัด กินยารักษาโรคประจำตัวซ้ำ ถ้ามั่ว พุดซ้ำ ส่วนความทรงจำในระยะยาวที่เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเฉพาะตัวของผู้ป่วย เช่น เกิดที่จังหวัดไหน เรียนจบอะไรมา รวมทั้งความจำที่เป็นความรู้ทั่วไป เช่น ไฟแดงหมายถึงให้หยุดรถ และความจำที่เป็นความจำโดยปริยาย (ความจำของร่างกายว่าทำสิ่งต่างๆ อย่างไร เช่น การใช้ช้อนลอมรับประทานอาหาร) ยังพอจำได้เป็นปกติ

การใช้ชีวิตของผู้ป่วยในระยะนี้ จะเริ่มไม่เป็นปกติ เช่น กำลังขับรถจะไปทำธุระบางอย่าง เกิดจำไม่ได้ว่าสถานที่นั้นต้องขับรถไปทางไหน และก็จะอาจจะขับรถกลับบ้านไม่ถูก มีปัญหาในเรื่องการใช้จ่ายเงิน เพราะจำไม่ได้ว่าจ่ายเงินไปแล้วหรือยังอาจจะโดนหลอกได้ ความคิดในการสร้างสรรค์งานใหม่ๆ จะลดลง การตัดสินใจจะช้าลง คิดนานขึ้น ไม่มีสมาธิในการทำงาน ไม่สามารถเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ได้ การใช้

คำศัพท์ไม่คล่องเหมือนเดิม ทำให้พูดหรือเขียนหนังสือและใช้ภาษาได้น้อยลง แต่ยังสามารถสื่อสารบอกความคิดพื้นฐานของตนได้ ทำกิจวัตรประจำวันต่างๆ ได้ไม่คล่องแคล่วเหมือนเดิม ทำให้ผู้ป่วยอาจจะนอกจากนี้อารมณ์จะเริ่มเปลี่ยนไป มีความวิตกกังวลมากขึ้น

๓. สมอเลื่อมระยะปานกลาง นอกจากสูญเสียความทรงจำในระยะสั้นแล้ว ความจำในระยะยาว และความรู้ทั่วไปก็จะค่อยๆ บกพร่องไป ผู้ป่วยจะจำชื่อและหน้าตาของเพื่อนๆ ไม่ได้ และก็อาจจะจำคนในครอบครัวไม่ได้ หรือแม้กระทั่งความรู้สึกของตนเอง ก็จำไม่ได้ว่าเป็นใคร ดังนั้นแม้ผู้ป่วยจะอยู่ในบ้านของตัวเอง ก็จะรู้สึกเหมือนอยู่ในสถานที่แปลก อยู่กับคนแปลกหน้า ไม่คุ้นเคยตลอดเวลา

การพูดและการใช้ภาษาจะบกพร่องชัดเจน เช่น จะไม่สามารถนึกคำเรียกชื่อสิ่งของที่มองเห็นอยู่ตรงหน้าได้ (เรียกว่า Agnosia) หรือใช้ศัพท์คำอื่นมาเรียกแทน (เรียกว่า Paraphasia) มีปัญหาในการสื่อสารบอกความคิดของตนเอง ทักษะการอ่านและการเขียนค่อยๆ เสียไปเรื่อยๆ การทำกิจวัตรประจำวันต่างๆ ก็จะเริ่มมีปัญหา เช่น การแต่งตัว ไม่รู้ว่าชุดไหนควรเอาใส่เวลาใด หรือแม้กระทั่งจะใส่เสื้อตัวนี้ต้องทำอย่างไร เป็นต้น

ผู้ป่วยจะมีอารมณ์สับสน วิตกกังวล กระวนกระวาย หงุดหงิด โมโหง่าย อารมณ์แปรปรวน เช่น ร้องไห้ หรือก้าวร้าวอย่างไม่มีเหตุผล มีอาการหลงผิด เห็นภาพหลอนโดยเฉพาะในเวลาโพล้เพล้ มีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไป เช่น เดินหนีออกจากบ้านโดยเฉพาะในช่วงเวลาเย็นหรือตอนกลางคืน ผู้ป่วยจะเดินไปอย่างไร้จุดหมาย และก็จะกลับบ้านไม่ถูก การควบคุมพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมก็เสียไป เช่น เมื่ออากาศร้อนก็ถอดเสื้อผ้า ถอดเสื้อชั้นในออกหมดแม้จะอยู่ในที่สาธารณะ โดยไม่เข้าใจหรือลืมไปแล้วว่าการกระทำเช่นนี้ไม่เหมาะสม

๔. สมอเลื่อมระยะสุดท้าย ความทรงจำในระยะสั้น ความทรงจำในระยะยาว ความรู้ทั่วไป และกระทั่งความจำที่เป็นความจำโดยปริยาย (ความจำของร่างกายว่าทำอะไรต่างๆ อย่างไร เช่น การใช้ช้อนส้อมรับประทานอาหาร) ก็สูญเสียไป การใช้ภาษาของผู้ป่วยจะลดลงอย่างมาก อาจพูดเพียงคำง่ายๆ หรือคำเดียวๆ จนกระทั่งไม่สามารถพูดได้เลย ในระยะนี้ ลักษณะพฤติกรรมก้าวร้าวจะลดลง ภาวะไร้อารมณ์เด่นกว่า ผู้ป่วยต้องอาศัยพึ่งพาผู้ดูแลตลอดเวลา การทำกิจวัตรประจำวันต่างๆ จะค่อยๆ ลดลง บางคนอาจมีท่าทางการเดินแบบชอยเท้าสั้นๆ มีอาการตัวแข็งคล้ายกับคนเป็นโรคพาร์กินสันได้ ในที่สุดผู้ป่วยจะไม่สามารถทำกิจกรรมใดๆ ได้เลย ทั้งการอาบน้ำ กินข้าว แต่งตัว แม้กระทั่งการเดิน หรือการนั่ง ถ้าไม่มีผู้ดูแล ผู้ป่วยก็จะได้แต่นอนนิ่งๆ อยู่บนเตียงตลอดเวลา และไม่สามารถควบคุมการถ่ายอุจจาระและปัสสาวะได้ บางคนอาจมีอาการชัก กลืนลำบาก สุดท้าย ผู้ป่วยก็จะเสียชีวิตจากภาวะแทรกซ้อนต่างๆ เช่น เกิดแผลกดทับและติดเชื้อตามมา เกิดปอดบวมติดเชื้อ ร่างกายขาดสารน้ำ ระบบเกลือแร่ขาดสมดุล เป็นต้น โดยไม่ได้เสียชีวิตจากตัวโรคโดยตรง

● รักษาโรคอัลไซเมอร์อย่างไร

ปัจจุบันยังไม่มีวิธีการรักษาโรคอัลไซเมอร์ให้หายขาด การรักษาด้วยยาอาจช่วยรักษาอาการที่เป็นได้มากน้อยแตกต่างกันไป แต่ไม่มียาตัวไหนที่จะสามารถชะลอหรือหยุดการดำเนินของโรคได้ แบ่งการรักษาออกได้เป็น

๑. การรักษาด้วยยา แบ่งเป็น

★ การรักษาอาการความจำเสื่อม ปัจจุบันมียาอยู่ ๔ ชนิดที่ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการอาหารและยาแห่งสหรัฐอเมริกา ในการนำมาใช้กับผู้ป่วยโรคอัลไซเมอร์ คือ Donepezil, Rivastigmin, Galantamine, และ Memantine มีการศึกษาพบว่า การใช้สารสกัดจากใบแปะก๊วย (Ginkgo biloba) ช่วยบรรเทาอาการของผู้ป่วยได้ แต่ก็ยังไม่มีการศึกษายืนยันชัดเจน บางการศึกษาพบว่า การให้วิตามินอีเสริมในขนาดสูงจะช่วยชะลอการเสียชีวิตได้ แต่ก็อาจมีผลข้างเคียงต่อระบบหัวใจและหลอดเลือดได้

★ การรักษาอารมณ์และพฤติกรรมที่รุนแรง รวมทั้งอาการประสาทหลอน โดยการใช้ยารักษาโรคจิตตามรักษาตามอาการที่ปรากฏ

๒. การรักษาทางจิตสังคม ได้แก่

★ การรักษาที่มุ่งเน้นการกระตุ้นสมอง เช่น ศิลปะบำบัด ดนตรีบำบัด การบำบัดโดยอาศัยสัตว์เลี้ยง

★ การบำบัดด้วยการรำลึกถึงเรื่องราวในอดีต เช่น การรวมกลุ่มทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในอดีต การใช้ภาพถ่าย สิ่งของเครื่องใช้ในบ้าน ดนตรี ที่ผู้ป่วยคุ้นเคยในอดีตมาช่วยฟื้นความทรงจำ

★ การให้เข้าไปอยู่ในห้องที่เรียกว่า Snoezelen room ซึ่งเป็นห้องที่ออกแบบให้มีสภาพแวดล้อมภายในที่เหมาะสมกับวิธีการกระตุ้นการรับรู้และความรู้สึกที่หลากหลาย ที่เรียกว่า Multisensory integration อันได้แก่ การมองเห็น การได้ยิน การได้กลิ่น การสัมผัส และการเคลื่อนไหว

๓. การให้การดูแลผู้ป่วย เป็นสิ่งสำคัญที่สุด ผู้ที่อยู่ใกล้ชิดจะต้องเข้าใจอาการของโรค ทำใจยอมรับ อดทนไม่ทอดทิ้งผู้ป่วยไว้คนเดียว และเข้าใจการดำเนินของโรคว่า ผู้ป่วยต้องอาศัยความช่วยเหลือเพื่อตอบสนองความต้องการพื้นฐานมากขึ้นเรื่อยๆ

● ป้องกันโรคอัลไซเมอร์ได้อย่างไร

มีคำแนะนำถึงวิธีต่างๆ ที่เชื่อว่าอาจป้องกันโรคอัลไซเมอร์ได้ ได้แก่

★ การให้ฮอร์โมนเอสโตรเจนในผู้หญิงวัยหมดประจำเดือน แต่ก็ยังไม่แนะนำเนื่องจากเสี่ยงต่อการเป็นโรคมะเร็งเต้านม และถ้าใช้ฮอร์โมนชนิดผสมเอสโตรเจน-โปรเจสเตอโรน นอกจากเสี่ยงต่อโรคมะเร็งแล้วยังเพิ่มความเสี่ยงต่อการเป็นโรคอัลไซเมอร์ด้วย

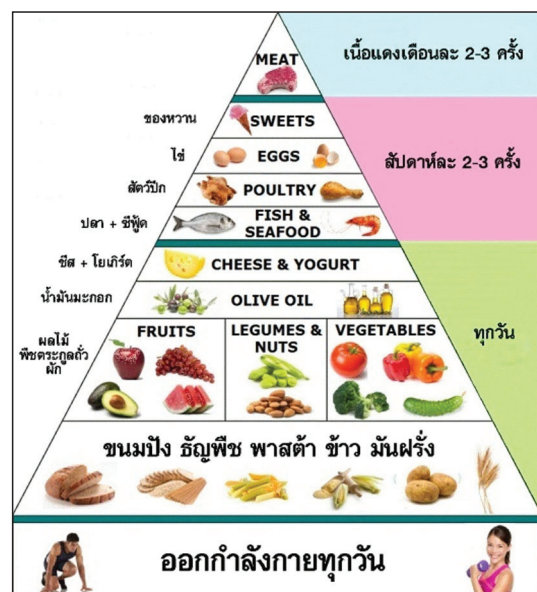
★ การใช้ยาต้านการอักเสบในกลุ่มเอนเสดส์ แต่การใช้ยาเหล่านี้เป็นประจำก็เสี่ยงต่อการเกิดแผลในกระเพาะอาหาร (โรคแผลเปปติก) ได้

★ อาจใช้ยาลดไขมันกลุ่ม HMG-CoA reductase inhibitors ซึ่งยังอยู่ในขั้น ตอนการศึกษาวิจัย

★ การรับประทานอาหารบางชนิดเป็นประจำ เช่น ผักและผลไม้สด ธัญพืชต่างๆ น้ำมันมะกอก ปลา ไวน์แดง รวมไปถึงอาหารที่มีวิตามินบี ๑๒ วิตามินซี และกรดโฟลิกสูง อาจช่วยลดโอกาสเกิดโรคได้

★ หลีกเลี่ยงอาหารที่มีไขมันสูง อาหารเค็มจัด หวานจัด อาหารจานด่วนต่างๆ เพราะเป็นอาหารที่ทำให้มีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคไขมันในเลือดสูง โรคความดันโลหิตสูง และโรคเบาหวาน ซึ่งโรคเหล่านี้เป็นปัจจัยเสี่ยงอย่างหนึ่งต่อการป่วยเป็นโรคอัลไซเมอร์

★ หมั่นออกกำลังกายสม่ำเสมอ เพื่อลดโอกาสการเป็นโรคไขมันในเลือดสูง ความดันโลหิตสูง และโรคเบาหวาน ทำให้เลือดไหลเวียนดี เพิ่มออกซิเจนไปเลี้ยงสมอง รวมไปถึงการนอนหลับพักผ่อนให้เพียงพอ จัดการกับความเครียด เช่น การนั่งสมาธิ

★ การทำกิจกรรมที่ให้สมองได้ฝึกคิดเป็นประจำ เช่น อ่านหนังสือ เล่นหมากกระดาน เล่นปริศนาอักษรไขว้ รวมถึงการได้ลองทำกิจกรรมใหม่ๆ ที่ไม่เคยทำมาก่อน เช่น การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ใหม่ๆ การฝึกเล่นดนตรี ทำงานประดิษฐ์ การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเป็นประจำ เช่น การจัดกลุ่มพูดคุยอภิปรายเรื่องราวต่างๆ นอกจากนี้พบว่า การที่พูดได้มากกว่า ๑ ภาษาขึ้นไปจะช่วยลดความเสี่ยงต่อการเกิดโรคได้เช่นกัน

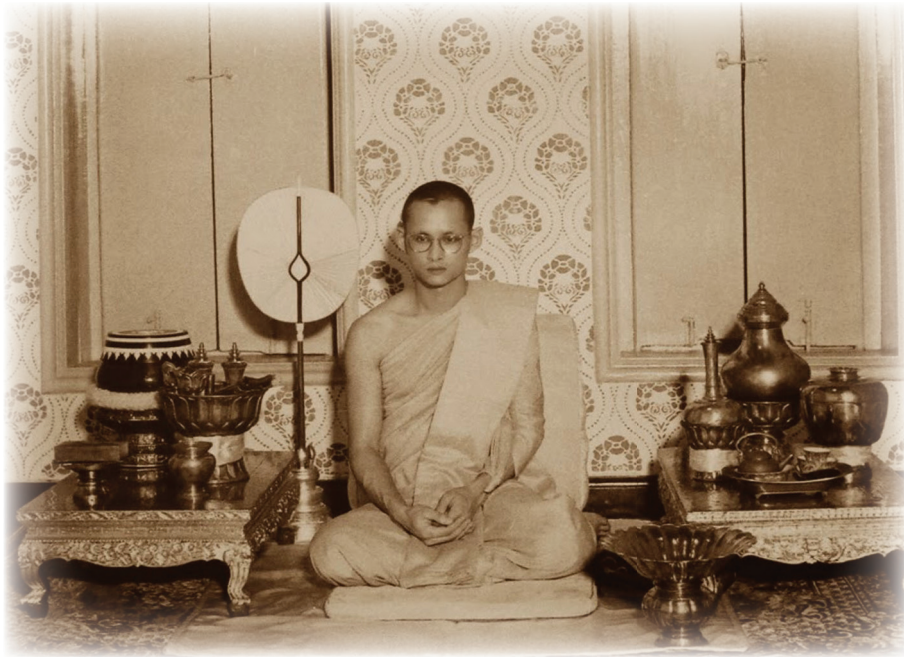
ผู้สูงอายุที่มีอาการหลงลืมเล็กๆ น้อยๆ เป็นประจำ ควรได้รับการทดสอบทางสมองและสภาพจิต เพื่อประเมินว่ามีอาการของความจำเสื่อมแล้วหรือไม่ และเพื่อจะได้หาสาเหตุต่อไปว่าเกิดจากโรคใด หากเป็นโรคที่รักษาได้จะได้รับการรักษา หากป่วยเป็นโรคอัลไซเมอร์ ผู้ใกล้ชิดก็จะได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับโรคและการดูแลผู้ป่วยต่อไป

ข้อมูลจาก : อัลไซเมอร์ (Alzheimer's disease) แพทย์หญิง สลิล ศิริอุดมภาส วว. พยาธิวิทยากายวิภาค

เข้าถึงได้จาก : <http://haamor.com/th/#article๑๐๙>

ธรรมะในพระบรมราชาบาท

“**สัจจวาจา** นั้นเป็นรากฐานของการทำงาน
หรือการดำรงชีวิตที่ดีที่งามที่มีความก้าวหน้า
มีความสำเร็จ “**สัจ**” เป็นการตั้งใจ ตั้งจิตใจ

“**วาจา**” เป็นคำพูดออกมา
แสดงถึงคำพูดนั้นต้องออกมาจากใจ
คือเป็นการตั้งใจที่จะทำอะไรเพื่อความสำเร็จในงานนั้น...”

พระราชดำรัส
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
ในโอกาสที่ผู้พิพากษาประจำกระทรวงยุติธรรมเฝ้าฯ ถวายสัตย์ปฏิญาณก่อนเข้ารับหน้าที่
วันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๕

กรมที่ดินจัดพิธีรดน้ำขอพรผู้บริหารเนื่องในโอกาสประเพณีสงกรานต์
เพื่อสืบสานประเพณีไทยเย็นทั่วหล้า มหาสงกรานต์ ประจำปี ๒๕๖๑

กรมที่ดินจัดพิธีรดน้ำขอพรผู้บริหารเนื่องในโอกาสประเพณีสงกรานต์
เพื่อสืบสานประเพณีไทยเย็นทั่วหล้า มหาสงกรานต์ ประจำปี ๒๕๖๑
วันพุธที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๑ ณ กรมที่ดิน

อธิบดีกรมที่ดิน เป็นประธานประชุมติดตามภารกิจสำคัญของกรมที่ดิน
ผ่านระบบวีดิทัศน์ทางไกล (Video Conference System)

นายประทีป กิริติเรขา อธิบดีกรมที่ดิน เป็นประธาน
ประชุมติดตามภารกิจสำคัญของกรมที่ดิน ผ่านระบบวีดิทัศน์ทางไกล (Video Conference System)
ณ ห้องราชสีห์ ศาลาว่าการกระทรวงมหาดไทย
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๑

รองอธิบดีกรมที่ดิน รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านประสิทธิภาพ เป็นประธานการประชุม
คณะกรรมการการคัดเลือกโครงการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงานของข้าราชการกรมที่ดิน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ระยะที่ ๑

นายมานัส จั้วสวัสดิ์ รองอธิบดีกรมที่ดิน รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านประสิทธิภาพเป็นประธานการประชุม
คณะกรรมการการคัดเลือกโครงการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงานของข้าราชการกรมที่ดิน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ระยะที่ ๑
วันพุธที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๑ ณ ห้องประชุม ๓ ชั้น ๓ กรมที่ดิน

ผู้ตรวจราชการกรม รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านวิศวกรรมสำรวจ
ร่วมลงนามจัดซื้อโครงการระบบโครงสร้างพื้นฐานงานสำรวจรังวัดด้วยระบบโครงข่ายดาวเทียมแบบจลน์
(RTK GNSS Network) จำนวน ๑ ระบบ สำหรับโครงการจัดทำแผนที่เพื่อรองรับการบริหารจัดการ
ข้อมูลที่ดินบนแผนที่มาตราส่วน ๑ : ๔,๐๐๐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

นายวราพงษ์ เกียรตินิยมรุ่ง ผู้ตรวจราชการกรม รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านวิศวกรรมสำรวจ
ร่วมลงนามจัดซื้อโครงการระบบโครงสร้างพื้นฐานงานสำรวจรังวัดด้วยระบบโครงข่ายดาวเทียมแบบจลน์
(RTK GNSS Network) จำนวน ๑ ระบบ สำหรับโครงการจัดทำแผนที่เพื่อรองรับการบริหารจัดการ
ข้อมูลที่ดินบนแผนที่มาตราส่วน ๑ : ๔,๐๐๐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

รองอธิบดีกรมที่ดิน
พบปะและแนะแนวทาง แก่ข้าราชการบรรจุใหม่ (นายช่างรังวัด) รุ่นที่ ๒

นายชัยชาญ สิทธิวิรัชธรรม รองอธิบดีกรมที่ดิน
พบปะและแนะแนวทางแก่ข้าราชการบรรจุใหม่ (นายช่างรังวัด) รุ่นที่ ๒
ณ สถาบันพัฒนาข้าราชการกรมที่ดิน บางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร
เมื่อวันศุกร์ที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

รองอธิบดีกรมที่ดิน พร้อมคณะ
ให้การต้อนรับและสาธิตวิธีการรังวัดด้วยโครงข่ายดาวเทียมแบบจลน์ RTK GNSS Network
แก่คณะศึกษาดูงานจากสำนักงานประมาณ

นายณรงค์ สืบตระกูล รองอธิบดีกรมที่ดิน และนายเปศลย์ แก้วฤทธิ์ รองอธิบดีกรมที่ดิน พร้อมคณะ
ให้การต้อนรับและสาธิตวิธีการรังวัดด้วยโครงข่ายดาวเทียมแบบจลน์ RTK GNSS Network
แก่คณะศึกษาดูงานจากสำนักงานประมาณ
เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๑

รองอธิบดีกรมที่ดิน เป็นประธานการประชุม
คณะกรรมการดำเนินการทดสอบความรู้บุคคลเพื่อขอรับใบอนุญาตเป็นช่างรังวัดเอกชน

นายเปลิยน แก้วฤทธิ รองอธิบดีกรมที่ดิน
เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการดำเนินการทดสอบความรู้บุคคล เพื่อขอรับใบอนุญาตเป็นช่างรังวัดเอกชน
เมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๑ ณ ห้องประชุม ๕ ชั้น ๕

นางสงกรานต์ ปี ๒๕๖๑ “นางมโหธรเทวี” เสด็จขึ้นเหนือหลังนกยูง

กระทรวงวัฒนธรรม ประกาศสงกรานต์ ปีพุทธศักราช ๒๕๖๑ มีรายละเอียดดังนี้

ปีจอ (ปีเสือผู้หญิง ธาตุดิน) สัมฤทธิศก จุลศักราช ๑๓๘๐ ทางจันทรคติเป็น อธิกมาส ทางสุริยคติเป็นปกติสุรทิน **วันที่ ๑๔ เมษายน เป็นวันมหาสงกรานต์** ตรงกับวันเสาร์ แรม ๑๔ ค่ำ เดือน ๕ ปีจอ เวลา ๐๘ นาฬิกา ๕๖ นาที ๕๗ วินาที

นางสงกรานต์ ทรงนามว่า “นางมโหธรเทวี” ทรงพาพุดตัดดอกสามหาว (ผักตบชวา) อาภรณ์แก้วนิลรัตน์ ภัณฑารักษ์อาหาร หัตถ์ขวาทรงจักร หัตถ์ซ้ายทรงตรีศูล เสด็จขึ้นมาเหนือหลังนกยูง เป็นพาหนะ

วันที่ ๑๖ เมษายน เวลา ๑๒ นาฬิกา ๕๙ นาที ๒๔ วินาที เปลี่ยนจุลศักราชใหม่ เป็น ๑๓๘๐

ปีนี้ วันศุกร์ เป็นธงชัย วันศุกร์ เป็นอธิบดี วันพฤหัสบดี เป็นอุบาทว์ วันอาทิตย์ เป็นวันโลกาวินาศ

ปีนี้ วันพุธ เป็นอธิบดีฝน บันดาลให้ฝนตก ๖๐๐ ห่า ตกในโลกมนุษย์ ๖๐ ห่า ตกในมหาสมุทร ๑๒๐ ห่า ตกในป่าหิมพานต์ ๑๘๐ ห่า ตกในเขาวงกต ๒๔๐ ห่า นาคให้น้ำ ๕ ตัว

เกณฑ์ธัญญาหาร ได้เศษ ๖ ชื่อ ลาภะ ข้าวกล้าในภูมินา จะได้ผล ๙ ส่วน เสีย ๑ ส่วน ธัญญาหารพลาหาร มัจฉมังสาหารจะบริบูรณ์

เกณฑ์ธาราธิคุณ ตกราศี เตโช (ไฟ) ทำนายว่า น้ำน้อย

ข้อมูล : กระทรวงวัฒนธรรม กรมส่งเสริมวัฒนธรรม, ประกาศสงกรานต์ ปีพุทธศักราช ๒๕๖๑

เข้าถึงได้จาก : http://www.culture.go.th/culture_th/ewt_news.php?nid=๒๕๖๕&filename=index

เข้าถึงได้จาก : http://www.culture.go.th/culture_th/ewt_news.php?nid=๒๕๖๕&filename=index

ขอเชิญสมัครเป็นสมาชิกวารสารที่ดิน

เรียน สมาชิกวารสารที่ดิน และบุคคลที่สนใจ

กองบรรณาธิการวารสารที่ดิน ขอเชิญชวนท่านสมัครเป็นสมาชิกวารสารที่ดิน ราย 2 เดือน ปีละ 6 ฉบับ ประจำปี พ.ศ. 2561 (ปีที่ 64) ในอัตราค่าบำรุงปีละ 350 บาท (รวมค่าจัดส่งทางไปรษณีย์แล้ว) โดยมีวิธีการชำระเงิน ดังนี้

1. โอนเงินเข้าบัญชีธนาคารออมสิน สาขาศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ
แจ้งวัฒนะ (อาคาร B) ชื่อบัญชี “ค่าบำรุงวารสารที่ดิน”
เลขที่บัญชี 053830037072

2. ธนาคาส่งจ่ายในนาม ผู้อำนวยการกองแผนงาน
ปณ.ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ กรุงเทพฯ 10215

หมายเหตุ กรุณาส่งใบสมัครและสำเนาหลักฐานการชำระเงิน พร้อมเขียนชื่อที่อยู่
ของผู้ส่งจงให้ครบถ้วนชัดเจน และส่งกลับมายังที่...

กลุ่มติดตามและประเมินผล กองแผนงาน ชั้น 6 กรมที่ดิน

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550

อาคารรัฐประศาสนภักดี ถ.แจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่

กรุงเทพฯ 10210 หรือ FAX เอกสารมาที่หมายเลข 0 – 2143 – 9160

โทรศัพท์หมายเลข 0 – 2141 – 5661

ติดต่อคุณพนิดา email : panida_aod@hotmail.com

☐ สมาชิกใหม่

ใบเสร็จรับเงินเล่มที่.....เลขที่.....

☐ ต่ออายุสมาชิก

ลงวันที่.....

ใบสมัครสมาชิกวารสารที่ดิน

ชื่อ - นามสกุล.....มีความประสงค์ขอสมัคร
เป็นสมาชิกวารสารที่ดิน ปีที่ 64 (พ.ศ. 2561) โปรดจัดส่งวารสารที่ดิน ณ ที่อยู่เลขที่.....

ซอย.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....

อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

โทร.

หมายเหตุ กรณีย้ายที่อยู่โปรดแจ้งให้ทราบด้วย โทร. 0 – 2141 – 5661

